

ICDBME-2025

5. Uluslararası Dijital İşletme, Yönetim ve Ekonomi Kongresi

24-25 Ekim 2025 Özet Bildiriler Kitapçığı

Editör: Prof. Dr. Egemen İPEK

ÖZGÜR
YAYINLARI

ICDBME-2025

**5th International Congress on Digital Business,
Management & Economics**

October 24-25, 2025

Online-Live

<http://icdbme2025.tarsus.edu.tr>

**TARSUS
TİCARET BORSASI**

Published by
Özgür Yayın-Dağıtım Co. Ltd.
Certificate Number: 45503

📍 15 Temmuz Mah. 148136. Sk. No: 9 Şehitkamil/Gaziantep
☎ +90.850 260 09 97
📞 +90.532 289 82 15
🖱 www.ozgurayinlari.com
✉ info@ozgurayinlari.com

ICDBME-2025 5. Uluslararası Dijital İşletme, Yönetim ve Ekonomi Kongresi, 24-25 Ekim 2025 Özet Bildiriler Kitapçığı

Editör: Prof. Dr. Egemen İPEK

Language: Turkish
Publication Date: 2025
Cover design by Mehmet Çakır
Cover design and image licensed under CC BY-NC 4.0
Print and digital versions typeset by Çizgi Medya Co. Ltd.

ISBN (PDF): 978-625-8554-23-6

DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub1017>

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>
This license allows for copying any part of the work for personal use, not commercial use, providing author attribution is clearly stated.

Suggested citation:

İpek, E. (ed) (2025). *ICDBME-2025 5. Uluslararası Dijital İşletme, Yönetim ve Ekonomi Kongresi, 24-25 Ekim 2025 Özet Bildiriler Kitapçığı*. Özgür Publications. DOI: <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub1017>. License: CC-BY-NC 4.0

The full text of this book has been peer-reviewed to ensure high academic standards. For full review policies, see <https://www.ozgurayinlari.com/>

General Information

Genel Bilgi

ICDBME-2025

5th International Congress on Digital Business, Management & Economics
October 24-25, 2025
Online-Live
<http://icdbme2025.tarsus.edu.tr/>

Zoom Meeting Information

Please click on the zoom link provided for each session below or the link located in the upper-right corner of each session on the program to attend the session of your choice. Any session can be joined without a password. Meeting passcode will be encrypted and included in the invite link to allow participants to join with just one click without having to enter the passcode.

ICDBME ROOM A

Meeting ID: 527 730 8052

<https://zoom.us/j/5277308052?pwd=FiHdCxYuin2PXEeIV8nZcVSkc7kFiT.1>

ICDBME ROOM B

Meeting ID: 658 352 7277

<https://zoom.us/j/6583527277?pwd=F7blrJyQqilRbEk4nMbj5qhHmnwfpP5.1>

ICDBME ROOM C

Meeting ID: 662 869 1127

<https://zoom.us/j/6628691127?pwd=DDJAXQCN6D3FJDFqVxRflqGBN2xNKs.1>

ICDBME-2025

5th International Congress on Digital Business, Management & Economics

October 24-25, 2025

Online-Live

<http://icdbme2025.tarsus.edu.tr/>

Moderating a Session

We appreciate all of the moderators' contributions to the congress. The moderators are expected to assist us in the smooth functioning of the congress.

- ❖ Please keep in mind that each presenter has a total of 20 minutes. It's important to have perfect timing.
- ❖ The moderator decides whether to take questions from the audience: at the end of each presentation or at the end of the session.
- ❖ Please remind attendees to send their questions and comments to the Zoom chat.
- ❖ Finally, if any of the presenters in your session does not participate and present her/his paper, please notify us by sending an email to icdbme@tarsus.edu.tr.

Presentation Information

Each presentation has a ***total time limit of 20 minutes: 15 minutes for the presentation + 5 minutes for questions & answers***. The moderator has the authority to rearrange the presentation order in the session. Please arrive at least 5 minutes prior to the start of your session and turn on your camera during your presentation. Please keep in mind that each presenter is required to remain for the duration of the session..

Partner of Organization

Destekleyen Kurum

The Organization Committee gratefully acknowledges academic support
from the following institution:

TARSUS
ÜNİVERSİTESİ

Communication

İletişim

ICDBME 2025

Phone: +90 (324) 600 00 55

Fax: +90 (324) 600 00 54

E-Mail: icdbme@tarsus.edu.tr

Web: <http://icdbme.tarsus.edu.tr/>

Boards & Commitees

Kurullar ve Komiteler

Honorary Board

Onur Kurulu

Rector Prof. Dr. Ali ÖZEN

Tarsus University

Organizing Board

Düzenleme Kurulu

Dean Prof. Dr. Mehmet İNCE

Tarsus University, Faculty of Applied Science

Organizing Committee

Organizasyon Komitesi

Prof. Dr. Zeynep HATUNOĞLU

Tarsus University

Prof. Dr. Kemal EYÜBOĞLU

Tarsus University

Prof. Dr. Sezen BOZYİĞİT

Tarsus University

Assoc. Prof. Dr. Egemen İPEK

Tarsus University

Assoc. Prof. Gülpembe OĞUZCAN

Tarsus University

Assoc. Prof. Ayşe ALİCAN ŞEN

Tarsus University

Asst. Prof. Dr. İpek GÜRSOY

Tarsus University

Asst. Prof. Dr. Muhammed TURGUT

Tarsus University

Congress Secreteriat

Kongre Sekreterliği

Res. Asst. Ahmet KAYA

Tarsus University

ahmetkaya@tarsus.edu.tr

Res. Asst. Bensu NARİN

Tarsus University

bensunarin@tarsus.edu.tr

Res. Asst. Aliye Beyza BAYYAR

Tarsus University

beyzabayyar@tarsus.edu.tr

Res. Asst. Hatice Büşra CAN

Tarsus University

busracan@tarsus.edu.tr

Res. Asst. Damlanur ARI

Tarsus University

damlanurari@tarsus.edu.tr

Res. Asst. Dilan OZDEMİR

Tarsus University

dilanozdemir@tarsus.edu.tr

Res. Asst. Şaban Fatih YILMAZ

Tarsus University

fatihyilmaz@tarsus.edu.tr

Res. Asst. Dr. Furkan KAYHAN

Tarsus University

furkankayhan@tarsus.edu.tr

Res. Asst. Dr. Safa KOCADİMİR

Tarsus University

skocademir@tarsus.edu.tr

Res. Asst. Şüra ALAN

Tarsus University

suraalan@tarsus.edu.tr

Scientific Committee

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Ahmet KURTARAN
Prof. Dr. Biagio SIMONETTI
Prof. Dr. Cemal ALTAN
Prof. Dr. Eda YAŞA ÖZELTÜRKAY
Prof. Dr. H. Bahadır AKIN
Prof. Dr. Jan FIDRMUC
Prof. Dr. Jha AVDESH
Prof. Dr. José-Ignacio ANTÓN
Prof. Dr. Kalender Özcan ATILGAN
Prof. Dr. Kertész Krisztián ANDRÁS
Prof. Dr. Khaldoun KHASHANAH
Prof. Dr. Kemal EYÜBOĞLU
Prof. Dr. Orhan Veli ALICI
Prof. Dr. Oya KORKMAZ
Prof. Dr. Sezen BOZYİĞİT
Prof. Dr. Turhan KORKMAZ
Assoc. Prof. Dr. Ali Rıza AKTAŞ
Assoc. Prof. Dr. Ahmet YAMAN
Assoc. Prof. Dr. Ayşe ALICAN ŞEN
Assoc. Prof. Dr. Cansel OSKAY
Assoc. Prof. Dr. Dragos BOZDOĞ
Assoc. Prof. Dr. Egemen İPEK
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Sami SÜYGÜN
Assoc. Prof. Dr. Mustafa UYSAL
Assoc. Prof. Dr. Özge KORKMAZ
Assoc. Prof. Dr. Özlem İPEK
Assoc. Prof. Dr. Samet EVCI
Assoc. Prof. Dr. Saffet AKDAĞ
Assoc. Prof. Dr. Sefa ÖZBEK
Assoc. Prof. Dr. Serkan ŞAHİN
Assoc. Prof. Dr. Şükrü Anıl TOYGAR
Assist. Prof. Dr. A. Muhammet BANAZILI
Assist. Prof. Dr. Aysel TEKGÖZ
Assist. Prof. Dr. Batuhan MEDETOĞLU
Assist. Prof. Dr. Bekir ZENGİN
Assist. Prof. Dr. İpek GÜRİSOY
Assist. Prof. Dr. Muhammed TURGUT
Assist. Prof. Dr. Musa ÖZÇELİK
Assist. Prof. Dr. Sami ZARİÇ
Assist. Prof. Dr. Sait SÖYLER
Assist. Prof. Dr. Tuğba AYDIN HALISOĞLU

Karadeniz Technical University
Università Degli Studi Del Sannio
Mersin University
Çağ University
Necmettin Erbakan University
Université de Lille
CVM Üniversitesi, India
Universitesi of Salamanca
Mersin University
National University of Public Service
Stevens Institute of Technology
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Mersin University
Muğla Sıtkı Koçman University
Tarsus University
Tarsus University
Mersin University
Stevens Institute of Technology
Tarsus University
Tarsus University
Artvin Çoruh University
Malatya Turgut Özal University
Tarsus University
Osmaniye Korkut Ata University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Mehmet Akif Ersoy University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University
Tarsus University

ICDBME 2025

5th International Congress on Digital Business, Management & Economics

October 24-25, 2025

<http://icdbme2025.tarsus.edu.tr/en/>

ICDBME 2025

5. Uluslararası Dijital İşletme, Yönetim ve Ekonomi Kongresi

24-25 Ekim 2025

<http://icdbme2025.tarsus.edu.tr/tr/>

Short Programme

Kısa Program

PROGRAM AT A GLANCE

Friday, October 24, 2025

Cuma, 24 Ekim 2025

10:00-10:50 [Opening Speeches / Açılış Konuşmaları](#)

11:00-12:20 **Sessions / Oturumlar**

- A1 [Green Growth and Institutional Transformation](#)
- B1 [Akıllı Yönetişim ve Kentsel Dönüşüm](#)
- C1 [Teknolojik Yenilik, Sürdürülebilirlik ve İklim Direnci](#)

12:30-14:00 Lunch / Öğle Yemeği

14:00-15:30 **Sessions / Oturumlar**

- A2 [Dijital Dönüşüm ve Ticaretin Yeni Yönetişimi](#)
- B2 [Küresel Ticaret, Kurumlar ve Ekonomik Davranış Teorileri](#)
- C2 [Yapay Zekâ ve Bilgi Haritalama: Dijital Çağın Ufukları](#)

15:30-16:00 Coffee Break / Kahve Arası

16:00-17:30 **Sessions / Oturumlar**

- A3 [Ticaret, Lojistik ve Bölgesel Ekonomik Dayanıklılık](#)
- B3 [Digital Logistics and Supply Chain Innovation](#)
- C3 [Dijitalleşme, Toplumsal Cinsiyet ve Sosyal Dönüşüm](#)

Saturday, October 25, 2025

Cumartesi, 25 Ekim 2025

09:30-10:50 **Sessions / Oturumlar**

- A4 [Dijital Tüketim ve Boş Zaman](#)
- B4 [Eşitsizlik, Demokrasi ve Büyümenin Politik Ekonomisi](#)
- C4 [Rekabetçilik, Dijital Dönüşüm ve Kurumsal Performans](#)

10:50-11:00 Coffee Break/ Kahve Arası

11:00-12:20 **Sessions / Oturumlar**

- A5 [Örgütsel Davranış, Adalet ve Yeşil Uygulamalar](#)
- B5 [Kripto Varlıklar, Piyasa Anomalileri ve Dijital Finans](#)
- C5 [Dijital Sağlık Yönetimi ve Enerji Yeniliği](#)

12:20-13:00 Lunch / Öğle Yemeği

13:00-14:30 **Sessions / Oturumlar**

- A6 [Finansal Risk, Piyasa Davranışları ve Sürdürülebilir Portföyler](#)
- B6 [Fintek, Finansal Okuryazarlık ve Dijital Muhasebe](#)
- C6 [İnsan Bedeninin Dönüşümü: Dijital Sağlık, Estetik ve Transhümanizm](#)

Programme

Program

Opening Speeches / Açılış Konuşmaları

Oct. 24/ 24 Ekim

10:00-10:50

[Zoom Room A \(click to connect\)](#)

Organizing Board	Honorary Board	Keynote Speaker
Prof. Dr. Mehmet İNCE Dean of Faculty of Applied Science (Tarsus University)	Prof. Dr. Ali ÖZEN Rector (Tarsus University)	Prof. Dr. Mehmet TANYAŞ Maltepe University

Afet Lojistik ve Tedarik Zinciri Yönetimi

Prof. Dr. Mehmet TANYAŞ

Maltepe University

A1- Green Growth and Institutional Transformation

Oct. 24/ 24 Ekim

11:00-12:20

[Zoom Room A \(click to connect\)](#)

Keynesian Economics and Green Policies: The Integration of John Maynard Keynes's Demand Management Ideas with the Modern Climate Economy

Sema YILMAZ (Yıldız Technical University)- İrem MUYAN (Yıldız Technical University)

Corporate Governance, Financial Reporting Quality, and Institutional Contexts in Emerging Economies

Othman GAGA (Hassan First University of Settat)- Said KARAM (Hassan First University of Settat)- Nasredine FATHELKHIR (Hassan First University of Settat)

The Economic Impacts of Just Transition in Turkey: An Assessment in the Context of Climate Change

Rui Alexander CASTANHO (WSB University)- İrem MUYAN (Yıldız Technical University)

Financing the Green Transition: Insights from Climate Finance Literature in Vulnerable Economies

Maya MOALLA (Mersin University)

Family Control, Governance, and Dividend Policy: Theory and Evidence from Morocco

Nasredine FATHELKHIR (Hassan First University of Settat)- Said KARAM (Hassan First University of Settat)-Othman GAGA (Hassan First University of Settat)

Moderatör: Prof. Dr. Osman Murat ÖZKENDİR (Tarsus University)

B1- Akıllı Yönetişim ve Kentsel Dönüşüm

Oct. 24/ 24 Ekim

11:00-12:20

[Zoom Room B \(click to connect\)](#)

Akıllı Kent Algısının Farklı Paydaş Perspektiflerinden Değerlendirilmesi: İstanbul Örneği

Pelin ALBAYRAK FAKIOĞLU (Yıldız Teknik Üniversitesi)- Senay OĞUZTİMUR (Yıldız Teknik Üniversitesi)

Estonya'nın Dijital Kamu Hizmetleri Modeli ve Türkiye için Stratejik Çıkarımlar

Nihan ÇELİKER (Kapadokya Üniversitesi)- Mustafa Gökberk ERTAN (Kapadokya Üniversitesi)

Kırsal Mahalle ve Kırsal Yerleşik Alan Uygulaması: Ankara Örneği

Ali Mert TAŞCIER (Başkent Üniversitesi)

Yapay Zekâ Destekli Karar Verme: Kamu Yönetiminde Fırsatlar ve Tehditler

Ömer Fuad KAHRAMAN (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Orhan Veli ALICI (Tarsus Üniversitesi)

C1- Teknolojik Yenilik, Sürdürülebilirlik ve İklim Direnci

Oct. 24/ 24 Ekim

11:00-12:20

[Zoom Room C \(click to connect\)](#)

Dijitalleşme ve Çevresel Sürdürülebilirlik Bağlantısı: N-11 Ülkelerinden Kanıtlar

Ayşegül HAN (İnönü Üniversitesi)- Emrah Eray AKÇA (Bartın Üniversitesi)

Teknolojik Yeniliklerin Ekolojik Ayak İzi Üzerindeki Etkisi: G20 Ülkeleri için Panel Veri Analizi

Fatma DAHİN (İzmir Demokrasi Üniversitesi)

OECD Ülkelerinde Yenilik Kapasitesi ve İklim Değişikliğine Karşı Kırılganlık

Ahmet KOLUMAN (Tarsus Üniversitesi)- Fatih KAPLAN (Tarsus Üniversitesi)

Dijitalleşme ve Kayıt Dışı Ekonomi Bağlantısı: Avro Bölgesi Ülkelerinden Ampirik Kanıtlar

Emrah Eray AKÇA (Bartın Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Tuğba YOLCU (Tarsus Üniversitesi)

12:20- 14:00 Lunch / Öğle Yemeği

A2- Dijital Dönüşüm ve Ticaretin Yeni Yönetişi

Oct. 24/ 24 Ekim

14:00-15:30

[Zoom Room A \(click to connect\)](#)

Denetimde Dijital Dönüşüm ve Risk Odaklı Denetim

İlker GÜLENÇER (Ankara Üniversitesi)

Dijital Gümrük Uygulamalarının Türkiye'nin İhracatına Etkileri

Bensu NARİN (Tarsus Üniversitesi)- Ata KAHVECİ (Tarsus Üniversitesi)

Dijital Yönetim ve İş Zekâsı: Karar Destek Sistemlerinin Rolü

Zehra ALAKOÇ BURMA (Mersin Üniversitesi)- Sibel ÇEVİK (Mersin Üniversitesi)

Tüketicilerin Showrooming Davranışlarına İlişkin Nitel Bir Çalışma

Sezen BOZYİĞİT (Tarsus Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Sezen BOZYİĞİT

B2- Küresel Ticaret, Kurumlar ve Ekonomik Davranış Teorileri

Oct. 24/ 24 Ekim

14:00:-15:30

[Zoom Room B \(click to connect\)](#)

Kâğıtsız Ticaret, Ticari Açıklık ve Kurumsal Hazırlığın Küresel Rekabetçilik Üzerindeki Etkisi: Yatay

Kesit Veri Analizi

Burcu YILMAZ (Kayseri Üniversitesi)

Dijital Dönüşüm Çağında Uluslararası İktisadi Örgütlerin Rolünün Yeniden Kavramsallaştırılması:

WTO, IMF ve Dünya Bankası Örnekleri

Feti Ahmet GÜLEN (Yıldız Teknik Üniversitesi)

Soyut Teori ile Gerçek Hayat Pratiği Arasında Köprü: Robinson Crusoe ve Radford'un Esir Kampı

Ekonomisi

Tayyibe KARAGÖZ (İstanbul Gelişim Üniversitesi)

Nakitsiz Toplum Üzerine Teorik Bir İnceleme

Senem GAZİ (Tarsus Üniversitesi)- Ayşe ERGİN ÜNAL (Tarsus Üniversitesi)

Uluslararası Ticarete Dijitalleşme: Makro İktisadi Etkileri, Ölçüm Standartları ve Politika Mimarisinin

Bütüncül Analizi

Onur ŞİMŞEK (Kastamonu Üniversitesi)- Hamza ÖZÇİFTÇİ (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa)-Yusuf KORKMAZ (Tarsus Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Mehmet ALAGÖZ (Selçuk Üniversitesi)

C2- Fintek, Finansal Okuryazarlık ve Dijital Muhasebe

Oct. 24/ 24 Ekim

14:00-15:30

[Zoom Room C \(click to connect\)](#)

Finansal Okuryazarlığın İnternet Bankacılığı Tutumu ve Kredi Kartı Kullanımı Tutumu Üzerine

Etkisinde Dijital Okuryazarlığın Aracılık Rolü

Sinan ÇAVUŞOĞLU (Bingöl Üniversitesi)- Özlem DOĞAN (Hasan Kalyoncu Üniversitesi)

Türkiye CDS Primi ve VIX Endeksi'nin Borsa İstanbul Üzerindeki Etkileri: Kantit Regresyon Yöntemi

Esen CİMİLLİ (Bursa Uludağ Üniversitesi)- Zafer BEYİZ (Bursa Uludağ Üniversitesi)

Fintech Girişimlerinin Türkiye'deki Finans Sektörüne Etkisi: Katılım Bankaları Perspektifinden Bir

İnceleme

Cansu ARSLAN (Karabük Üniversitesi)

Dijitalleşen Muhasebenin Muhasebe Meslek Mensupları Üzerindeki Etkileri: Mersin İli Örneği

Yıldız HOŞGÖR (Tarsus Üniversitesi)- Nilüfer YÜCEDAĞ ERDİNÇ (Tarsus Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Ali DERAN (Tarsus Üniversitesi)

15:30- 16:00 Coffee Break / Kahve Arası

A3 Ticaret, Lojistik ve Bölgesel Ekonomik Dayanıklılık

Oct. 24/ 24 Ekim

16:00-17:30

[Zoom Room A \(click to connect\)](#)

Lojistik Performans Endeksi Perspektifinden Türkiye ve G-8 Ülkeleri: Karşılaştırmalı Bir Analiz

Nurgül ERDAL (İstanbul Gelişim Üniversitesi)- Ali Özbek ERDAL (İstanbul Gelişim Üniversitesi)

Lojistik Performansının İklim Dirençli Ekonomik Yapıları Güçlendirmedeki Rolü

Yusuf Gökhan YILDIZ (Beykoz Üniversitesi)

6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri Sonrası Yaşanan Göçün Mersin Bölgesindeki Narenciye İhracatı Yapan Firmalara Etkileri

Ata KAHVECİ (Tarsus Üniversitesi)- Zehra ARSLAN (Tarsus Üniversitesi)

Turuncgil Uçucu Yağları İhracatında Stratejik Pazarların Belirlenmesi: İkincil Veriye Dayalı Ampirik Bir Çalışma

Mehmet Sami SÜYGÜN (Tarsus Üniversitesi)

Türkiye'nin Matbaa Mürekkepleri Dış Ticareti Üzerine Bir İnceleme: 3215 GTİP Kodlu Ürünlerde Hedef Pazar Analizi

İlknur Hatice GEÇİM (Tarsus Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Köksal HAZIR (Toros Üniversitesi)

B3- Digital Logistics and Supply Chain Innovation

Oct. 24/ 24 Ekim

16:00-17:30

[Zoom Room B \(click to connect\)](#)

Unveiling Barriers of Logistics Decarbonization: A Scoping Review Perspective

Gözde AKDENİZ (Manisa Celal Bayar University)- Aşkın ÖZDAĞOĞLU (Dokuz Eylül University)

Classification of Logistics Service Providers (LSPs) and the Factors Behind Switching from 3PL to 4PL and 5PL

Mehmet Akif GÜNDÜZ (Necmettin Erbakan University)- Sercan DEMİR (Northumbria University)-Fatih CURA (Jönköping University)

Last-Mile Delivery in E-Commerce: Implications for Customer Experience and Brand Loyalty

Kübra Göksu KÖSTEPEN ÖZBEK (Manisa Celal Bayar University)

The Impact of ICT Adoption on Supply Chain Performance: The Mediating Role of Supply Chain Integration in the Moroccan Manufacturing Industry

Laila ALAMI (Altınbas University)- Gül Esin DELİPINAR (Altınbas University)

Moderatör: Prof. Dr. Mehmet TANYAŞ (Maltepe University)

C3- Dijitalleşme, Toplumsal Cinsiyet ve Sosyal Dönüşüm

Oct. 24/ 24 Ekim

16:00-17:30

[Zoom Room C \(click to connect\)](#)

Eğitimi Yarıda Bırakma Üzerine Ampirik Bir Analiz: Türkiye Örneği

Ali Murtaza ÇELİK (Tarsus Üniversitesi)- Özlem İPEK (Tarsus Üniversitesi)

Kuşaklar Arasında Siyasal Katılımın Cinsiyet Bağlamında Dönüşümü: Dijitalleşme ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Perspektifi

Özlem İLHAN (Yalova Üniversitesi)

Dijitalleşme Çağında Parçalı Kimlikler: Sosyal Medyada Benliğin Çoğullaşması

Eyyüp AKYÜZ (Bağımsız Araştırmacı)

Dijital Dönüşüm Çağında Gig Ekonomisi ve Kadın İstihdamı

Hatice SAPMAZ (Mersin Üniversitesi)- Cansel OSKAY (Mersin Üniversitesi)

Avrupa Birliği Bağlamında Dijitalleşme, Güvenlik ve Göç Yönetimi Arasındaki İlişkinin Analizi

Pınar ÖNAL (Tarsus Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Bülent ŞEN (Tarsus Üniversitesi)

DAY 2

A4- Dijital Tüketim ve Boş Zaman

Oct. 25/ 25 Ekim

09:30-10:50

[Zoom Room A \(click to connect\)](#)

Rekreatif ve Boş Zaman Faaliyetlerinde Kripto Paralar ile Blokzincir Teknolojisinin Yükselişi

Gökçer AYDIN (Atatürk Üniversitesi)- Şükran DERTLİ (Atatürk Üniversitesi)

Türkiye’de Dijital Kültürel Malların Tüketim Dinamikleri

Gamze KARGIN AKKOÇ (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)

Uluslararası Ticaret Kapsamında Sürdürülebilirlik Raporlaması: Teorik Bir İnceleme

Ömer ARI (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi)- Erkan UZUN (Tarsus Üniversitesi)

Rekreasyon ve Spor Etkinliklerinde Sigorta ve Risk Yönetimi: Yeni Trendler

Gökçer AYDIN (Atatürk Üniversitesi)- Şükran DERTLİ (Atatürk Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Oya KORKMAZ (Tarsus Üniversitesi)

B4- Eşitsizlik, Demokrasi ve Büyümenin Politik Ekonomisi

Oct. 25/ 25 Ekim

09:30-10:50

[Zoom Room B \(click to connect\)](#)

Gelir Dağılımının Politik Ekonomisi: Eşitsizlik, Demokrasi ve Büyüme İlişkisine Kapsamlı Bir Bakış

Umut ÜZAR (Karadeniz Teknik Üniversitesi)

Türkiye’de Dijitalleşme ve Gelir Eşitsizliği: Dual Emek Piyasası Perspektifiyle Johansen Eşbütünleşme Analizi

Burcu KARACA (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)- Ali ÇİMAT (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)

Türkiye’de Ekonomik Büyüme, Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Demokrasi Arasındaki İlişki: ARDL Yaklaşımı (1994–2024)

Sinem EYÜBOĞLU (Tarsus Üniversitesi)- Nurten ÇAKAR (Tarsus Üniversitesi)

Politik Katılımın Sosyoekonomik Kökenleri: Gelir Eşitsizliği Belirleyici Bir Etken mi?

Umut ÜZAR (Karadeniz Teknik Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Cemal ALTAN (Mersin Üniversitesi)

C4- Rekabetçilik, Dijital Dönüşüm ve Kurumsal Performans

Oct. 25/ 25 Ekim

09:30-10:50

[Zoom Room C \(click to connect\)](#)

Dünya Rekabetçilik Endeksine Göre Türkiye'nin Rekabet Performansının G7 Ülkeleriyle Karşılaştırması

Turgay YILDIRIM (İnönü Üniversitesi)- Zafer YILDIRIM (İnönü Üniversitesi)

Ekonomik Gelişmişlik ve Dijital Finansal Dönüşüm İlişkisi: Fourier Perspektifi

Ayşe AKBOZ CANER (Bağımsız Araştırmacı)- Ayşe ERGİN ÜNAL (Tarsus Üniversitesi)

İşletme Yönetimi Açısından Çalışma Sermayesi ile Karlılık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: BIST Sigorta Şirketleri Üzerine Bir Çalışma

Mehmet Ali EKİNCİ (Pamukkale Üniversitesi)

Türkiye'nin Dijital Rekabetçilik Performansının IMD 2024 Verileriyle Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi

Zafer YILDIRIM (İnönü Üniversitesi)- Turgay YILDIRIM (İnönü Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Ahmet KURTARAN (Karadeniz Teknik Üniversitesi)

10:50- 11:00 Coffee Break / Kahve Arası

A5- Örgütsel Davranış, Adalet ve Yeşil Uygulamalar

Oct. 25/ 25 Ekim

11:00-12:30

[Zoom Room A \(click to connect\)](#)

Örgütsel Adaletin İş Performansı Üzerindeki Etkisi

Ahmet USLU (Bingöl Üniversitesi)

Yönetici Davranışları ile Mobbing İlişkisi: Beyaz Yaka Çalışanlar Üzerine Nitel Bir Araştırma

Burak Efe BAHADIR (Bağımsız Araştırmacı)

Küçük Ölçekli İşletmelerde Özgünlük: Bağlılığın Satın Alma Niyetine Etkisi

Sinan ÇAVUŞOĞLU (Bingöl Üniversitesi)- Kazım DAĞ (Gaziantep Üniversitesi)

Yeşil Dijitalleşme: E-Ticaret ve Karbon Ayak İzi

Cansu ARSLAN (Karabük Üniversitesi)

Moderatör: Prof Dr. Salih GÜNEY (İstanbul Aydın Üniversitesi)

B5- Kripto Varlıklar, Piyasa Anomalileri ve Dijital Finans

Oct. 25/ 25 Ekim

11.00-12.30

[Zoom Room B \(click to connect\)](#)

Kripto Para Piyasasında Haftanın Günü ve Ocak Ayı Anomalilerinin Araştırılması

Sevil ÖZEN (Tarsus Üniversitesi)- Kemal EYÜBOĞLU (Tarsus Üniversitesi)

Kripto Para Piyasasında Fiyat Balonu Oluşumlarının Analizi

Samet EVCİ (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi)- Ferhat KARADEMİR (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi)

Altcoin-Bitcoin Bağlantısı: Risk Ayarlı Performans Ölçütleriyle Ampirik Bir İnceleme

Gökhan Berk ÖZBEK (Bursa Uludağ Üniversitesi)

Metaverse Piyasası ile Nasdaq Piyasası Arasındaki Finansal Etkileşimin İncelenmesi

Kübra SAĞLAM (Bağımsız)

Moderatör: Prof. Dr. Kemal EYÜBOĞLU (Tarsus Üniversitesi)

C5- Dijital Sağlık Yönetimi ve Enerji Yeniliği

Oct. 25/ 25 Ekim

11:00-12:30

[Zoom Room C \(click to connect\)](#)

Küreselleşme Sürecinde Türkiye'nin Sağlık Ürün ve Hizmetlerinin Ekonomik Yapısı: Girdi-Çıktı Analiziyle Bir Uygulama

Fatma KILIÇ (TÜBİTAK)

Enerji Yönetiminde Yapay Zekâ ve Dijital Dönüşümün Etkileri

Kamil ERDEM (Malatya Turgut Özal Üniversitesi)- Eda FENDOĞLU (Malatya Turgut Özal Üniversitesi)

Dijital Yönetim ve Strateji: Küresel Sağlık Ekosisteminde Yeni Nesil Dönüşüm Yaklaşımları

Saadet KARAKUŞ (Sağlık Bilimleri Üniversitesi)- Mehmet Aziz Çakmak (Technology Transfer Office)-Aslı KAYA (İstanbul Gelişim Üniversitesi)- Muzaffer AKDOĞAN (Sağlık Bilimleri Üniversitesi)- Rabia AKDOĞAN (Sağlık Bilimleri Üniversitesi)

Sağlıkta Dijital Dönüşüm ve Yapay Zekâ: Yönetim, Tedavi ve Hasta Deneyiminde Yeni Ufuklar

Zehra ALAKOÇ BURMA (Mersin Üniversitesi)

Moderatör: Assoc. Prof. Dr. Gülpembe OĞUZHAN (Tarsus Üniversitesi)

12:30- 13:00 Lunch / Öğle Yemeği

A6- Finansal Risk, Piyasa Davranışları ve Sürdürülebilir Portföyler

Oct. 25/ 25 Ekim

13:00-14:30

[Zoom Room A \(click to connect\)](#)

Pandemi Sonrası Normalleşme Döneminde Yatırımcıların Risk İştahının Artışında Balonların Varlığının Araştırılması: Türkiye Örneği

Ulaş BUZ (Tarsus Üniversitesi)- Saffet AKDAĞ (Tarsus Üniversitesi)

Risk Temelli Modellerle Oluşturulan Sürdürülebilir Portföylerin Analizi

Erdi BAYRAM (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)- Umut Ali Koray KAYALIDERE (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)

Teknik Analiz Göstergeleri ile Performans Analizi: BIST 30 Üzerine Bir Uygulama

Mehtap DELİOĞLU (Tarsus Üniversitesi)- Kemal EYÜBOĞLU (Tarsus Üniversitesi)

Ekonomik Belirsizlik Endeksi ile Pay Getirileri Arasındaki Nedensellik İlişkisi: Türkiye Örneği

Saffet AKDAĞ (Tarsus Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Fatih KAPLAN (Tarsus Üniversitesi)

B6- Yapay Zekâ ve Bilgi Haritalama: Dijital Çağın Ufukları

Oct. 25/ 25 Ekim

13:00-14:30

[Zoom Room B \(click to connect\)](#)

Yapay Zekâ ve Bulut Bilişimin Finans Sektöründeki Etkisi: Scopus Tabanlı Bir Bibliyometrik Analiz

İlayda MEŞE (Bartın Üniversitesi)

Yapay Zekâ, Emek ve Toplumsal Fayda: Literatür Taraması Temelli Bir Analiz

Şiva CANAN (Yıldız Teknik Üniversitesi)- Sema YILMAZ (Yıldız Teknik Üniversitesi)

Yapay Zekâya Karşı Tutumun Dijital Girişimciliğe Etkisi

Ali Şükrü ÇETİNKAYA (Selçuk Üniversitesi)

Dijital Muhasebe Literatürünün Görsel Haritalandırılması: VOSviewer Tabanlı Bibliyometrik Bir Yaklaşım

Ali ÖZBEK (İstanbul Gelişim Üniversitesi)- Nurgül ERDAL (İstanbul Gelişim Üniversitesi)

Moderatör: Prof. Dr. Veysel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)

C6- İnsan Bedeninin Dönüşümü: Dijital Sağlık, Estetik ve Transhümanizm

Oct. 25/ 25 Ekim

13:00-14:30

[Zoom Room C \(click to connect\)](#)

Dijitalleşme Sürecinde Sağlık Sosyolojisi: Sağlık Davranışlarının ve Eşitsizliklerin Yeniden Biçimlenişi

Eyyüp AKYÜZ (Bağımsız Araştırmacı)

Popüler Kültür Bağlamında Estetik Cerrahinin Yeni Üyeleri: Erkek Bedeninin Estetikle Yeniden İnşası

Recep BOZKURT (Afyon Kocatepe Üniversitesi)- Sırma DEMİRELLİ (Bağımsız Araştırmacı)

Doğadan İlhamla Akıllı Teknolojiler: Sürdürülebilir Yenilikte Biyomimikri ve Yapay Zekâ

Filiz SİVASLIOĞLU (İstanbul Gelişim Üniversitesi)- Gamzenur GÜRSOY (İstanbul Gelişim Üniversitesi)

Anti-Aging ve Transhümanizm İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme

Recep BOZKURT (Afyon Kocatepe Üniversitesi)

Moderatör: Assoc. Prof. Dr. Şükrü Anıl TOYGAR (Tarsus Üniversitesi)

YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ KARAR VERME: KAMU YÖNETİMİNDE FIRSATLAR VE TEHDİTLER

Ömer Fuad KAHRAMAN¹

ÖZET

Bu çalışma, kamu yönetiminde karar verme süreçlerinin dönüşümünde yapay zekâ teknolojilerinin etkisini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Karar verme, kamu yöneticileri açısından yalnızca teknik bir tercih süreci değil; aynı zamanda etik, sosyal ve yönetsel boyutları olan stratejik bir faaliyettir. Giderek dijitalleşen yönetim ortamlarında, yapay zekâ sistemlerinin karar alma süreçlerine entegrasyonu, karar vericilere önemli fırsatlar sunmakta; fakat beraberinde bazı yapısal tehditler de getirmektedir. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı, kamu yönetiminde karar alma süreçlerinin yapay zekâ ile nasıl şekillendiğini değerlendirmek; güçlü ve zayıf yönlerin yanı sıra fırsatlar ve tehditleri SWOT analizi yöntemiyle ortaya koymaktır.

Çalışmada, öncelikle karar vermeye ilişkin temel kavramsal çerçeve sunulmuş, ardından yapay zekânın yönetsel süreçlerde nasıl konumlandığını anlayabilmek adına karar verme modelleri değerlendirilmiştir. Sonrasında, yapay zekânın karar verme süreçlerine katkı sağladığı noktalar (veri analizi, alternatif senaryo üretimi, hız, hesap verebilirlik vb.) ve taşıdığı riskler (etik sorunlar, kamu yararını göz ardı etme, insan faktörünün dışlanması vb.) SWOT analizi kapsamında detaylı biçimde ele alınmıştır.

SWOT analizine göre, yapay zekâ destekli karar mekanizmaları özellikle hızlı ve veriye dayalı karar alma süreçleri için yüksek potansiyel barındırmaktadır. Karar vericilere bilgiye erişim, senaryo modelleme ve kriz anlarında hızlı müdahale gibi alanlarda büyük katkı sunmaktadır. Ancak sistemlerin tarafsızlığı, etik ilkeleri içselleştirememesi ve insanî sezgilerin göz ardı edilmesi gibi zayıf yönler, karar kalitesini olumsuz etkileyebilmektedir. Ayrıca kamu yararının teknik rasyonaliteye kurban edilmesi, veri mahremiyeti sorunları ve insan yöneticilerin deneyim kazanma süreçlerinin zayıflaması, yapay zekânın potansiyel tehditleri arasında yer almaktadır.

Sonuç olarak, yapay zekâ, kamu yönetiminde karar alma süreçlerine danışman niteliğinde katkı sunabilecek stratejik bir araç olarak değerlendirilmektedir. Ancak bu katkının sürdürülebilir ve toplumsal açıdan meşru olabilmesi için, yapay zekâ sistemlerinin etik çerçevelerle denetlenmesi ve insan faktörünü dışlamayan hibrit yönetim modelleri ile bütünleştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, insan-merkezli, etik duyarlılığı yüksek ve kamu yararını önceleyen karar sistemleri oluşturmak, kamu yönetiminin geleceği açısından kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Karar verme, yapay zekâ, yönetişim, etik, dijitalleşme.

ICDBME

¹ Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, kahraman.fuad@gmail.com, ofkahraman@mku.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-4199-5038>

**AI-SUPPORTED DECISION MAKING: OPPORTUNITIES AND THREATS IN PUBLIC
ADMINISTRATION**

Ömer Fuad KAHRAMAN¹

ABSTRACT

This study aims to analyze the impact of artificial intelligence technologies on the transformation of decision-making processes in public administration. Decision-making is not only a technical choice process for public administrators; it is also a strategic activity with ethical, social and managerial dimensions. In increasingly digitalized management environments, the integration of artificial intelligence systems into decision-making processes offers important opportunities to decision-makers; however, it also brings some structural threats. In this context, the main purpose of this study is to evaluate how decision-making processes in public administration are shaped by artificial intelligence and to reveal the strengths and weaknesses as well as opportunities and threats through SWOT analysis method.

In the study, firstly, the basic conceptual framework of decision-making is presented, then decision-making models are evaluated in order to understand how artificial intelligence is positioned in managerial processes. Afterwards, the points where artificial intelligence contributes to decision-making processes (data analysis, alternative scenario generation, speed, accountability, etc.) and the risks it carries (ethical problems, ignoring the public interest, exclusion of the human factor, etc.) are discussed in detail within the scope of SWOT analysis.

According to the SWOT analysis, artificial intelligence-supported decision-making mechanisms have a high potential especially for fast and data-driven decision-making processes. They make great contributions to decision makers in areas such as access to information, scenario modelling and rapid intervention in times of crisis. However, weaknesses such as the impartiality of the systems, the inability to internalize ethical principles and the disregard of human intuition may negatively affect decision quality. In addition, the sacrifice of public interest to technical rationality, data privacy issues and the weakening of human managers' experience gaining processes are among the potential threats of artificial intelligence.

In conclusion, artificial intelligence is considered as a strategic tool that can contribute to decision-making processes in public administration as a consultant. However, in order for this contribution to be sustainable and socially legitimate, artificial intelligence systems need to be supervised with ethical frameworks and integrated with hybrid management models that do not exclude the human factor. In this context, creating decision-making systems that are human-centered, ethically sensitive and prioritize the public interest is of critical importance for the future of public administration.

Keywords: Decision making, artificial intelligence, governance, ethics, digitalization.

¹ Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, kahraman.fuad@gmail.com, ofkahraman@mkcu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-4199-5038>

**AKILLI KENT ALGISININ FARKLI PAYDAŞ PERSPEKTİFLERİNDEN
DEĞERLENDİRİLMESİ: İSTANBUL ÖRNEĞİ**

Pelin ALBAYRAK FAKIOĞLU¹
Senay OĞUZTİMUR²

ÖZET

Akıllı kent kavramı, hızlı kentleşme, iklim değişikliği ve artan teknolojik gelişmeler gibi çağdaş kentsel sorunlara yanıt olarak ortaya çıkan yeni bir kent yönetimi modelidir. Yaşam kalitesini artırmak ve sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla teknolojik yeniliklerin araç olarak kullanıldığı akıllı kentler; yönetim, mobilite, çevre, ekonomi, güvenlik ve vatandaş katılımı gibi boyutları içermektedir. Bu çalışma, İstanbul'un akıllı kent olma yolculuğunu, farklı paydaş gruplarının bu kavrama dair algı ve deneyimleri üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel bir araştırma modeli benimsenmiş ve veri toplama sürecinde iki ayrı katılımcı grubuyla derinlemesine, yarı yapılandırılmış toplamda 19 kişi görüşme gerçekleştirilmiştir: (1) akıllı kent politikaları, teknolojileri ve marka kentler konusunda uzmanlaşmış profesyoneller ve (2) İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde akıllı kentler ve İstanbul markası hakkında doğrudan uygulama sürecinde yer alan belediye çalışanları. Elde edilen veriler, Maxqda yazılımı aracılığıyla tematik kodlama ve içerik analizi yöntemleriyle değerlendirilmiştir.

Analiz sonuçları, her iki grubun akıllı kent kavramına ilişkin bazı ortak anlayışlara sahip olmakla birlikte, kavramsallaştırmada belirgin farklılıklar sergilediklerini göstermektedir. Profesyoneller kavrama daha çok küresel ve stratejik bir çerçeveden yaklaşmakta; uzun vadeli planlama, uluslararası ölçütler ve politika yeniliği gibi boyutları ön plana çıkarmaktadır. Uygulayıcılar ise görüşlerini daha çok yerel bağlamda temellendirmekte ve doğrudan deneyimlerine dayalı olarak kurumsal sınırlılıklar, operasyonel zorluklar ve vatandaş geri bildirimleri gibi unsurlara odaklanmaktadır. Her iki grup da sürdürülebilirlik, teknolojik entegrasyon ve vatandaş odaklı hizmet sunumu gibi temel ilkelere değinmekle birlikte, bu ilkelerin önceliklendirilmesi ve yorumlanma biçimleri farklılaşmaktadır.

Bu sonuçlar, stratejik ve operasyonel konumlanmanın akıllı kent algısını doğrudan etkilediğini ortaya koymaktadır. İstanbul'un akıllı kent dönüşümünde başarılı olabilmesi için yalnızca teknolojik gelişmelere odaklanmak değil, aynı zamanda farklı paydaş gruplarının bilgi ve deneyimlerini politika süreçlerine katacak kapsayıcı bir yönetim anlayışı geliştirmek kritik önem taşımaktadır. Bu bağlamda, kentlerin akıllılaşma süreçlerinde yalnızca teknik değil, sosyal ve kurumsal uyumun da gözetilmesi; yerel bilgi birikimi ile profesyonel vizyonun bir araya getirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Şehircilik, Akıllı Şehir Algısı, Paydaş Analizi, İstanbul

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, pelinalbayrak@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-0783-6199>

²Yıldız Teknik Üniversitesi, oguztimurs@yahoo.com, <https://orcid.org/0000-0002-8091-9214>

**EVALUATING SMART CITY PERCEPTIONS FROM DIVERSE STAKEHOLDER
PERSPECTIVES: THE CASE OF ISTANBUL**

Pelin ALBAYRAK FAKIOĞLU¹
Senay OĞUZTİMUR²

ABSTRACT

The concept of smart cities has emerged as a new model of urban governance in response to contemporary urban challenges such as rapid urbanization, climate change, and accelerating technological developments. Smart cities, in which technological innovations are utilized as tools to enhance quality of life and ensure sustainability, encompass various dimensions including governance, mobility, environment, economy, security, and citizen participation. This study aims to examine Istanbul's journey toward becoming a smart city through the perceptions and experiences of different stakeholder groups. A qualitative research design was adopted, and in-depth, semi-structured interviews were conducted with a total of 19 participants from two distinct groups: (1) professionals specialized in smart city policies, technologies, and city branding, and (2) municipal practitioners from the Istanbul Metropolitan Municipality who are directly involved in the implementation of smart city initiatives and Istanbul's branding processes. The data were analyzed using thematic coding and content analysis via Maxqda software.

The findings indicate that although both groups share some common understandings regarding the concept of a smart city, they exhibit distinct differences in their conceptualizations. Professionals tend to approach the notion from a global and strategic perspective, emphasizing long-term planning, international benchmarks, and policy innovation. In contrast, practitioners frame their responses within a more localized context, focusing on institutional limitations, operational challenges, and citizen feedback based on their direct experience. While both groups acknowledge core principles such as sustainability, technological integration, and citizen-oriented service delivery, their prioritization and interpretation of these principles diverge.

These results demonstrate that strategic versus operational positioning significantly shapes stakeholders' perceptions of smart cities. For Istanbul to achieve success in its smart city transformation, it is essential not only to focus on technological advancements, but also to develop an inclusive governance model that integrates the knowledge and experiences of diverse stakeholder groups into policymaking processes. In this regard, smart urban transformation requires attention not only to technical factors, but also to social and institutional coherence—bringing together local knowledge and professional vision in a unified approach.

Keywords: Smart Cities, Smart City Perception, Stakeholder Analysis, Istanbul

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, pelinalbayrak@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-0783-6199>

²Yıldız Teknik Üniversitesi, oguztimurs@yahoo.com, <https://orcid.org/0000-0002-8091-9214>

KUŞAKLAR ARASINDA SİYASAL KATILIMIN CİNSİYET BAĞLAMINDA DÖNÜŞÜMÜ: DİJİTALLEŞME VE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ PERSPEKTİFİ

Özlem İLHAN¹

ÖZET

Bu çalışma, siyasal katılımın cinsiyet bağlamında kuşaklar arası dönüşümünü incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, niteliksel bir literatür analizi olarak tasarlanmış ve siyasal sosyalleşme süreçleri, toplumsal cinsiyet rolleri ile kuşak farklılıklarının bireylerin siyasal katılım biçimleri üzerindeki etkisini ortaya koymak üzere güncel ulusal ve uluslararası akademik çalışmaların karşılaştırmalı, betimleyici çözümlemesine dayanmaktadır.

Sessiz Kuşak ve Baby Boomer kuşağında kadınların katılımı büyük ölçüde oy verme ile sınırlı kalırken, X ve Y kuşaklarında örgütsel katılım ve toplumsal hareketlerde görünürlük artmıştır. Z kuşağı ise dijitalleşme, bireyselleşme ve toplumsal cinsiyet rollerine daha esnek yaklaşımı sayesinde çevrimiçi siyasal katılımı güçlü bir aktör olarak öne çıkmaktadır. Bu bağlamda siyasal katılımın cinsiyet temelli dönüşümü, bir yandan kuşaklar arası süreklilik ve farklılıklarla biçimlenmekte, diğer yandan dijital aktivizm aracılığıyla yeni bir boyut kazanmaktadır.

Analiz bulguları, toplumsal cinsiyet eşitliği yönünde ilerleyen bir dönüşüme işaret etmekle birlikte, bu sürecin doğrusal ve garantili olmadığını göstermektedir; zira dönüşüm, toplumsal, kültürel ve siyasal koşullara bağlı olarak farklı yönlerde gelişebilmektedir. Sonuç olarak, siyasal katılımın günümüz toplumlarında nasıl evrildiğini anlamak için kuşak ve toplumsal cinsiyet dinamiklerinin birlikte ele alınması ve dijital platformların siyasal eşitlik için sunduğu yeni imkânların değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Siyasal Katılım, Toplumsal Cinsiyet, Kuşaklar, Dijitalleşme, Dijital Aktivizm, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

ICDBME

¹Yalova Üniversitesi, ozlem.ilhan@yalova.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6113-5855

**THE TRANSFORMATION OF POLITICAL PARTICIPATION ACROSS GENERATIONS
IN THE CONTEXT OF GENDER: A PERSPECTIVE OF DIGITALIZATION AND GENDER
EQUALITY**

Özlem İLHAN¹

ABSTRACT

This study aims to examine the intergenerational transformation of political participation in the context of gender. Designed as a qualitative literature analysis, the research draws on a comparative and descriptive review of recent national and international academic studies to explore how processes of political socialization, gender roles, and generational differences shape individuals' forms of political participation.

While women's participation in the Silent Generation and Baby Boomer cohorts largely remained limited to voting, organizational engagement and visibility in social movements increased among Generations X and Y. Generation Z, by contrast, stands out as a strong actor in online political participation due to digitalization, individualization, and a more flexible approach to gender roles. In this context, the gender-based transformation of political participation is shaped both by intergenerational continuities and differences, and gains a new dimension through digital activism.

The analysis indicates a trend toward greater gender equality in political participation; however, this process is neither linear nor guaranteed, as it develops in different directions depending on social, cultural, and political conditions. Overall, the study highlights the necessity of jointly considering generational and gender dynamics to understand the evolving nature of political participation today and underscores the opportunities that digital platforms offer for advancing political equality.

Keywords: Political Participation, Gender, Generations, Digitalization, Digital Activism, Gender Equality

ICDBME

¹Yalova Üniversitesi, ozlem.ilhan@yalova.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6113-5855

ESTONYA’NIN DİJİTAL KAMU HİZMETLERİ MODELİ VE TÜRKİYE İÇİN STRATEJİK ÇIKARIMLAR

Nihan ÇELİKER¹
Mustafa GÖKBERK ERTAN²

ÖZET

Bu çalışma, dijital kamu hizmetlerinin etkin sunumunda dünya çapında öncü kabul edilen Estonya’nın e-devlet modelini inceleyerek, Türkiye’deki uygulanabilirliğini ve potansiyel stratejik katkılarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Dijitalleşmenin kamu yönetiminde dönüştürücü etkisi, hizmet sunum kalitesini artırırken vatandaş-devlet ilişkilerinde de yeni bir paradigmaya zemin hazırlamaktadır. Estonya, dijital kimlik, X-Road altyapısı ve bütünleşik dijital hizmetleriyle model teşkil etmekte; düşük maliyetli, şeffaf ve kullanıcı dostu sistemler sunmaktadır.

Araştırma, nitel bir yöntemle yürütülmüş; literatür taraması ve karşılaştırmalı analiz teknikleri kullanılmıştır. Estonya’nın dijital dönüşüm süreci, mevzuat altyapısı, kurumsal yapıları ve teknolojik çözümleri üzerinden analiz edilmiş; Türkiye’nin mevcut e-devlet kapasitesiyle karşılaştırılmıştır. Ayrıca, Türkiye’de dijitalleşme sürecinin önündeki yapısal, kültürel ve yönetsel engeller de değerlendirilmiştir.

Bulgular, Estonya modelinin Türkiye’de birebir uygulanmasından çok, ilke ve altyapı düzeyinde stratejik adaptasyonlarla değerlendirilebileceğini ortaya koymaktadır. Veri güvenliği, kurumsal entegrasyon, dijital okuryazarlık ve siyasi irade unsurları, uygulama başarısı açısından kritik görülmektedir. Sonuç olarak, Estonya’nın dijital kamu yönetimi deneyimi, Türkiye için rehberlik edebilecek nitelikte olup; stratejik planlama, mevzuat güncellemesi ve kamu-özel iş birliğiyle desteklenmesi halinde, Türkiye’nin dijitalleşme sürecine ivme kazandırabilecek önemli çıkarımlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: E-Devlet, Yönetişim, Stratejik Yönetim, Teknoloji ve Yenilik Yönetimi, Dijitalleşme

ICDBME

¹ Kapadokya Üniversitesi, celikerrnihan@gmail.com , ORCID: 0009-0007-3520-8978

² Kapadokya Üniversitesi, gokberk.ertan@kapadokya.edu.tr , ORCID ID: 0000-0001-9484-4463

**ESTONIA'S DIGITAL PUBLIC SERVICES MODEL AND STRATEGIC IMPLICATIONS
FOR TURKEY**

Nihan ÇELIKER¹
Mustafa GÖKBERK ERTAN²

3

ABSTRACT

This study aims to examine Estonia's e-government model, recognized globally as a pioneer in the effective delivery of digital public services, and to assess its applicability and potential strategic contributions in Turkey. The transformative impact of digitalization in public administration improves service delivery quality while also paving the way for a new paradigm in citizen-state relations. Estonia serves as a model with its digital identity, X-Road infrastructure, and integrated digital services, offering low-cost, transparent, and user-friendly systems.

The research was conducted using a qualitative method, employing literature review and comparative analysis techniques. Estonia's digital transformation process was analyzed in terms of its regulatory infrastructure, institutional structures, and technological solutions, and compared with Turkey's current e-government capacity. In addition, the structural, cultural, and managerial obstacles to the digitalization process in Turkey were also evaluated.

The findings reveal that rather than being applied directly in Turkey, the Estonian model can be evaluated through strategic adaptations at the level of principles and infrastructure. Data security, institutional integration, digital literacy, and political will are considered critical for the success of the application. In conclusion, Estonia's experience in digital public administration can serve as a guide for Turkey and offers important insights that could accelerate Turkey's digitalization process if supported by strategic planning, legislative updates, and public-private partnerships.

Keywords: E-Government, Governance, Strategic Management, Technology and Innovation Management, Digitalization

ICDBME

¹ Kapadokya Üniversitesi, celikerrnihan@gmail.com , ORCID: 0009-0007-3520-8978

² Kapadokya Üniversitesi, gokberk.ertan@kapadokya.edu.tr , ORCID ID: 0000-0001-9484-4463

KIRSAL MAHALLE VE KIRSAL YERLEŞİK ALAN UYGULAMASI: ANKARA ÖRNEĞİ

Ali Mert TAŞCIER¹

ÖZET

Türkiye’de büyük kentlerin yönetimi konusunun tarihsel bir temeli bulunmaktadır. Büyük kentlerin yönetiminde yaşanan sorunlara çözüm olarak kullanılan “büyükşehir belediyesi” modeli ise yıllar içerisinde büyük değişimler yaşamıştır. 1 Nisan 2014’te yürürlüğe giren 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ise yaşanan değişimlerin en köklü olanlarından biridir diyebiliriz. Büyükşehir belediyesinin hizmet alanını, ilin sınırlarıyla eş tutan bu Kanun’da gerçekleşen en önemli değişikliklerin başında, büyükşehir belediyelerindeki il özel idarelerinin tüzel kişiliklerine son verilerek il kapsamındaki bütün köylerin de tüzel kişiliklerinin kaldırılarak anılan yerlerin mahalleye dönüştürülmesi gelmektedir. Otuz büyükşehirde, bir gecede tüm köylerin “kent” kapsamındaki “mahalle” statüsüne geçmesi ve kırsal yaşam süren vatandaşların kentsel vergi ve prosedürlere tabi kılınması beraberinde önemli sorunları getirmiştir. Anılan durum sadece sosyolojinin değil, aynı zamanda kamu yönetiminin de doğrudan ilgi alanına girmektedir. Hukuki, ekonomik ve siyasi sonuçları olan yeni durum, aynı zamanda günlük yaşamı da doğrudan etkilemiştir. Sonuçta uygulanma olasılığı olmayan bu düzenleme, “kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan” değişikliğiyle yumuşatılmaya çalışılmıştır. Bir başka deyişle 5216 sayılı Kanun’a eklenen Ek Madde 3 ile başlangıçta 31 Aralık 2022, daha sonra yapılan bir düzenleme ile de 31 Aralık 2025 tarihine dek belediyelerin kırsal mahallelerini belirleme süre sınırı getirilmiştir. Nitekim kırsal bölgelerdeki su, ulaşım ve diğer hizmetlerin ücretlendirilmesi ile vergi, imar gibi konuların, kentsel bölgelerle aynı biçimde işlemediği açıktır. Kırsal mahalle ve kırsal alan düzenlemesi ile büyükşehir belediye sınırları içerisinde kırsalda yaşayanların mağdur edilmesi kısmen önlenmeye çalışılmıştır. Bu düzenlemenin uygulamaya geçirilmesi, uygulama öncesi ve sonrasında belediyelerin bütçelerine ve hizmetlerine olan etkisi tartışılmaya devam etmektedir. Kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan uygulaması kapsamında Ankara örneğinin özel bir önem taşıdığı da açıktır. Ankara ili kapsamında yer alan ilçe belediyeleri tarafından kırsal mahalle kararları alınıp alınmadığı, alınanlarda hangi kriterlerin esas alındığı, söz konusu uygulamanın köy tüzel kişiliği dönemine nazaran nasıl bir etki yaratacağı hususu bu çalışmada öncelikle literatür taraması ile doküman analizi suretiyle değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Büyükşehir Belediyesi, Kırsal Mahalle, Kırsal Yerleşik Alan, 6360 Sayılı Kanun, Ankara.

ICDBME

¹Başkent Üniversitesi, alimertascier@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1282-0834

**THE IMPLEMENTATION OF RURAL NEIGHBORHOODS AND RURAL SETTLEMENT:
THE ANKARA CASE**

Ali Mert TAŞCIER¹

ABSTRACT

The issue of governing large cities in Turkey has a historical background. The “metropolitan municipality” model, used as a solution to the problems encountered in the management of large cities, has undergone major transformations over the years. Among these, the Law No. 6360 on the Establishment of Fourteen Metropolitan Municipalities and Twenty-Seven Districts and Amendments to Certain Laws and Decree Laws, which entered into force on April 1, 2014, can be described as one of the most fundamental changes. One of the most significant changes introduced by this Law, which equated the service area of metropolitan municipalities with the provincial boundaries, was the abolition of the legal entities of special provincial administrations in metropolitan municipalities and the elimination of the legal entities of all villages within the provincial boundaries, turning them into neighborhoods. Overnight, in thirty metropolitan municipalities, all villages were reclassified as ‘neighborhoods within the scope of the city, and citizens living a rural life were made subject to urban taxes and procedures, which brought significant problems in its wake. The situation in question is not only within the scope of sociology but also directly within the field of public administration. The new arrangement, which has legal, economic, and political consequences, has also directly affected daily life. Ultimately, since this regulation proved to be impracticable, it was softened with the introduction of the “rural neighborhood” and “rural settlement” provisions. In other words, with the addition of Provisional Article 3 to Law No. 5216, municipalities were given until December 31, 2022, and later with another amendment until December 31, 2025, to determine their rural neighborhoods. Indeed, it is evident that issues such as pricing of water, transportation, and other services, as well as taxation and zoning in rural areas, do not operate in the same way as in urban areas. With the rural neighborhood and rural settlement regulation, efforts have been made to partially prevent the grievances of rural residents living within metropolitan municipality boundaries. The implementation of this regulation and its effects on municipal budgets and services, both before and after its enforcement, continue to be debated. Within the scope of the rural neighborhood and rural settlement practice, the case of Ankara holds particular importance. Whether the district municipalities within Ankara have taken rural neighborhood decisions, which criteria were taken as the basis in those that have, and how this practice will compare to the era when villages had legal personality will be evaluated in this study primarily through literature review and document analysis.

Keywords: Metropolitan Municipality, Rural Neighborhood, Rural Settlement, Law No. 6360, Ankara.

¹ Başkent Üniversitesi, alimerttascier@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1282-0834

**POLİTİK KATILIMIN SOSYO EKONOMİK KÖKENLERİ: GELİR EŞİTSİZLİĞİ
BELİRLEYİCİ BİR ETKEN Mİ?**

Umut ÜZAR¹

ÖZET

Gelir eşitsizliğinin siyasal katılım üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalar, literatürde oldukça sınırlı bir yer tutmaktadır. Siyasal katılımı etkileyen bireysel ve kurumsal değişkenler üzerine kapsamlı araştırmalar yapılmış olsa da, gelir eşitsizliği gibi temel bir sosyoekonomik yapının bu alandaki rolü yeterince analiz edilmemiştir. Oysa artan eşitsizlik, yalnızca ekonomik sistemler açısından değil, demokratik katılım ve temsil süreçleri bakımından da derin etkiler yaratabilmektedir. Bu çalışma, 2000’li yılların başından bu yana gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere ait panel veri seti kullanarak, gelir eşitsizliğinin makro düzeyde siyasal katılım üzerindeki etkisini incelemektedir. Modelde gelir düzeyi, demokrasi, ortalama eğitim süresi ve kamu harcamaları gibi değişkenler kontrol edilmiştir. Analizlerde Driscoll- Kraay gibi panel bağımlılığı ve heteroskedastisite gibi sorunlara karşı dayanıklı yöntemler tercih edilmiştir. Ayrıca, farklı modelleme teknikleriyle yapılan sağlamlık analizleri, elde edilen bulguların güvenilirliğini desteklemektedir. Elde edilen sonuçlar, gelir eşitsizliğinin siyasal katılımı azaltıcı yönde anlamlı bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte demokratikleşme ve kamu harcamalarının politik katılımı olumlu yönde etkilediği, gelir düzeyinin de siyasal katılım üzerinde destekleyici bir rol oynadığı gözlemlenmiştir. Bu bulgular, gelir eşitsizliğini azaltmaya yönelik sosyal ve mali politikaların, sadece ekonomik değil, demokratik kazanımlar açısından da önem taşıdığına işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelir Eşitsizliği, Politik Katılım, Demokrasi

ICDBME

¹ Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisat Bölümü, umut.uzar@gmail.com, 0000-0003-3438-1422

**SOCIOECONOMIC ROOTS OF POLITICAL PARTICIPATION: DOES INCOME
INEQUALITY MATTER?**

Umut ÜZAR¹

ABSTRACT

Studies examining the impact of income inequality on political participation remain relatively limited within the existing literature. While individual and institutional determinants of political participation have been extensively explored, the role of a fundamental socioeconomic structure, such as income inequality, has not been adequately analyzed in this context. However, rising inequality constitutes a structural issue with significant implications not only for economic systems but also for democratic engagement and representational processes. This study examines the macro-level impact of income inequality on political participation, utilizing panel data from various developed and developing countries spanning the early 2000s to the present. The model controls for variables such as income level, democracy, average years of schooling, and public expenditure. To address challenges related to cross-sectional dependence and heteroskedasticity, robust estimation techniques such as the Driscoll-Kraay standard errors were employed. Additionally, robustness checks conducted using alternative model specifications confirm the reliability of the findings. The results indicate that income inequality has a statistically significant negative impact on political participation. Furthermore, democratization and public expenditure are found to have a positive influence on participation, while income level also plays a supportive role in fostering political engagement. These findings suggest that social and fiscal policies aimed at reducing income inequality may yield not only economic but also democratic benefits.

Keywords: Income Inequality, Political Participation, Democracy

ICDBME

¹ Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisat Bölümü, umut.uzar@gmail.com, 0000-0003-3438-1422

DİJİTALLEŞME ÇAĞINDA PARÇALI KİMLİKLER: SOSYAL MEDYADA BENLİĞİN ÇOĞULLAŞMASI

Eyyüp AKYÜZ¹

ÖZET

Dijitalleşme çağında kimlik, toplumsal yaşamın en tartışmalı boyutlarından biri hâline gelmiştir. Geleneksel toplumlarda kimlik daha çok sabit aidiyetler, sınıfsal konumlar ya da kültürel kodlarla tanımlanırken, sosyal medya ortamlarında kimlik parçalı, akışkan ve çoğul bir yapıya kavuşmuştur. Instagram, TikTok ve YouTube gibi platformlarda bireyler farklı bağlamlarda ayrışan benlik sunumları gerçekleştirmekte; profesyonel yönlerini LinkedIn’de sergilerken, gündelik yaşamlarını Instagram’da, eğlence ve mizahi yanlarını TikTok’ta görünür kılmaktadır. Twitter’da ise kimlik inşası daha çok siyasal ve toplumsal söylemler, anonim hesaplar ve hashtag temelli kolektif hareketler üzerinden biçimlenmektedir. Bu farklılıklar, bireyleri sürekli olarak çoklu kimlik performansları arasında geçiş yapmaya zorlamakta ve benlik sunumunu dijital bir sahneye dönüştürmektedir. Araştırma kapsamında, sosyal medyada kimlik inşasının kültürel, toplumsal ve ekonomik dinamiklerini görünür kılmak amacıyla Eleştirel Söylem Analizi yöntemi kullanılmıştır. Instagram, TikTok ve Twitter’da seçilen örnek içerikler üzerinden yapılan çözümlemede dilsel ifadeler, görsel temsiller ve etkileşim biçimleri incelenmiş; kimliğin parçalı yapısının nasıl kurgulandığı ortaya konulmuştur. Analiz, Byung-Chul Han’ın “şeffaflık toplumu”, Erving Goffman’ın “gündelik yaşamda benlik sunumu” kuramı ve Manuel Castells’in “ağ toplumunda kimlik” kavramsallaştırması çerçevesinde geliştirilmiştir. Ortaya çıkan tablo, sosyal medyanın bireysel ifade imkânı sunmanın ötesinde, neoliberal tüketim kültürü ile siyasal/toplumsal hareketlerin kesiştiği bir kimlik laboratuvarı işlevi gördüğünü göstermektedir. Dijital beğeni ekonomisi, görünürlük arzusu, takipçi sayısına dayalı prestij ile anonim söylemler ve hashtag hareketleri kimliğin hem bireysel hem kolektif düzeyde metalaşmasına zemin hazırlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Sosyal Medya, Kimlik, Eleştirel Söylem Analizi, Benlik Sunumu

ICDBME

¹Bağımsız Araştırmacı, eyyupakyuz@gmail.com , 0009-0009-4835-2965.

**FRAGMENTED IDENTITIES IN THE DIGITAL AGE: THE PLURALIZATION OF SELF
ON SOCIAL MEDIA**

Eyyüp AKYÜZ¹

ABSTRACT

In the age of digitalization, identity has become one of the most debated aspects of social life. Whereas in traditional societies identity was largely defined by stable affiliations, class positions, or cultural codes, in social media environments it has acquired a fragmented, fluid, and plural character. On platforms such as Instagram, TikTok, and YouTube, individuals perform distinct self-presentations in different contexts: professional roles are displayed on LinkedIn, everyday life is shared on Instagram, while humorous or creative selves are highlighted on TikTok. On Twitter, by contrast, identity construction is shaped predominantly through political and social discourses, anonymous accounts, and hashtag-driven collective movements. This diversity compels individuals to constantly shift between multiple identity performances, transforming self-presentation into a digital stage. The research employs Critical Discourse Analysis to reveal the cultural, social, and economic dynamics of identity construction in social media. Selected posts from Instagram, TikTok, and Twitter were examined in terms of linguistic expressions, visual representations, and patterns of interaction, exposing the discursive strategies through which fragmented identities are produced. The theoretical framework draws upon Byung-Chul Han's notion of the "transparent society," Erving Goffman's theory of "self-presentation in everyday life," and Manuel Castells' conceptualization of "identity in the network society." Findings indicate that social media functions not merely as a sphere of individual expression but as a laboratory of identity shaped at the intersection of neoliberal consumer culture and collective political movements. The recognition economy, the pursuit of visibility, follower-based prestige, anonymous discourse, and hashtag activism all contribute to the commodification of identity on both individual and collective levels.

Keywords: Digitalization, Social Media, Identity, Critical Discourse Analysis, Self-Presentation

ICDBME

¹Independentt Researcher, eyyupakyuz@gmail.com , 0009-0009-4835-2965.

DİJİTALLEŞME SÜRECİNDE SAĞLIK SOSYOLOJİSİ: SAĞLIK DAVRANIŞLARININ VE EŞİTSİZLİKLERİN YENİDEN BİÇİMLENİŞİ

Eyyüp AKYÜZ¹

ÖZET

Dijitalleşme süreci, sağlık sosyolojisinin inceleme alanlarını derinlemesine dönüştürmektedir. Türkiye’de e-Nabız, Merkezi Hekim Randevu Sistemi (MHRS) ve tele-sağlık uygulamaları gibi dijital sağlık teknolojileri, bireylerin sağlık hizmetlerine erişim biçimlerini köklü şekilde değiştirmiştir. Sağlık davranışları artık yalnızca hekim-hasta ilişkisi üzerinden değil, dijital platformların sunduğu imkânlarla da şekillenmektedir. Bireyler çevrim içi ortamlarda sağlık bilgisine hızla ulaşmakta, risk algılarını yeniden kurmakta ve kimliklerini sosyal medya üzerinden inşa etmektedir. Araştırmanın amacı, dijitalleşmenin sağlık alanındaki eşitsizliklere sosyolojik açıdan nasıl yansıdığını ortaya koymaktır. Çalışma, mevcut literatürden hareketle dijital sağlık hizmetlerinin bireyler ve toplumsal gruplar üzerindeki etkilerini tartışmaktadır. Bulgular, dijital uçurumun yaş, eğitim, sosyoekonomik durum ve mekânsal farklılıklar temelinde sağlık hizmetlerinden yararlanmayı sınırladığını göstermektedir. Ayrıca sosyal medyada hızla yayılan sağlık içerikleri yanlış bilgi riskini artırmakta; mahremiyet, veri güvenliği ve etik sorunlar yeni tartışma alanları yaratmaktadır. Dijitalleşme; sağlık hizmetlerinde erişim kolaylığı, katılım artışı ve bilgi paylaşımı gibi önemli fırsatlar sunarken, eşitsizliklerin derinleşmesine yol açabilecek riskleri de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle sağlık politikalarının, teknolojik altyapının geliştirilmesi kadar, e-sağlık okuryazarlığını güçlendirmeye ve kırılgan grupların dijital sisteme entegrasyonuna odaklanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Sosyolojisi, Dijitalleşme, Eşitsizlik, Sağlık Davranışları

ICDBME

¹Bağımsız Araştırmacı, eyyupakyuz@gmail.com , 0009-0009-4835-2965.

**MEDICAL SOCIOLOGY IN THE DIGITAL ERA: THE TRANSFORMATION OF HEALTH
BEHAVIORS AND INEQUALITIES**

Eyyüp AKYÜZ¹

ABSTRACT

The process of digitalization has profoundly transformed the scope of medical sociology. In Turkey, digital health technologies such as the e-Nabız platform, the Central Physician Appointment System (MHRS), and tele-health services have fundamentally changed the ways in which individuals access healthcare. Health behaviors are no longer shaped solely by the traditional doctor–patient relationship but also by the opportunities provided by digital platforms. Individuals rapidly obtain health information online, reconstruct their perceptions of risk, and build health-related identities within social media networks. The aim of this study is to examine how digitalization reflects on health inequalities from a sociological perspective. Based on a review of existing studies, the analysis explores the effects of digital health services on individuals and social groups. Findings reveal that the digital divide—driven by age, education, socioeconomic status, and geographic disparities—restricts equal access to healthcare services. Moreover, the rapid circulation of health-related content on social media increases the risk of misinformation, while privacy, data security, and ethical issues open up new fields of debate. Digitalization provides significant opportunities such as easier access, greater participation, and enhanced information sharing, yet it also carries the potential to deepen existing inequalities. For this reason, health policies should emphasize not only technological infrastructure but also e-health literacy and the inclusion of vulnerable groups in digital healthcare systems.

Keywords: Medical Sociology, Digitalization, Inequality, Health Behaviors

ICDBME

¹Independentt Researcher, eyyupakyuz@gmail.com , 0009-0009-4835-2965.

**POPÜLER KÜLTÜR BAĞLAMINDA ESTETİK CERRAHİNİN YENİ ÜYELERİ: ERKEK
BEDENİNİN ESTETİKLE YENİDEN İNŞASI**

Recep BOZKURT¹
Sırma DEMİRELLİ²

ÖZET

Günümüzde estetik cerrahi, popüler kültürün yönlendirdiği bedensel idealler doğrultusunda giderek yaygınlaşmakta ve yalnızca kadınlara özgü bir uygulama alanı olmaktan çıkarak erkeklerin de ilgisini çekmektedir. Medyanın sunduğu imajlar, küresel ölçekte yaygınlaşan güzellik standartları ve tüketim kültürünün yarattığı arzular, erkek bedenini estetik müdahalelerin yeni odak noktası hâline getirmiştir. Kaslı bir vücut, belirgin yüz hatları ya da genç görünüm, erkeklerin estetik operasyonlara yöneliminde belirleyici unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, estetik cerrahiyi yalnızca bireysel bir tercih olmaktan çıkarıp, modern toplumun görsellik merkezli değerler sistemi içinde değerlendirilmesi gereken bir olguya dönüştürmektedir. Erkek bedeninin estetikle yeniden inşası, popüler kültürün sunduğu ideal beden imajlarıyla doğrudan ilişkilidir ve bu süreçte beden, bir yandan kişisel yatırım alanı, diğer yandan tüketim nesnesi olarak yeniden tanımlanmaktadır. Çalışma, erkeklerin estetik cerrahiye katılımını popüler kültür bağlamında ele alarak, bu eğilimin kültürel ve toplumsal yansımalarını incelemektedir. Nihai olarak, erkek bedeninin estetikle yeniden inşası, modern yaşamın görsellik odaklı dinamiklerini anlamada önemli bir örnek oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Estetik cerrahi, erkek bedeni, popüler kültür, bedenin yeniden inşası

ICDBME

¹Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Sosyal Hizmet Bölümü, recepbozkurt0163@gmail.com, 0000-0003-2201-1758

² Sosyolog, Bağımsız Araştırmacı, sirmademirelli23@gmail.com, 0009-0003-2304-7055

**NEW MEMBERS OF AESTHETIC SURGERY IN THE CONTEXT OF POPULAR
CULTURE: AESTHETIC RECONSTRUCTION OF THE MALE BODY**

**Recep BOZKURT¹
Sırma DEMİRELLİ²**

ABSTRACT

Today, cosmetic surgery is becoming increasingly widespread in line with body ideals driven by popular culture, and is no longer a practice exclusive to women; it is also attracting the attention of men. Media images, globally expanding beauty standards, and the desires of consumer culture have made the male body a new focal point for aesthetic interventions. A muscular physique, prominent facial features, or a youthful appearance are the primary factors in men's desire for cosmetic surgery. This transforms cosmetic surgery from a solely individual choice into a phenomenon that must be evaluated within the visually oriented value system of modern society. The aesthetic reconstruction of the male body is directly related to the ideal body images presented by popular culture, and in this process, the body is being redefined as both a site of personal investment and an object of consumption. This study examines the cultural and social implications of this trend by examining men's participation in cosmetic surgery within the context of popular culture. Consequently, the aesthetic reconstruction of the male body provides a significant example for understanding the visually driven dynamics of modern life.

Keywords: Plastic surgery, male body, popular culture, body reconstruction

ICDBME

¹Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Sosyal Hizmet Bölümü, recepbozkurt0163@gmail.com, 0000-0003-2201-1758

²Sosyolog, Bağımsız Araştırmacı, sirmademirelli23@gmail.com, 0009-0003-2304-7055

ANTI-AGING VE TRANSHÜMANİZM İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Recep BOZKURT¹

ÖZET

Anti-aging araştırmaları, yaşlanma sürecini yavaşlatma, yaşam kalitesini artırma ve insan ömrünü uzatma hedefleri etrafında gelişmektedir. Son yıllarda biyoteknoloji, genetik mühendisliği, nanoteknoloji ve yapay zekâ destekli tıp uygulamaları, bu alandaki beklentileri önemli ölçüde yükseltmiştir. Bu bağlamda transhümanizm, insanın biyolojik sınırlılıklarını aşmayı, yaşlanmayı ortadan kaldırmayı ve potansiyel olarak ölümsüzlüğe yaklaşmayı amaçlayan felsefi ve bilimsel bir yaklaşım olarak öne çıkmaktadır. Anti-aging çalışmalarının yalnızca kozmetik ve sağlık merkezli bir perspektif sunmadığı, aynı zamanda transhümanist düşüncenin “insanı dönüştürme” idealiyle kesiştiği görülmektedir. Bu kesişim noktası, etik, toplumsal ve kültürel tartışmaları da beraberinde getirmektedir. Örneğin, yaşamın radikal biçimde uzatılması, toplumsal eşitsizlikleri derinleştirebilir ve insanın doğayla ilişkisini yeniden tanımlayabilir. Çalışmada, anti-aging araştırmalarının transhümanist vizyonla nasıl bütünleştiği, bu bütünleşmenin biyopolitik ve etik boyutları incelenmektedir. Nihai olarak, anti-aging ve transhümanizm arasındaki ilişki, yalnızca tıbbi veya teknolojik bir mesele değil; aynı zamanda insanın varoluşuna, kimliğine ve geleceğine dair temel soruları gündeme getiren çok boyutlu bir tartışma alanıdır.

Anahtar Kelimeler: Anti-Aging, Transhümanizm, Biyoteknoloji

ICDBME

¹Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Sosyal Hizmet Bölümü, recepbozkurt0163@gmail.com, 0000-0003-2201-1758

**AN EVALUATION ON THE RELATIONSHIP BETWEEN ANTI-AGING AND
TRANSHUMANISM**

Recep BOZKURT¹

ABSTRACT

Anti-aging research is developing around the goals of slowing the aging process, improving quality of life, and extending human lifespan. In recent years, biotechnology, genetic engineering, nanotechnology, and artificial intelligence-assisted medical applications have significantly raised expectations in this field. In this context, transhumanism stands out as a philosophical and scientific approach that aims to transcend human biological limitations, eliminate aging, and potentially approach immortality. Anti-aging studies not only offer a cosmetic and health-centered perspective, but also intersect with the transhumanist ideal of "human transformation." This intersection also brings with it ethical, social, and cultural debates. For example, radically extending life can deepen social inequalities and redefine humanity's relationship with nature. This study examines how anti-aging research integrates with the transhumanist vision and the biopolitical and ethical dimensions of this integration. In conclusion, the relationship between anti-aging and transhumanism is not merely a medical or technological issue; It is also a multifaceted area of debate that raises fundamental questions about human existence, identity, and future.

Keywords: Anti-Aging, Transhumanism, Biotechnology

ICDBME

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Sosyal Hizmet Bölümü, recepbozkurt0163@gmail.com, 0000-0003-2201-1758

DİJİTAL DÖNÜŞÜM ÇAĞINDA GİG EKONOMİSİ VE KADIN İSTİHDAMI

Hatice SAPMAZ¹
Cansel OSKAY²

ÖZET

Dijital dönüşüm ve gig ekonomisi, küresel işgücü piyasasında köklü değişikliklere yol açmış ve çalışma hayatına esneklik, erişilebilirlik ve çeşitlilik kazandırmıştır. Dijital dönüşüm, çalışma koşullarını ve iş yapma biçimlerini değiştirmektedir. Gig ekonomisi kısa süreli ve proje bazlı işler sunarak geleneksel istihdam modellerini yeniden şekillendirmektedir. Gig ekonomisi, paylaşım ekonomisi ve platform ekonomisi gibi isimlerle de anılmaktadır. Gig ekonomisi, bireylerin bağımsız olarak çalıştığı, dijital platformlar aracılığıyla müşterilerle bağlantı kurarak kısa vadeli hizmetlerin sağlandığı bir yapıyı ifade etmektedir. Bu yeni ekonomik yapılar, özellikle kadın istihdamı üzerinde hem fırsatlar hem de zorluklar yaratmaktadır. Dijital platformlar aracılığıyla kadınlar, evden çalışma, esnek çalışma saatleri ve coğrafi engellerin ortadan kaldırılması gibi avantajlarla iş hayatına daha kolay dâhil olabilmektedir. Ancak, sosyal güvencelerin yetersizliği, gelir eşitsizliği, dijital beceri eksiklikleri gibi sorunlar, bu fırsatların tam anlamıyla değerlendirilmesini zorlaştırmaktadır. Bu çalışmanın amacı, dijital dönüşüm, gig ekonomisi ve kadın istihdamı arasındaki dinamiklerin araştırılmasıdır. Bu amaçla konu, gig ekonomisinin kadın istihdamına etkileri çerçevesinde ele alınmaktadır. Bu kapsamda çalışmada, betimsel yöntem kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, gig ekonomisinin kadınların işgücüne katılımını artırma potansiyelinin olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Dijital Dönüşüm, Gig Ekonomisi, Kadın İstihdamı

ICDBME

¹ Mersin Üniversitesi, haticesapmaz@mersin.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-1464-8214>

² Mersin Üniversitesi, canseloskay@mersin.edu.tr, <https://orcid.org/0009-0005-8021-6550>

**THE GIG ECONOMY AND WOMEN’S EMPLOYMENT IN THE ERA OF DIGITAL
TRANSFORMATION**

**Hatice SAPMAZ¹
Cansel OSKAY²**

ABSTRACT

Digital transformation and the gig economy have brought profound changes to the global labor market, introducing flexibility, accessibility, and diversity into working life. Digital transformation is reshaping working conditions and business practices, while the gig economy, by offering short-term and project-based jobs, is redefining traditional employment models. Also referred to as the sharing economy or platform economy, the gig economy denotes a structure in which individuals work independently and provide short-term services through digital platforms that connect them with clients. These new economic structures create both opportunities and challenges, particularly in relation to women’s employment. Digital platforms enable women to participate more easily in the labor market through advantages such as working from home, flexible working hours, and the elimination of geographical barriers. However, insufficient social security, income inequality, and the lack of digital skills hinder the full realization of these opportunities. The aim of this study is to investigate the dynamics between digital transformation, the gig economy, and women’s employment. For this purpose, the issue is examined within the framework of the effects of the gig economy on women’s labor force participation, using a descriptive method. The findings suggest that the gig economy has the potential to increase women’s participation in the labor force.

Keywords: Digital Transformation, Gig Economy, Women’s Employment

ICDBME

¹ Mersin Üniversitesi, haticesapmaz@mersin.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-1464-8214>

² Mersin Üniversitesi, canseloskay@mersin.edu.tr, <https://orcid.org/0009-0005-8021-6550>

AVRUPA BİRLİĞİ BAĞLAMINDA DİJİTALLEŞME, GÜVENLİK VE GÖÇ YÖNETİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ

Pınar ÖNAL¹

ÖZET

Bu araştırma, AB'nin dijital dönüşüm sürecinin, güvenlik stratejileri ve göç politikaları ile kesişim noktalarını eleştirel bir bakış açısıyla incelemektedir. Çalışma, özellikle biyometrik sistemler, yapay zekâ ve büyük veri analitiği gibi dijital teknolojilerin sınır kontrolleri, veri işleme ve organize suçlarla mücadele mekanizmalarına dönüşümünün haklar ve etik değerler üzerindeki etkilerini ele almaktadır. Çalışmanın amacı, AB'nin dijitalleşme-güvenlik-göç yönetimi ekseninde ortaya çıkan yeni yönetim modelini çözümlemektir. Bu kapsamda, Frontex, Europol ve Eurojust gibi kuruluşların artan operasyonel yetkileri ile Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) kapsamında şekillenen veri koruma rejimi arasındaki etkileşim analiz edilmekte; ayrıca bu etkileşimin yol açtığı toplumsal, hukuki ve etik sonuçlar "dijital uçurum" ve "kitlesel gözetim" perspektifleri üzerinden tartışılmaktadır.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş olup, kavramsal analiz ve doküman incelemesi teknikleri kullanılmaktadır. Avrupa Birliği mevzuatı, politika belgeleri, ilgili kurumların strateji raporları ve eleştirel literatür ışığında sistematik bir değerlendirme yapılmaktadır. Elde edilen/edilecek bulgulara göre:

Dijital teknolojiler, AB'nin göç ve sınır politikalarında verimlilik ve kontrol mekanizmalarını güçlendirerek merkezi bir role sahip olmuştur.

Güvenlik odaklı bu dönüşüm, kapsamlı veri toplama ve gözetim imkânlarıyla bireysel haklar ve mahremiyet arasında gerilim yaratmaktadır. Europol ve Eurojust, sınır ötesi suçlarla mücadelede kritik bir altyapı sunmakla birlikte, demokratik denetim ve şeffaflık sorunlarını da beraberinde getirmektedir. Dijital araçlar, göçmen ve mülteci gruplar nezdinde ayrımcı uygulamalar ve eşitsiz erişim riski taşımaktadır.

Sonuç olarak, dijitalleşme AB'nin göç ve güvenlik politikalarında çift taraflı bir etkiye sahiptir. Teknolojik ilerleme kapasite artırıcı bir rol oynarken, aynı zamanda hukuk devleti ve insan haklarına ilişkin yeni sorunlar doğurmaktadır. Bu nedenle, sürdürülebilir ve adil bir güvenlik ortamı için teknolojik gelişmelerin güçlü hukuki güvenceler ve şeffaf yönetim modelleri ile desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Dönüşüm, AB Göç Politikaları, Siber Güvenlik, Veri Koruma, GDPR.

ICDBME

¹ Doktora öğrencisi, Tarsus Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, pinar_onal@tarsus.edu.tr

**ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN DIGITALIZATION, SECURITY, AND
MIGRATION MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN UNION**

Pınar ÖNAL¹

ABSTRACT

This research critically examines the intersections of the European Union's digital transformation process with security strategies and migration policies. The study examines how digital technologies, particularly biometric systems, artificial intelligence, and big data analytics, are transforming border control, data processing, and mechanisms for combating organized crime, and the impact of this transformation on fundamental rights and ethical values.

The main objective of the study is to analyze the new governance model emerging in the EU along the digitalization-security-migration management axis. In this context, the interaction between the increasing operational powers of organizations such as Frontex, Europol, and Eurojust, and the data protection regime shaped under the General Data Protection Regulation (GDPR) is analyzed; furthermore, the social, legal, and ethical consequences arising from this interaction are discussed from the perspectives of the "digital divide" and "mass surveillance."

The study adopts a qualitative research method and utilizes conceptual analysis and document review techniques. A systematic evaluation is being conducted in light of European Union legislation, policy documents, strategy reports from relevant institutions, and critical literature. According to the findings: This security-focused transformation creates tension between individual rights and privacy, with extensive data collection and surveillance capabilities.

In conclusion, it is understood that digitalization has a dual impact on the EU's migration and security policies. While technological progress plays a capacity-enhancing role, it also gives rise to new challenges related to the rule of law and human rights. Therefore, technological advancements must be supported by strong legal safeguards and transparent governance models for a sustainable and just security environment.

Keywords: Digital Transformation, EU Migration Policies, Cybersecurity, Data Protection, GDPR.

ICDBME

¹ Doktora öğrencisi, Tarsus Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, pınar_onal@tarsus.edu.tr

RİSK TEMELLİ MODELLERLE OLUŞTURULAN SÜRDÜRÜLEBİLİR PORTFÖYLERİN ANALİZİ

Erdi BAYRAM¹
Umut Ali Koray KAYALIDERE²

ÖZET

Bu araştırmanın amacı farklı örneklem pencereleri ve risk göstergeleri kullanılarak yapılan portföy optimizasyonu sonuçlarının örneklem dışı dönemdeki performansını analiz etmektir. Ayrıca sürdürülebilirlik skoru yüksek şirketlerle oluşturulan sürdürülebilir portföylerin konvansiyonel endeksle kıyaslanması bu araştırmanın bir diğer amacıdır. Buna istinaden çalışmada 2025 yılı Ocak-Mart döneminde Borsa İstanbul Sürdürülebilirlik 25 endeksinde (XSD25) yer alan pay senetleri kullanılarak geriye dönük 252, 504, 756, 1008 ve 1256 günlük örneklem pencereleri için risk temelli modellerle portföy ağırlıkları tahmin edilmiştir. Her bir risk göstergesine (varyans, semivaryans, koşullu riske maruz değer, ortalama mutlak sapma ve korelasyon) dayalı 50000 rastgele portföy ağırlığı Monte Carlo simülasyonu ile üretilmiş ve her bir model için ilgili risk ölçütünü minimize eden portföy kompozisyonu seçilmiştir. Modellerin çözüm süreçleri için Jupyter Notebook ortamında Python programlama dili kullanılmıştır. Beş farklı model ve beş örneklem penceresi kullanılarak hesaplanan ağırlıklarla örneklem dışı 61 günlük dönem için portföyler oluşturulmuştur. Örneklem dışı dönemde portföy getirilerinin ortalaması ve standart sapması kullanılarak değişim katsayıları hesaplanmış ve portföyler bu katsayılar kullanılarak incelenmiştir. Kıyaslama endeksi olarak XSD25 ve Borsa İstanbul 30 endeksi (XU030) kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre örneklem dışı dönemde en düşük pozitif katsayıya sahip portföyün 1008 günlük örneklemle tahmin edilen ortalama mutlak sapma portföyü olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra minimum korelasyonlu portföy haricindeki 756, 1008 ve 1256 günlük örneklemle tahmin edilen portföylerin değişim katsayılarının kıyaslama endekslerine göre üstün olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada 756 gün ve üstü örneklem sayısı ile tahmin edilen modellerin örneklem dışı dönemde daha yüksek performans sağladığına ilişkin kanıtlar yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Portföy Optimizasyonu, Portföy Riski, Sürdürülebilirlik Endeksi

ICDBME

¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi, erdi.bayram@cbu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4478-7231

²Manisa Celal Bayar Üniversitesi, koray.kayalidere@cbu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4073-1644

**ANALYSIS OF SUSTAINABLE PORTFOLIOS CREATED THROUGH RISK-BASED
MODELS**

Erdi BAYRAM¹
Umut Ali Koray KAYALIDERE²

ABSTRACT

The aim of the study is to examine out-of-sample performance of portfolio optimization estimations using different sample ranges and risk indicators. Another objective is to compare the sustainable portfolios composed with sustainability ratings against the conventional index. In this research, we calculate the portfolio weights using risk-based models over various windows 252, 504, 756, 1008, and 1256 days, focusing on the stocks in the Borsa Istanbul Sustainability 25 Index (XSD25) that are traded in the first quarter of 2025. We generated 50000 random portfolio weights based on risk indicators (variance, semivariance, CvaR, MAD, and correlation) using the Monte Carlo simulation technique and selected the portfolio compositions that minimized the risk. We utilized the Python programming language in the Jupyter environment for model solving. We created portfolios for the out-of-sample period (61 days) using outputs from five models and five sample windows. Coefficients of variation (CV) were computed using the mean and standard deviation of portfolio returns during the out-of-sample period, and portfolios were analyzed using CVs. XSD25 and the Borsa Istanbul 30 Index (XU030) were used as a benchmark. According to results, the portfolio with the lowest positive CV in the out-of-sample period is the MAD portfolio estimated with a sample of 1008 days. Furthermore, it is concluded that the CV of the portfolios estimated with 756, 1008, and 1256-day samples are better than the benchmarks, except for the portfolio with minimum correlation. The study provides evidence that the models estimated with a sample size of 756 days and above outperform in the out-of-sample period.

Keywords: Portfolio Optimization, Portfolio Risk, Sustainability Index.

ICDBME

¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi, erdi.bayram@cbu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4478-7231

²Manisa Celal Bayar Üniversitesi, koray.kayalidere@cbu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4073-1644

KRİPTO PARA PİYASASINDA HAFTANIN GÜNÜ VE OCAK AYI ANOMALİLERİNİN ARAŞTIRILMASI*

Sevil ÖZEN¹
Kemal EYÜBOĞLU²

ÖZET

Kripto varlık piyasaları, yüksek volatilité ve ani fiyat değişimleri gibi özellikleriyle geleneksel finansal piyasalardan ayrılmakta ve bu durum, mevcut finans teorilerinin geçerliliğini sorgulama gereğini doğurmaktadır. Bu çalışma, özellikle Etkin Piyasa Hipotezi (EPH) çerçevesinde, kripto varlıklarda gözlemlenen haftanın günü ve Ocak ayı anomalilerini inceleyerek literatüre katkı sağlamayı hedeflemektedir. BNB, BTC, ETH ve XRP kripto varlıklarının 01.01.2018–31.12.2023 tarihleri arasındaki günlük getiri serileri kullanılmıştır. Öncelikle serilerin durağanlıkları ADF ve PP testleri ile değerlendirilmiş, seviyelerinde durağan oldukları belirlenmiştir. EKK yöntemiyle yapılan analizlerde değişen varyans ve otokorelasyon sorunları tespit edilmiş, bu nedenle analizlerde GARCH (1,1) modeli tercih edilmiştir. Haftanın günü anomalisi analizinde, BNB için Perşembe günü negatif; BTC için Pazartesi pozitif, Perşembe negatif; ETH için Perşembe negatif; XRP için Çarşamba pozitif, Perşembe negatif yönde anlamlı getiriler gözlemlenmiştir. Bu sonuçlar, piyasanın tam etkin olmadığını ortaya koymaktadır. Ocak ayı anomalisi açısından ise ETH için %10 önem düzeyinde anlamlı ve pozitif bir getiri saptanmıştır. BTC’de Ocak ayı için anlamlı bir bulguya ulaşılamamıştır. BNB, Şubat’ta %10, Mart’ta %5 düzeyinde pozitif; Haziran’da ise %1 düzeyinde negatif getiri sağlamıştır. XRP’de Mayıs ve Haziran aylarında %5 düzeyinde negatif, Temmuz ayında %1 düzeyinde pozitif getiri gözlemlenmiştir. Bu bulgular, takvim anomalilerinin kripto varlık piyasalarında geçerli olabileceğini göstermektedir.,

Anahtar Kelimeler: Kripto varlık, anomali, GARCH

ICDBME

* Bu çalışma Sevil Özen’in aynı isimli yayınlanmış yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

¹ Bağımsız Araştırmacı, sevil.ozen61@gmail.com, ORCID: 0009-0009-5264-0417

² Tarsus Üniversitesi, kemaleyuboglu@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2108-9732

**INVESTIGATION OF DAY OF THE WEEK AND JANUARY ANOMALIES IN CRYPTO
CURRENCY MARKET***

**Sevil ÖZEN¹
Kemal EYÜBOĞLU²**

ABSTRACT

Crypto asset markets differ from traditional financial markets due to their high volatility and sudden price fluctuations, which calls into question the validity of existing financial theories. This study aims to contribute to the literature by examining day-of-the-week and January anomalies observed in crypto assets, particularly within the framework of the Efficient Market Hypothesis (EMH). Daily return series of BNB, BTC, ETH, and XRP were analyzed for the period from January 1, 2018, to December 31, 2023. First, the stationarity of the series was assessed using ADF and PP tests, and it was determined that the series are stationary at level. Ordinary Least Squares (OLS) analysis revealed issues of heteroskedasticity and autocorrelation, leading to the use of the GARCH (1,1) model for more robust results.

In the analysis of the day-of-the-week anomaly, statistically significant returns were observed: negative on Thursdays for BNB and ETH; positive on Mondays and negative on Thursdays for BTC; and positive on Wednesdays and negative on Thursdays for XRP. These findings indicate that the market is not fully efficient. Regarding the January anomaly, ETH showed a statistically significant and positive return at the 10% significance level. No significant anomaly was found for BTC in January. For BNB, positive returns were detected in February (10% significance level) and March (5% level), while a negative return was found in June (1% level). XRP exhibited negative returns in May and June (both at 5% significance level), and a positive return in July (1% level). These results suggest that calendar anomalies may be present in crypto asset markets.

Keywords: Cryptocurrency, anomaly, GARCH

ICDBME

* This study is derived from Sevil Özen's master's thesis published under the same title

¹ Bağımsız Araştırmacı, sevil.ozen61@gmail.com, ORCID: 0009-0009-5264-0417

² Tarsus Üniversitesi, kemaleyuboglu@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2108-9732

**TEKNİK ANALİZ GÖSTERGELERİ İLE PERFORMANS ANALİZİ: BIST 30 ÜZERİNE BİR
UYGULAMA¹**

Mehtap DELİOĞLU²
Kemal EYÜBOĞLU³

ÖZET

Bu çalışma, sermaye piyasalarında yatırım kararlarında teknik analizin rolünü incelemektedir. Etkin Piyasalar Hipotezi'ne göre tüm yatırımcılar aynı bilgiye eşzamanlı erişemezken, yatırımcıların bilgi ve analiz yetkinlikleri de farklılık göstermektedir. Bu bağlamda, yatırım kararlarında yalnızca sezgi ve mantık yeterli olmayabilir; teknik analiz gibi sistematik yaklaşımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Teknik analiz, geçmiş fiyat ve hacim verilerinin incelenerek gelecekteki fiyat hareketlerinin tahmin edilmesini sağlar. Bu çalışmada, teknik analizin en yaygın kullanılan göstergeleri olan Hareketli Ortalamalar Yakınsama ve Uzaklaşması (MACD), Göreceli Güç Endeksi (RSI) ve çalışmaya özgü olarak geliştirilen Hareketli Zarar Kesme (MOST) yöntemi kullanılarak Borsa İstanbul (BIST) için bir uygulama gerçekleştirilmiştir. Analiz kapsamında 01.01.2010 – 31.12.2022 tarihleri arasında BIST 30 endeksinde daimi olarak yer alan 18 hisse senedi değerlendirilmiştir. Teknik analiz göstergeleriyle oluşturulan AL-SAT stratejilerinden elde edilen getiri performansları, pasif bir strateji olan AL-TUT yöntemiyle karşılaştırılmıştır. Bulgular, AL-TUT yönteminin en yüksek getiriyi sağladığını, MACD'nin piyasa getirisine yakın bir performans sergilediğini, RSI ve MOST göstergelerinin ise piyasa getirisinin gerisinde kaldığını ortaya koymuştur. Çalışma, teknik analiz göstergelerinin etkinliğini değerlendirerek, bu göstergeleri kullanmak isteyen yatırımcılara uygulamalı bir rehber sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Borsa İstanbul, Teknik Analiz, Piyasa Etkinliği

ICDBME

¹ Bu çalışma Mehtap Delioğlu'nun aynı isimli yayınlanmış yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

²Yüksek Lisans Mezunu, 210903006@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0006-9139-9310

³ Tarsus Üniversitesi, kemaleyuboglu@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2108-9732

**PERFORMANCE ANALYSIS WITH TECHNICAL ANALYSIS INDICATORS: A
RESEARCH ON BIST 30¹**

Mehtap DELİOĞLU²

Kemal EYÜBOĞLU³

ABSTRACT

This study examines the role of technical analysis in investment decision-making within capital markets. According to the Efficient Market Hypothesis, it is unrealistic to expect all investors to have simultaneous access to the same information or to possess equal ability in interpreting economic and corporate data. Therefore, beyond intuition and reasoning, investors often require systematic approaches such as technical analysis to make informed decisions. Technical analysis involves forecasting future price movements based on past price and volume data. In this study, three technical indicators—Moving Average Convergence Divergence (MACD), Relative Strength Index (RSI), and a custom-developed indicator, Moving Stoploss (MOST)—are applied to the Borsa Istanbul (BIST) to assess their effectiveness. The analysis covers 18 stocks that were consistently listed on the BIST 30 index between January 1, 2010, and December 31, 2022. Buy-sell signals generated by the indicators were used to simulate trading strategies, and their performance was compared to a passive buy-and-hold (BUY-HOLD) strategy. The results indicate that the BUY-HOLD strategy yielded the highest returns, while the MACD indicator produced results close to the market average. In contrast, the RSI and MOST indicators underperformed relative to the market. By analyzing the application, interpretation, and performance of these indicators, this study aims to provide a practical foundation for investors interested in utilizing technical analysis tools in their investment strategies.

Keywords: Borsa İstanbul, Technical Analysis, Market Efficiency

ICDBME

¹ Bu çalışma Mehtap Delioğlu'nun aynı isimli yayınlanmış yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

²Yüksek Lisans Mezunu, 210903006@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0006-9139-9310

³ Tarsus Üniversitesi, kemaleyuboglu@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2108-9732

**FINANSAL OKURYAZARLIĞIN İNTERNET BANKACILIĞI TUTUMU VE KREDİ KARTI
KULLANIMI TUTUMU ÜZERİNE ETKİSİNDE DİJİTAL OKURYAZARLIĞIN ARACILIK
ROLÜ**

**Sinan ÇAVUŞOĞLU¹
Özlem DOĞAN²**

ÖZET

Finansal okuryazarlık, bireylerin finansal kavramlara ve araçlara ilişkin bilgi düzeylerini artırmanın yanı sıra, tasarruf alışkanlıklarının gelişmesine ve etkin finansal risk yönetiminin sağlanmasına önemli katkılar sunmaktadır. Finansal bilgi düzeyindeki artış, bireylerin bütçe planlama, yatırım, borç yönetimi gibi konularda daha bilinçli, doğru ve stratejik kararlar alabilmelerini desteklemektedir. Özellikle dijitalleşmenin hız kazandığı günümüzde teknolojik yenilikler, finansal işlemlerin biçim ve kapsamını dönüştürmekte; internet bankacılığı gibi uygulamalar aracılığıyla işlemleri zamandan ve mekândan bağımsız, hızlı ve kolay erişilebilir hâle getirmektedir. Çeşitlenen finansal araçlar bireyleri farklı yatırım ve harcama seçeneklerine yönlendirirken, kredi kartı kullanımı; ödeme kolaylığı, nakit taşıma gereksinimini azaltması, sağladığı teşvikler ve toplumda yarattığı prestij algısı nedeniyle yaygın biçimde tercih edilmektedir.

Bu çalışma, Türkiye’deki bireylerin finansal okuryazarlık düzeyleri ile internet bankacılığı ve kredi kartı kullanımına yönelik tutumları arasındaki ilişkileri incelemekte; ayrıca dijital okuryazarlığın bu ilişkilerdeki aracılık rolünü değerlendirmektedir. Araştırma kapsamında internet bankacılığı kullanan 395 katılımcıdan kolayda örnekleme yöntemiyle anket verileri toplanmış, veriler nicel araştırma yaklaşımı çerçevesinde yapısal eşitlik modellemesi (PLS-SEM) yöntemi ile analiz edilmiştir. Hipotez testlerinde Smart PLS 4 yazılımı kullanılmıştır.

Elde edilen bulgular, finansal okuryazarlığın hem internet bankacılığına hem de kredi kartı kullanımına yönelik tutumları pozitif ve anlamlı biçimde etkilediğini ortaya koymaktadır. Ayrıca dijital okuryazarlığın bu tutumlar üzerinde doğrudan etkisinin yanı sıra, finansal okuryazarlık ile söz konusu tutumlar arasındaki ilişkilerde aracılık rolü üstlendiği belirlenmiştir. Bu sonuçlar, dijital çağda finansal ve dijital okuryazarlığın bireylerin finansal davranışlarını şekillendirmedeki kritik önemine işaret etmekte; bireylerin bilinçli finansal kararlar alabilmeleri için her iki okuryazarlık türünün geliştirilmesine yönelik stratejik politikaların gerekliliğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Finansal okuryazarlık, Dijital okuryazarlık, İnternet bankacılığı tutumu, Kredi kartı kullanımı tutumu

ICDBME

¹Bingöl Üniversitesi, sinankys42@gmail.com, 0000-0001-9365-8677

²Hasan Kalyoncu Üniversitesi, ozlemdogan917@gmail.com, 0000-0002-6669-2092

**THE MEDIATING ROLE OF DIGITAL LITERACY IN THE EFFECT OF FINANCIAL
LITERACY ON ATTITUDES TOWARD INTERNET BANKING AND CREDIT CARD
USAGE**

**Sinan ÇAVUŞOĞLU¹
Özlem DOĞAN²**

ABSTRACT

Financial literacy not only enhances individuals' knowledge of financial concepts and instruments but also contributes significantly to the development of saving habits and the effective management of financial risks. An increase in financial knowledge supports individuals in making more conscious, accurate, and strategic decisions on issues such as budgeting, investment, and debt management. Particularly in today's digital era, technological innovations are transforming the scope and nature of financial transactions; through applications such as internet banking, financial services have become fast, easily accessible, and independent of time and place. As financial instruments diversify, individuals are directed toward different investment and spending options, while credit card usage has become widespread due to factors such as payment convenience, the reduction of cash-carrying needs, the incentives provided, and the prestige perception it creates in society.

This study examines the relationships between financial literacy levels of individuals in Turkey and their attitudes toward internet banking and credit card usage, while also evaluating the mediating role of digital literacy in these relationships. Data were collected through surveys from 395 participants using internet banking, based on a convenience sampling method. The data were analyzed within the framework of a quantitative research approach using the partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM) method, with Smart PLS 4 employed for hypothesis testing.

The findings reveal that financial literacy positively and significantly affects attitudes toward both internet banking and credit card usage. Moreover, digital literacy not only exerts a direct influence on these attitudes but also mediates the relationships between financial literacy and the aforementioned attitudes. These results highlight the critical role of financial and digital literacy in shaping individuals' financial behaviors in the digital age and emphasize the need for strategic policies to foster both types of literacy to enable individuals to make more informed financial decisions.

Keywords: Financial Literacy, Digital Literacy, Attitude Toward Internet Banking, Attitude Toward Credit Card Usage

ICDBME

¹Bingöl Üniversitesi, sinankys42@gmail.com, 0000-0001-9365-8677

²Hasan Kalyoncu Üniversitesi, ozlemdogan917@gmail.com, 0000-0002-6669-2092

**EKONOMİK GELİŞMİŞLİK VE DİJİTAL FİNANSAL DÖNÜŞÜM İLİŞKİSİ: FOURIER
PERSPEKTİFİ**

Ayşe AKBOZ CANER¹
Ayşe ERGİN ÜNAL²

ÖZET

Bireylerin farklı finansal araçlar kullanma deneyimleri hem ödeme alışkanlıklarını değiştirmekte hem de tüketim tercihlerinin farklılaşmasına yol açmaktadır. Özellikle de bireylerin gelir düzeylerinin artış yaşanması, teknolojik yeniliklere daha kolay erişmelerini sağlamaktadır. Bu gelişme, finansal ekosistemin dijitalleşme sürecini güçlendirdiği gibi ekonomik eylemlerde verimliliği arttırmakta, işlem maliyetlerini azaltmakta ve kayıt dışı ekonominin daralmasına da katkıda bulunmaktadır. Aynı zamanda dijital ödeme sistemlerinin kullanımının artması, finansal kapsayıcılığı artırarak toplumun farklı kesimlerinin de finansal hizmetlere erişimini kolaylaştırmaktadır. Böylelikle ekonomik katılımın daha dengeli ve sürdürülebilir bir yapıda olmasına olanak tanıyacaktır. Bu çalışmanın temel amacı, Türkiye’de ekonomik gelişmişlik ile finansal dijitalleşme arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Çalışmada değişken olarak GSYİH, mobil bankacılık kullanım oranı ve mobil temassız ile yapılan ödemeler seçilmiştir. İlişkinin tespiti için 2016–2025 dönemine ait veriler kullanılarak Fourier-ADL yöntemi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular, Türkiye özelinde GSYİH ile dijital finans kullanım göstergeleri arasındaki dönerselliği ve olası yapısal değişimleri Fourier-ADL yöntemi ile analiz ederek literatürdeki boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Gelişmişlik, Dijital Finans, Fourier ADL

ICDBME

¹Bağımsız Araştırmacı, ayseakboz@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0060-2007

²Tarsus Üniversitesi, ayseerginunal@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6551-8933

**THE RELATIONSHIP BETWEEN ECONOMIC DEVELOPMENT AND DIGITAL
FINANCIAL TRANSFORMATION: A FOURIER PERSPECTIVE**

Ayşe AKBOZ CANER¹
Ayşe ERGİN ÜNAL²

ABSTRACT

Individuals' experiences with various financial instruments influence their payment habits and shift their consumption preferences. Notably, rising income levels provide easier access to technological innovations. This fosters the digitalization of the financial ecosystem, enhances economic efficiency, lowers transaction costs, and helps reduce the informal economy. Simultaneously, increased use of digital payment systems promotes financial inclusion, making financial services accessible to different societal segments. This, in turn, can support a more balanced and sustainable economic participation structure. The main goal of this study is to examine the relationship between economic development and financial digitalization in Turkey. The study uses GDP per capita, mobile banking usage rate, and payments via mobile contactless as variables. The Fourier-ADL method was employed to analyze this relationship with data from 2016–2025. The results aim to address the literature gap by analyzing periodicity and potential structural shifts between GDP and digital finance indicators in Türkiye using the Fourier-ADL approach.

Keywords: Economic Development, Digital Finance, Fourier ADL

ICDBME

¹Bağımsız Araştırmacı, ayseakboz@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0060-2007

²Tarsus Üniversitesi, ayseerginunal@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6551-8933

**TÜRKİYE CDS PRİMİ VE VIX ENDEKSİ'NİN BORSA İSTANBUL ÜZERİNDEKİ
ETKİLERİ: KANTİL REGRESYON YÖNTEMİ**

**Esen CİMİLLİ¹
Zafer BEYİZ²**

ÖZET

Sermaye akışlarının önündeki engellerin kaldırılması ve finansal piyasalardaki hızlı entegresasyon süreci, yatırımcılara uluslararası piyasalarda işlem yapma imkanı sağlamış ancak bir taraftan da tüm ülkeleri uluslararası piyasalarda ortaya çıkabilecek risklere açık hale getirmiştir. Bu durum yatırımcıları söz konusu risklerden korunmak amacıyla çeşitli ölçütleri kullanarak yatırım yapacakları ülkelerin ya da piyasaların risk düzeyleri hakkında bilgi sahibi olmaya itmiştir. Bu göstergelerden biri, kredi riskinin taraflar arasında transfer edilmesine imkan sağlayan kredi temerrüt takaslarında ödenecek prim (CDS)'dir. CDS sözleşmelerinde ödenecek primin büyüklüğü, borçlunun yükümlülüklerini yerine getirememesi olasılığına bağlı olarak değişmekte ve bir ülke ya da kurumun kredi riski yükseldikçe CDS primi de yükselmektedir. Bu bakımdan CDS primleri risk ölçütlerindeki değişimleri ve güncel piyasa koşullarını anlık olarak yansıtmakta, finansal piyasaları etkileyerek finansal varlık fiyatlarında dalgalanmalara neden olabilmektedir. Uluslararası piyasalardaki riski ortaya koyan diğer bir gösterge ise Chicago Opsiyon Borsası tarafından hesaplanan ve literatürde korku ya da oynaklık endeksi olarak ifade edilen VIX (Volatility Index) endeksidir. S&P500 endeksini kapsayan 30 gün vadeli opsiyon sözleşmelerinin fiyatlarından türetilen bu endeks, hisse senedi piyasasının 30 günlük volatilité beklentisini ölçmektedir. Endeksteeki yükseliş, piyasalarda oynaklığın, yani yatırımcıların risk algısının arttığının bir işaretidir. Endeks değerinin düşmesi ise belirsizliğin azaldığını ve geleceğe yönelik beklentilerin iyileştiğini göstermektedir. Bu bağlamda literatürde yer alan araştırmalar, genel olarak, VIX endeksi ile hisse senedi piyasaları arasında negatif bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın amacı, Ocak 2008 - Ağustos 2025 dönemi için CDS primleri ve VIX endeksi ile BİST 100 endeksi arasındaki ilişkiyi kantil regresyon analizi ile araştırmaktır. Elde edilen bulgular, tüm kantillerde CDS primi ve VIX endeksinin BİST 100 getirileri üzerinde negatif ve istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Ayrıca düşük kantillerde katsayılar mutlak değer olarak daha yüksektir. Bu sonuç, küresel risk algısı ile ülke risk primindeki artışların BİST100 endeksi getirilerini düşürdüğünü ve endeks düşük seviyedeysen piyasanın dış ve iç risklere duyarlılığının arttığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: CDS Primi, VIX (Korku) Endeksi, BİST100 Endeksi, Kantil Regresyon Analizi

ICDBME

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi, esencimilli@uludag.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5156-4653

² Bursa Uludağ Üniversitesi, zaferbeyiz@uludag.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1529-7332

**THE EFFECTS OF TURKEY'S CDS SPREAD AND VIX INDEX ON THE ISTANBUL
STOCK EXCHANGE: A QUANTILE REGRESSION APPROACH**

Esen CİMİLLİ¹
Zafer BEYİZ²

ABSTRACT

The removal of obstacles to capital flows, together with the speeding up of financial market integration, has given investors the ability to trade internationally. However, this also means that economies are susceptible to risks in these markets. This situation has prompted investors to seek information about the risk levels of the countries or markets in which they will invest, by using various indicators. One such indicator is the credit default swap (CDS) premium, which moves credit risk between parties. The CDS premium depends on the borrower defaulting on their obligations. As credit risk rises, the CDS premium also rises. This means that CDS premiums are an immediate indicator of risk, affecting financial markets and causing asset prices to fluctuate. The Volatility Index (VIX) is another indicator of risk in international markets, also known as the fear index. The index is derived from the prices of 30-day option contracts that cover the S&P 500 index, and measures the 30-day volatility expectation of the stock market. An increase in the index signals heightened market volatility and risk, while a decline indicates reduced uncertainty and an enhancement in future expectations. In this context, the extant literature suggests the existence of a negative relationship between the VIX index and stock markets. The purpose of this study is to investigate the relationship between CDS premiums, the VIX index and the BIST 100 index for the period January 2008 - August 2025 using quantile regression analysis. The findings show that both CDS premiums and the VIX index exert a negative effect on BIST 100 returns, across all quantiles. Furthermore, the coefficients are elevated in lower quantiles. This suggests that rising global and country risk premiums reduce BIST 100 returns and market sensitivity to external and internal risks rises when the index is low.

Keywords: CDS Spread, VIX (Fear) Index, BIST100 Index, Quantile Regression Analysis

ICDBME

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi, esencimilli@uludag.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5156-4653

² Bursa Uludağ Üniversitesi, zaferbeyiz@uludag.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1529-7332

KRİPTO PARA PİYASASINDA FİYAT BALON OLUŞUMLARININ ANALİZİ

Samet EVCI¹
Ferhat KARADEMİR²

ÖZET

Kripto para piyasalarının yüksek volatilitesi, etkin olmayan piyasa yapısı, madencilik süreçlerindeki yapısal kısıtlar, madenciliğin merkezileşmesi ve bilgi asimetrisi gibi özellikleri, bu piyasalarda fiyat balon oluşum riskini artırmaktadır. Fiyat balonu, bir varlığın fiyatının temel değerinden önemli ölçüde sapması olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, piyasa değeri en yüksek iki kripto para olan Bitcoin ve Ethereum ile çoğu zaman bir internet şakası, topluluk hareketi ya da mizah unsuru olarak ortaya çıkan ve meme coin olarak adlandırılan Dogecoin ve Shiba Inu'nun fiyat serilerinde balonların varlığını incelemektir. Bu kapsamda çalışmada, Ocak 2020 – Ağustos 2025 dönemine ilişkin günlük fiyat serileri kullanılmış, ancak Shiba Inu için veri kısıtı nedeniyle Mayıs 2021 – Ağustos 2025 dönemi esas alınmıştır. Fiyat balonlarının tespitinde, literatürde yaygın olarak kullanılan ve balonların başlangıç ile bitiş dönemlerini belirleyerek zamansal dinamiklerini incelemeye imkân sağlayan SADF (Supremum Augmented Dickey-Fuller) ve GSADF (Generalized SADF) birim kök testleri uygulanmıştır. Elde edilen bulgular, incelenen dört kripto para da balon oluşumlarının varlığını ortaya koymaktadır. En fazla balon Bitcoin'de (161 gün), en az balon oluşumu ise Shiba Inu'da (42 gün) gözlemlenmiştir. Fiyat balonları özellikle 2021 ve 2024 yıllarında yoğunlaşırken, 2022 yılında sadece Dogecoin (5 gün) fiyat serilerinde, 2025'in ilk sekiz ayında ise sadece Ethereum (18 gün) fiyat serilerinde balon oluşumu tespit edilmiştir. Sonuç olarak elde edilen bulgular kripto para piyasalarında fiyat balonlarının yalnızca yüksek piyasa değerine sahip varlıklarda değil, spekülasyon meme coinlerde de ortaya çıkabildiğini göstermektedir. Bu yönüyle çalışmanın hem yatırımcı davranışlarının anlaşılmasına hem de piyasa istikrarına yönelik tartışmalara katkı sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kripto Para, Bitcoin, Meme Coin, Fiyat Balonu, GSADF testi

ICDBME

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, sametevci@osmaniye.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5854-3847

²Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, ferhatkarademir@osmaniye.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0599-4326

ANALYSIS OF PRICE BUBBLE FORMATIONS IN THE CRYPTOCURRENCY MARKET

Samet EVCI¹
Ferhat KARADEMİR²

ABSTRACT

The structural characteristics of cryptocurrency markets—such as high volatility, inefficient market mechanisms, mining-related constraints, the centralization of mining activities, and information asymmetry—significantly increase the risk of price bubble formations. A price bubble is defined as a substantial deviation of an asset's market price from its fundamental value. The primary objective of this study is to investigate the existence of price bubbles in the time series of Bitcoin and Ethereum, the two largest cryptocurrencies by market capitalization, as well as in Dogecoin and Shiba Inu, which are often introduced as internet jokes, community-driven tokens, or humor-based assets and are therefore classified as meme coins. For this purpose, daily price series covering the period from January 2020 to August 2025 were analyzed, while for Shiba Inu, due to data availability constraints, the period from May 2021 to August 2025 was considered. To identify price bubbles, this study employs the SADF (Supremum Augmented Dickey-Fuller) and GSADF (Generalized SADF) unit root tests, which are widely used in the literature to detect both the presence and the temporal dynamics of speculative bubbles by identifying their start and end points. Empirical findings reveal the existence of price bubbles across all four cryptocurrencies. The highest number of bubble days is observed in Bitcoin (161 days), while Shiba Inu exhibits the fewest (42 days). Price bubbles were particularly concentrated in 2021 and 2024, whereas in 2022 bubble formations were limited to Dogecoin (5 days), and in the first eight months of 2025, bubbles were observed only in Ethereum (18 days). Overall, the results indicate that price bubbles are not exclusive to high market-cap cryptocurrencies but may also emerge in speculative meme coins. Therefore, the study contributes to the understanding of investor behavior and offers implications for debates on market stability in cryptocurrency ecosystems.

Keywords: Cryptocurrency, Bitcoin, Meme Coin, Price Bubble, GSADF Test

ICDBME

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, sametevci@osmaniye.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5854-3847

²Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, ferhatkarademir@osmaniye.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0599-4326

İŞLETME YÖNETİMİ AÇISINDAN ÇALIŞMA SERMAYESİ İLE KARLILIK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: BİST SİGORTA ŞİRKETLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Mehmet Ali EKİNCİ¹

ÖZET

İşletmenin yönetilmesi, rutin dönemsel faaliyetlerinin yürütülmesi ve bu faaliyetlerin nihayetinde kâr sağlamaları işletme sahip veya yöneticileri açısından önemli unsurdur. İşletme yöneticilerinin, işletmeyi verimli ve sürekli kâr elde eden bir işletme konumuna getirebilmeleri ve rutin faaliyetlerinin sürdürülebilirliği adına fona ihtiyacı vardır. Bu fon, işletme ortakları tarafından sağlanabildiği gibi yabancı kaynaklar üzerinden de sağlanabilmektedir. Sağlanacak olan bu fonun yetersizliği işletme faaliyetlerinin aksaması, ödeme sorunlarının ortaya çıkması, fon maliyetlerinin artması, gereğinden fazla fon olması halinde ise fazlalık fonun âtıl kalması ve değer kaybına uğraması gibi sonuçları olacağından işletmenin kârlılık durumunu da etkileyecektir. Firmaların kısa vadeli yatırımları olarak da ifade edilebilecek olan bu fonlar işletmenin çalışma sermayesi olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı işletmelerde önemli yeri olan çalışma sermayesinin işletme kârlılığı ile olan ilişki ve etkisini tespit etmektir. Çalışma kapsamında Borsa İstanbul'da kesintisiz olarak işlem görmüş ve eksiksiz olarak verilerine ulaşılabilen sigortacılık sektörüne ait 6 şirketin 2013-2024 yıllarına ait çeyrek dönemli verileri üzerinden Panel Veri Analizi yapılmıştır. Çalışma sonuçlarında sigorta şirketlerinin çalışma sermayesi ile kârlılıkları arasında olan ilişki yönleri ve düzeylerine ait bulgu ve tespitlerin ulaşılmaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler:Çalışma Sermayesi, Kârlılık, Sigortacılık, Panel Veri

ICDBME

¹Pamukkale Üniversitesi, mekinci @pau.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4280-5563

**EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN WORKING CAPITAL AND
PROFITABILITY FROM A BUSINESS MANAGEMENT PERSPECTIVE: A STUDY ON
BIST INSURANCE COMPANIES**

Mehmet Ali EKİNCİ¹

ABSTRACT

Managing a business, conducting routine periodic activities, and ultimately generating profits are crucial for business owners or managers. Business managers need funding to ensure the sustainability of their operations and to ensure the efficiency and continuity of their operations. This funding can be provided by business partners or external sources. Inadequate funding can lead to disruptions in business operations, payment problems, increased funding costs, and excessive funding, leading to idleness and loss of value, all of which will ultimately impact the business's profitability. These funds, which can also be considered short-term investments, are defined as a company's working capital. The purpose of this study is to determine the relationship and impact of working capital, a crucial component of businesses, on business profitability. Panel Data Analysis was conducted using quarterly data from 2013 to 2024 for six insurance companies that have been continuously traded on Borsa Istanbul and for which complete data is available. As a result of the study, it is expected that findings and determinations regarding the direction and levels of the relationship between the working capital and profitability of insurance companies will be reached.

Keywords: Working Capital, Profitability, Insurance, Panel Data

ICDBME

¹Pamukkale Üniversitesi, mekinci @pau.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4280-5563

**PANDEMİ SONRASI NORMALLEŞME DÖNEMİNDE YATIRIMCILARIN RİSK
İŞTAHININ ARTIŞINDA KABARCIKLARIN VARLIĞININ ARAŞTIRILMASI: TÜRKİYE
ÖRNEĞİ¹**

**Ulaş BUZ²
Saffet AKDAĞ³**

ÖZET

Bu çalışma, pandemi sonrası normalleşme döneminde yatırımcıların risk iştahı üzerinde spekülasyon hareketlerinin varlığını incelemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, yatırımcıların risk alma eğilimlerini ölçmek üzere kullanılan Risk Eğilim Endeksi (REKS) verileri temel alınmış ve Mayıs 2021 – Haziran 2024 dönemine ait haftalık gözlemler analiz edilmiştir. Pandemi sonrası sürecin seçilmesi, finansal piyasalarda belirsizliklerin görece azaldığı, ancak yatırımcı davranışlarının yeniden şekillendiği bir dönem kapsamı bakımından çalışmaya özgünlük kazandırmaktadır. Çalışmada varlık fiyatlarındaki spekülasyon balonlarının tespiti için ileri düzey zaman serisi yöntemleri olan SADF (Supremum Augmented Dickey-Fuller) ve GSADF (Generalized SADF) testleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, incelenen dönem boyunca risk eğilim endekslerinde herhangi bir balon oluşumunun gözlenmediğini göstermektedir. Pandemi sonrası dönemde yapılan analizler sonucunda risk eğilim endekslerinde spekülasyon balonlarına rastlanmamış olması, yatırımcılar açısından istikrarlı bir piyasa yapısına işaret etmektedir. Bu bulgu, kısa vadeli aşırı değerlendirme veya fiyat köpüğü kaynaklı ani dalgalanma risklerinin düşük olduğunu göstermekte ve portföy çeşitlendirmesine dayalı daha dengeli yatırım stratejilerinin uygulanmasına imkân tanımaktadır. Ayrıca spekülasyon baskılarının sınırlı olması, uzun vadeli ve sürdürülebilir yatırım kararlarının teşvik edilmesine zemin hazırlamaktadır. Bu çerçevede elde edilen sonuçların, yatırımcı güveninin güçlenmesi ve piyasa derinliğinin artmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Risk İştahı, Fiyat Balonları, SADF Testi, GSADF Testi, Pandemi

ICDBME

¹ İlgili çalışma TUBİTAK tarafından 2209 A projesi kapsamında desteklenmiştir.

²Tarsus Üniversitesi, ulasbuz4@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2664-6004>

³ Tarsus Üniversitesi, saffetakdag@tarsus.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9576-6786>

**EXAMINING THE EXISTENCE OF BUBBLES IN THE RISE OF INVESTORS' RISK
APPETITE DURING THE POST-PANDEMIC NORMALIZATION: THE CASE OF
TÜRKİYE¹**

**Ulaş BUZ²
Saffet AKDAĞ³**

ABSTRACT

This study investigates whether speculative dynamics have influenced investors' risk appetite during the post-pandemic normalization period. For this purpose, the Risk Appetite Index (REKS), widely recognized as a proxy for investors' risk-taking behavior, was employed, covering weekly data between May 2021 and June 2024. The focus on the post-pandemic period adds originality to the research, as this timeframe reflects a stage in which uncertainty in financial markets had relatively diminished while investor behavior was undergoing significant adjustments. To detect potential asset price bubbles, advanced time-series methodologies, namely the Supremum Augmented Dickey-Fuller (SADF) and the Generalized SADF (GSADF) tests, were applied. The empirical results indicate that no bubble formations were observed in the risk appetite indices throughout the examined period. The absence of speculative bubbles suggests a relatively stable market structure for investors, implying that risks of sudden fluctuations stemming from overvaluation or price surges remained limited. This finding further underscores the suitability of pursuing balanced investment strategies grounded in portfolio diversification. Moreover, the lack of speculative pressures appears to provide a foundation for encouraging more sustainable and long-term investment decisions. Overall, the results may contribute to strengthening investor confidence and enhancing market depth.

Keywords: Risk Appetite, Price Bubbles, SADF Test, GSADF Test, Pandemic

ICDBME

¹ İlgili çalışma TUBİTAK tarafından 2209 A projesi kapsamında desteklenmiştir.

²Tarsus Üniversitesi, ulasbuz4@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2664-6004>

³ Tarsus Üniversitesi, saffetakdag@tarsus.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9576-6786>

**FINANCING THE GREEN TRANSITION: INSIGHTS FROM CLIMATE FINANCE
LITERATURE IN VULNERABLE ECONOMIES**

Maya MOALLA¹

ABSTRACT

This work explores climate finance as a critical tool for enabling sustainable development and climate resilience in developing and underdeveloped countries, synthesizing studies on three key areas: i) mitigation finance, supporting low-carbon initiatives; ii) adaptation finance, enhancing infrastructure and community resilience; and iii) overlap finance, which combines mitigation and adaptation objectives. Findings highlight the central role of bilateral and multilateral institutions, such as the Green Climate Fund and World Bank, as well as private sector investments, in mobilizing resources and promoting innovation. The literature emphasizes the importance of technology transfer, institutional capacity development, green transformation, and climate justice in optimizing the impact of climate finance. Challenges identified include inequitable allocation, limited access in vulnerable regions, and governance constraints. Overall, the review underscores that strategic, inclusive, and well-governed climate finance is essential to support sustainable, low-carbon transitions and strengthen resilience to climate risks worldwide.

Keywords: climate finance, overlap finance, adaptation finance, mitigation finance.

ICDBME

¹ Independent Researcher, mayamoalla@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-4076-2790

METaverse PİYASASI İLE NASDAQ PİYASASI ARASINDAKİ FİNANSAL ETKİLEŞİMİN İNCELENMESİ

Kübra SAĞLAM¹

ÖZET

Yatırımcıların kripto piyasasına olan ilgisi, blok zincir ekosisteminde farklı sektörlerle açılım sağlayarak metaverse sektörünün ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Teknolojik unsurları içinde barındıran bu sektörün, finans sektörüyle olan bağı son yıllarda araştırma konusu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda çalışmamızda, Metaverse piyasası ile teknoloji temalı olan Nasdaq piyasası arasındaki finansal etkileşimin var olup olmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Metaverse piyasasından gösterge olarak MVI Metaverse Endeksi baz alınırken; Nasdaq piyasasından Nasdaq100 Endeksi baz alınmıştır. Metaverse Endeksi, kripto ekosistemindeki sanal evrenlerde ve dijital sistemlerde yer alan tokenları bir araya getiren endeks değeri olarak karşımıza çıkmaktadır. Metaverse odaklı olan kripto projelerinin performansı hakkında bilgi vermektedir. Nasdaq100 Endeksi, finans sektörü dışındaki en büyük 100 şirketten oluşan; tüketici hizmetleri, endüstriyel ürünler, sağlık ürünleri, telekomünikasyon ve ağırlıklı olarak teknoloji şirketlerinden oluşan bir hisse senedi endeksidir. İki gösterge arasındaki finansal etkileşimi belirleyebilmek amacıyla Granger nedensellik testi uygulanmıştır. Veri seti olarak, 25.04.2021-31.08.2025 tarihleri arası haftalık kapanış fiyatlarının logaritmik getiri serileri baz alınmıştır. Nasdaq100 Endeksine ait veriler “investing.com” adresinden; Metaverse Endeksine ait veriler ise “coinmarketcap.com” adresinden temin edilmiştir. Elde edilen analiz sonuçlarına göre, Nasdaq100 Endeksinden Metaverse Endeksine doğru %5 anlamlılık düzeyinde tek yönlü nedensellik ilişkisinin var olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nasdaq100 Index, Metaverse Index, and the Granger Causality Test

ICDBME

¹Herhangi bir kuruma bağlı değildir, kubrasaglam@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6915-1606>

**EXAMINING THE FINANCIAL INTERACTION BETWEEN THE METAVERSE MARKET
AND THE NASDAQ MARKET**

Kübra SAĞLAM¹

ABSTRACT

Investor interest in the cryptocurrency market has led to the emergence of the metaverse sector by opening up various industries within the blockchain ecosystem. The technological elements embedded within this sector have increasingly drawn attention in recent years, particularly in relation to its connection with the financial sector, which has become a topic of research. In this context, our study aims to examine whether there is a financial interaction between the Metaverse market and the technology-oriented Nasdaq market. For this purpose, the MVI Metaverse Index is used as the benchmark for the Metaverse market, while the Nasdaq100 Index is used for the Nasdaq market. The Metaverse Index is an index value that aggregates tokens from virtual universes and digital systems within the cryptocurrency ecosystem, providing insights into the performance of Metaverse-focused crypto projects. The Nasdaq100 Index is a stock index that includes the 100 largest companies outside the financial sector, consisting of firms from industries such as consumer services, industrial products, health products, telecommunications, and predominantly technology companies. To determine the financial interaction between the two indices, the Granger causality test was applied. The dataset used comprises the weekly closing price logarithmic return series for the period from April 25, 2021, to August 31, 2025. Data for the Nasdaq100 Index was sourced from "investing.com," while data for the Metaverse Index was obtained from "coinmarketcap.com." According to the analysis results, a unidirectional causality relationship from the Nasdaq100 Index to the Metaverse Index was found to be statistically significant at the 5% level.

Keywords: Nasdaq100 Index, Metaverse Index, and the Granger Causality Test

ICDBME

¹Herhangi bir kuruma bağlı değildir, kubrasaglam@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6915-1606>

FINTECH GİRİŞİMLERİNİN TÜRKİYE'DEKİ FİNANS SEKTÖRÜNE ETKİSİ: KATILIM BANKALARI PERSPEKTİFİNDEN BİR İNCELEME

Cansu ARSLAN¹

ÖZET

Finansal teknolojiler (FinTech), geleneksel bankacılık sistemini yeniden şekillendiren en önemli dinamiklerden biri olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de FinTech girişimlerinin finans sektörü üzerindeki etkilerini katılım bankacılığı perspektifinden ele almaktır. Araştırmada nitel yöntem ve kapsamlı literatür taraması benimsenmiş; sektörel raporlar, düzenleyici kurum verileri ve katılım bankalarının dijitalleşme uygulamaları detaylı şekilde analiz edilmiştir. Ödeme sistemleri, dijital cüzdanlar, yapay zekâ destekli müşteri hizmetleri ve blockchain teknolojileri gibi FinTech alanlarındaki gelişmelerin katılım bankaları üzerindeki yansımaları ele alınmıştır. Bulgular, FinTech iş birliklerinin katılım bankalarının teknolojik altyapılarını güçlendirdiğini, müşteri deneyimini iyileştirdiğini ve finansal kapsayıcılığı artırdığını göstermektedir. Örnek olay olarak Kuveyt Türk’ün iştiraki Architech ve Albaraka Türk’ün girişim hızlandırma programları incelenmiş; bu uygulamaların, katılım bankalarının dijitalleşme süreçlerine anlamlı katkılar sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Katılım bankalarının teknolojik altyapılarını güçlendirerek daha geniş bir müşteri kitlesine ulaşma çabaları, FinTech ekosistemine entegre olma yönündeki stratejilerle paralel ilerlemektedir. Bu bağlamda çalışmada, FinTech ile katılım bankacılığı arasındaki etkileşimin mevcut durumu ve geleceğe yönelik potansiyeli kapsamlı şekilde ele alınmıştır. Sonuç olarak, FinTech ile katılım bankacılığı arasındaki etkileşim hem sektörel rekabet gücünü artırmakta hem de katılım bankalarının sürdürülebilir büyüme stratejilerini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: FinTech, katılım bankacılığı, dijital dönüşüm, Türkiye, finansal teknolojiler

ICDBME

¹ Doktora Öğrencisi, Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme ABD, cansu.arslan9478@gmail.com, ORCID No: 0000-0003-1740-5146

**THE IMPACT OF FINTECH STARTUPS ON THE FINANCIAL SECTOR IN TURKEY: AN
ANALYSIS FROM THE PERSPECTIVE OF PARTICIPATION BANKS**

Cansu ARSLAN¹

ABSTRACT

Financial technologies (FinTech) are considered one of the key dynamics reshaping the traditional banking system. This study aims to examine the effects of FinTech ventures on the financial sector in Turkey from the perspective of participation banking. A qualitative research approach and a comprehensive literature review were employed; sectoral reports, regulatory data, and the digitalization practices of participation banks were analyzed in detail. Developments in FinTech areas such as payment systems, digital wallets, artificial intelligence-based customer services, and blockchain technologies were evaluated for their impact on participation banks. The findings indicate that FinTech collaborations strengthen the technological infrastructure of participation banks, improve customer experience, and enhance financial inclusion. As case studies, Kuveyt Türk's subsidiary Architech and Albaraka Türk's accelerator programs were examined, and it was concluded that these initiatives contribute significantly to the digitalization processes of participation banks.

Participation banks' efforts to expand their customer base by strengthening technological infrastructure proceed in parallel with strategies aimed at integrating into the FinTech ecosystem. Within this context, the study comprehensively addresses the current state and future potential of the interaction between FinTech and participation banking. In conclusion, the interaction between FinTech and participation banking both enhances sectoral competitiveness and supports the sustainable growth strategies of participation banks.

Keywords: FinTech, participation banking, digital transformation, Turkey, financial technologies

ICDBME

¹ *Doktora Öğrencisi, Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme ABD, cansu.arslan9478@gmail.com, ORCID No: 0000-0003-1740-5146*

**FAMILY CONTROL, GOVERNANCE AND DIVIDEND POLICY: THEORY AND
EVIDENCE FROM MOROCCO**

Nasredine Fathelkhir¹
Said Karam²
Othman Gaga³

ABSTRACT

Our study is designed to grasp the effect of family control on dividend policy of Moroccan listed firms by using longitudinal data covering the period (2019-2023). Our results are consistent with the agency theoretical underpinnings, confirming the main hypothesis that family control has a negative significant impact on dividend payout in the Moroccan context. All the control variables demonstrate significant impacts in the expected sign except for capital intensity and audit quality. The univariate analysis confirm that non-family firms tend to pay more dividend than family firms. For robustness check, we adopt another dimension of family control by using family involvement and governance as proxies. For sensitivity analysis, we use Feasible Generalized Least Square (FGLS) estimator to deal with potential issues related to heteroscedasticity, furthermore, we investigate the decision to pay dividends by using probit and logistic regression models. Regarding research limitations, we can state that our proxy of family control should be replaced by using family ownership in order to stress the importance of addressing the non-linearity effect. Another limitation is related to the small sample; indeed, it is worth noting that the interpretation of our results should be done with caution. For research avenues, we suggest that future studies should consider the moderating effect of agency costs of free cash flow and extend the sample by including other countries belonging to the MENA region.

Keywords: Corporate governance, Board of directors, Dividend policy, Agency costs, Morocco.

ICDBME

¹ Hassan First University of Settat, Faculty of economics and management, Settat/Morocco
E-mail : n.fathelkhir@uhp.ac.ma, <https://orcid.org/0000-0001-5509-2297>

² Hassan First University of Settat, Faculty of economics and management, Settat/Morocco
E-mail : said.karam@uhp.ac.ma, <https://orcid.org/0000-0003-1751-1600>

³ Hassan First University of Settat, Faculty of economics and management, Settat/Morocco
E-mail : o.gaga@uhp.ac.ma, <https://orcid.org/0000-0002-7333-9721>

EKONOMİK BELİRSİZLİK ENDEKSİ İLE PAY GETİRİLERİ ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Saffet AKDAĞ¹

ÖZET

Bu çalışmada Türkiye için geliştirilen Ekonomi Politikaları Belirsizlik Endeksi (ECSU) ile Borsa İstanbul (BIST100) endeksinin aylık getirileri arasındaki nedensellik ilişkisi incelenmiştir. Araştırma kapsamında değişkenlerin Ocak 2006 – Aralık 2024 dönemine ait aylık frekanstaki verileri kullanılmıştır. Türkiye'ye özgü olarak geliştirilen ECSU endeksi, Baker vd. (2016) tarafından geliştirilen metodoloji temel alınarak, önde gelen ulusal gazetelerin dijital arşivlerinden elde edilen “ekonomi” ve “belirsizlik” kavramlarının eş zamanlı kullanımlarına dayalı biçimde oluşturulmuştur. Analiz sürecinde öncelikle değişkenlerin durağanlıkları ADF, PP ve yapısal kırılmalı birim kök testleri aracılığıyla test edilmiştir. Sonrasında değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisinin varlığı Granger Nedensellik testi ile araştırılmıştır. Test sonuçlarına göre ECSU endeksinden BIST100 getirilerine doğru tek yönlü bir nedensellik ilişkisinin bulunduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, Türkiye’de ekonomik belirsizliklerin pay senedi piyasaları üzerinde etkili olduğunu ancak pay piyasasının belirsizlik algısı üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığını ortaya koymaktadır. Bu çerçevede hem yatırımcılar hem de politika yapıcılar açısından ekonomik belirsizlik göstergelerinin düzenli olarak izlenmesi, piyasa dinamiklerinin daha sağlıklı anlaşılması ve finansal kararların etkin biçimde alınabilmesi bakımından kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomi Politikaları Belirsizliği, Nedensellik Analizi, Pay Senetleri

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, saffetakdag@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9576-6786

**CAUSALITY RELATIONSHIP BETWEEN ECONOMIC UNCERTAINTY INDEX AND
STOCK RETURNS: THE CASE OF TÜRKİYE**

Saffet AKDAĞ¹

ABSTRACT

The In this study, the causal relationship between the Country-Specific Economic Uncertainty Index (ECSU), developed for Türkiye, and the monthly returns of the Borsa İstanbul (BIST100) index is examined. The analysis employs monthly frequency data covering the period from January 2006 to December 2024. The ECSU index, specifically constructed for Türkiye, is based on the methodology proposed by Baker et al. (2016) and is derived from the digital archives of leading national newspapers by identifying the simultaneous occurrences of the terms “economy” and “uncertainty”. In the course of the analysis, the stationarity of the variables was first assessed using ADF, PP, and structural break unit root tests. Subsequently, the existence of a causal relationship between the variables was investigated through the Granger Causality test. The results indicate the presence of a unidirectional causal relationship running from the ECSU index to BIST100 returns. These findings reveal that economic uncertainties in Türkiye significantly influence the stock market, whereas the stock market does not exert a meaningful effect on the perception of economic uncertainty. In this context, the regular monitoring of economic uncertainty indicators is of critical importance for both investors and policymakers, as it contributes to a more comprehensive understanding of market dynamics and supports more effective financial decision-making.

Keywords: Economic Policy Uncertainty, Granger Causality, Stocks

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, saffetakdag@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9576-6786

DİJİTALLEŞEN MUHASEBENİN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI ÜZERİNDE ETKİLERİ: MERSİN İLİ ÖRNEĞİ

Yıldız HOŞGÖR¹
Nilüfer YÜCEDAĞ ERDİNÇ²

ÖZET

Dijitalleşme hızla ilerlemekte ve teknoloji ile yeniliklere uyum, hayatın her alanında değişikliklere neden olmaktadır. Dijitalleşmeye uyum sağlamayan toplumların ve işletmelerin, ileriye dönük adımlar atmakta zorlandığı bir gerçektir. Dijitalleşme tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde muhasebe alanında da önem kazanmıştır. Özellikle bilgiye erişim kolaylığı, teknoloji ilerledikçe muhasebe mesleğinde daha fazla yer bulmaya başlamıştır. Dijital muhasebe, geleneksel muhasebe bilgilerinin elektronik ortamlarda bilgilere ulaşıp, kullanılabilir olmasıdır. Günümüzde muhasebe meslek mensupları, mesleklerini icra ederken dijitalleşmekte olan bazı değişimlerle avantaj elde etmekle birlikte, bir takım dezavantajlarla da karşı karşıya kalmaktadır. Bu doğrultuda, çalışmanın amacı, Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Mali Müşavir Mesleğini icra etmek yolunda ilerleyen stajyer muhasebe meslek mensuplarının, mesleklerini icra ederken dijitalleşen muhasebenin, muhasebe meslek mensupları üzerindeki etkilerini incelemektir. Araştırmanın örneklemini 2025 yılında Mersin ili Tarsus ilçesinde çalışan 10 muhasebe meslek mensubu oluşturmaktadır. Çalışmada kartopu örnekleme tekniği ile derinlemesine yapılandırılmış, nitel görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda dijitalleşme ile muhasebe mesleğinde meydana gelecek gelişme ve değişimlere karşı katılımcıların uyum gösterdikleri ve süreci destekledikleri bulunmuştur. Dijital dönüşümün muhasebe meslek mensuplarının rolünü değiştirerek sadece teknik bilgi değil aynı zamanda uzmanlık isteyen işler yapabilecek kişiler haline getireceği ve iş tanımlarının değişeceği sonuçları elde edilmiştir. Bunun yanı sıra dijitalleşmeyle birlikte meslek mensuplarının, mesleklerini icra ederken en çok sistem entegrasyonu, alt yapı eksikliği, mükelleflerin dijital belge kullanımında zorlanması gibi sorunlarla karşılaştıkları tespit edilmiştir. Öte yandan bu sürecin meslek mensuplarına zaman ve maliyet tasarrufu, hatanın anında tespit edilmesi, denetimde şeffaflık ve kayıtdışılığın önüne geçilmesi gibi avantajlar sağladığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Dijital Muhasebe, Dijitalleşen Muhasebe Mesleği

ICDBME

¹ Tarsus Üniversitesi, yildizhosgor01@gmail.com, ORCID: 0009-0006-1575-873X

² Tarsus Üniversitesi, nilufer.erdinc@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9698-4865

**THE EFFECTS OF DIGITALIZED ACCOUNTING ON ACCOUNTING PROFESSIONALS:
MERSİN PROVİENCE**

**Yıldız HOŞGÖR¹
Nilüfer YÜCEDAĞ ERDİNÇ²**

ABSTRACT

Digitalization is advancing rapidly, and adapting to technology and innovation is causing changes in every area of life. It is a fact that societies and businesses that fail to adapt to digitalization struggle to move forward. As is the case worldwide, digitalization has gained importance in the field of accounting in our country as well. In particular, the ease of access to information has started to play a greater role in the accounting profession as technology advances. Digital accounting refers to the ability to access and use traditional accounting information in electronic environments. Today, accounting professionals benefit from some of the changes brought about by digitalization, while also facing certain disadvantages in their practice. In this regard, this study aims to examine the effects of digital accounting on accounting professionals as they practice their profession, focusing on trainee professionals progressing toward becoming Certified Public Accountants, Certified Public Accountant Financial Advisors, and Financial Advisors. The sample consists of 10 accounting professionals working in the Tarsus district of Mersin province in 2025. The study employed a snowball sampling technique and an in-depth structured qualitative interview method. The findings revealed that participants demonstrated adaptability and supported the process in response to the changes occurring due to digitalization. The results indicate that digital transformation will alter the role of accounting professionals, transforming them into individuals capable of performing tasks that require not only technical knowledge but also specialized expertise, and that job descriptions will consequently evolve. Additionally, it was found that with digitalization, professionals encounter issues such as system integration problems, infrastructure deficiencies, and difficulties faced by taxpayers in using digital documents while performing their duties. On the other hand, it can be said that this process offers professionals advantages such as time and cost savings, immediate error detection, transparency in auditing, and prevention of unregistered transactions.

Keywords: Digitalization, Digital Accounting, Digitalizing the Accounting Profession.

ICDBME

¹ Tarsus Üniversitesi, yildizhosgor01@gmail.com, ORCID: 0009-0006-1575-873X

² Tarsus Üniversitesi, nilufer.erdinc@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9698-4865

**YAPAY ZEKA VE BULUT BİLİŞİMİN FINANS SEKTÖRÜNDEKİ ETKİSİ: SCOPUS
TABANLI BİR BIBLIYOMETRİK ANALİZ**

İlayda MEŞE¹

ÖZET

Bu çalışma, yapay zekâ (YZ) ve bulut bilişimin finans sektörüne etkilerini sistematik olarak incelemeyi amaçlar. 2014–2024 yılları arasında Scopus'ta indekslenen makaleler bibliyometrik analizle değerlendirilmiştir. Yayın eğilimleri, en çok atıf alan çalışmalar, önde gelen yazarlar, kurumlar, ülkeler ve iş birliği ağları haritalandırılmıştır. Bulgular, COVID-19 öncesinde literatürün sınırlı hacimde olduğunu, ancak 2020 sonrasında YZ ve bulut bilişimle ilgili akademik çalışmaların hızla arttığını göstermektedir. Finans sektöründe bu teknolojilerin başlıca dört alanda yoğunlaştığı tespit edilmiştir: risk yönetimi, müşteri deneyimi iyileştirmesi, işlem otomasyonu ve gelişmiş veri analitiği. Ayrıca, küresel iş birliklerinin çoğunlukla gelişmiş ekonomilerdeki araştırmacılar ve kurumlar etrafında şekillendiği, gelişmekte olan ülkelerin katkısının ise hâlâ sınırlı kaldığı gözlemlenmiştir. Bu durum, gelecekteki iş birliği ve araştırma fırsatları açısından önemli bir boşluk işaretlemektedir. Çalışma, YZ ve bulut bilişimin finansal ekosistemi nasıl dönüştürdüğünü anlamak için kapsamlı bir çerçeve sunar. Hem akademisyenlere hem de sektör profesyonellerine pratik katkı sağlar. Aynı zamanda, literatürdeki eksiklikleri ve potansiyel araştırma alanlarını belirleyerek gelecekteki çalışmalara yön verir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerin katılımı, teknolojiye erişim ve küresel iş birliklerinin derinleştirilmesi gibi konular, ileri araştırmalar için kritik alanlardır. Sonuç olarak, bu analiz, finansın dijital dönüşümünü yönlendiren teknolojik eğilimleri akademik ve pratik boyutta haritalamakta, sektördeki karar vericilere ve araştırmacılara stratejik bir rehber sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Bulut Bilişim, Bibliyometrik Analiz, Finansal Hizmetler

ICDBME

¹ Bartın Üniversitesi, ilaydamesee11@gmail.com, 0009-0007-8774-1344

**THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND CLOUD COMPUTING ON THE
FINANCE SECTOR: A SCOPUS-BASED BIBLIOMETRIC ANALYSIS**

İlayda MEŞE¹

ABSTRACT

This study systematically examines the impact of artificial intelligence (AI) and cloud computing on the financial sector. Academic articles indexed in Scopus between 2014 and 2024 were analyzed bibliometrically, mapping publication trends, highly cited works, leading authors, institutions, countries, and collaboration networks. Findings reveal that prior to the COVID-19 pandemic, scholarly output was relatively limited. However, since 2020, there has been a significant surge in research on both AI and cloud computing in finance. These technologies primarily concentrate in four key areas: risk management, enhanced customer experience, process automation, and advanced data analytics. Moreover, global collaboration networks are largely centered around researchers and institutions in developed economies, while contributions from developing countries remain limited — highlighting a critical research gap and opportunity for future international cooperation. This study provides a comprehensive framework for understanding how AI and cloud computing are transforming the financial ecosystem. It offers practical insights for both academics and industry professionals. Additionally, it identifies existing gaps in the literature and suggests promising directions for future research — particularly in expanding participation from emerging economies, improving technology access, and strengthening global research partnerships. In conclusion, this analysis maps the technological trends driving digital transformation in finance, serving as a strategic guide for researchers and decision-makers seeking to navigate the evolving landscape of financial innovation.

Keywords: Artificial Intelligence, Cloud Computing, Bibliometric Analysis, Financial Services

ICDBME

¹ Bartın Üniversitesi, ilaydamesee11@gmail.com, 0009-0007-8774-1344

ALTCOIN-BITCOIN BAĞLANTISI: RİSK AYARLI PERFORMANS ÖLÇÜTLERİYLE AMPİRİK BİR İNCELEME

Gökhan Berk ÖZBEK¹

ÖZET

Bitcoin, kripto varlıkların atası olma niteliğiyle birlikte kripto piyasası içerisinde en yüksek piyasa değerine sahip olan ve diğer altcoinler üzerinde özellikle dönemsel olarak yüksek dominasyon seviyelerine ulaşan bir kripto paradır. Yatırımcılar ise risk iştahları bağlamında kripto piyasalarında alternatif kripto varlıklara yönelim gösterebilmektedir. Bu çalışma ile piyasa değeri bakımından Bitcoin'den sonraki en yüksek değere sahip beş altcoin'in riske göre düzeltilmiş performansları incelenmiştir. Bu sayede, temelde, ek getiri motivasyonu ile altcoinlere yönelen yatırımcılar için, Bitcoin'in gösterge niteliğinde olduğu ve performansın risk-getiri ekseninde değerlendirildiği ampirik bulgular elde edilmiştir. Bu bulgular yatırımcılar tarafından altcoinlere yatırım vasıtasıyla üstlenilen ek risklerin rasyonel bir zemine oturup oturmadığına ilişkin sonuçlar içermektedir. Araştırmaya dahil edilen altcoinler Ethereum (ETH), Ripple (XRP), Binance Coin (BNB), Solana (SOL), Dogecoin (DOGE) olmuştur. Altcoinlerin riske göre düzeltilmiş getirileri Sharpe, Treynor, Jensen, M^2 ve Sortino rasyoları ile hesaplanmıştır. Gösterge olarak Bitcoin, risksiz getiri olarak ise ABD 3 Aylık Hazine Bonosu getirisi kullanılmıştır. Araştırma periyodu olarak, kripto piyasalarının nispeten stabil bir dönem geçirdiği, 1 Ocak 2023 – 1 Eylül 2023 periyodu incelenmiştir. Bu sayede güçlü boğa ve güçlü ayı dönemlerinden arındırılmış sonuçlar elde edilmek istenmiştir. Kripto paraların günlük getiri hesaplamalarında ise UTC 00:00 kapanış fiyatı baz alınmıştır. Araştırma bulgularına göre en yüksek betaya ETH'nin, en düşük betaya ise XRP'nin sahip olduğu görülmüştür. Performans kriterleri açısından SOL, Treynor rasyosu haricindeki (2. sırada) tüm performans kriterlerinde ilk sırayı almıştır. En kötü performansı ise BNB'nin gösterdiği tespit edilmiştir. Öne çıkan bir diğer husus ise, BNB haricinde araştırma kapsamındaki tüm altcoinlerin performans skorları pozitif olarak değerlendirilmiştir. Öte yandan BNB ise tüm performans rasyolarında sıfırın altında değerler edinmiştir.

Anahtar Kelimeler: Risk-Düzeltilmiş Performans, Altcoin, Bitcoin, Kripto Paralar

ICDBME

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi, gbozbek@uludag.edu.tr, 0000-0003-0288-069X

ALTCOIN–BITCOIN NEXUS: AN EMPIRICAL STUDY ON RISK-ADJUSTED RETURNS

Gökhan Berk ÖZBEK¹

ABSTRACT

Bitcoin, as the pioneer of cryptocurrencies, not only holds the highest market capitalization within the crypto ecosystem but also periodically reaches high dominance levels over other altcoins. Investors, depending on their risk appetite, may shift their attention towards alternative crypto assets. This study investigates the risk-adjusted performances of the five altcoins with the highest market capitalization following Bitcoin. In doing so, empirical findings are provided within the risk–return framework, reflecting the benchmark role of Bitcoin and addressing whether the pursuit of excess returns through altcoins is supported by rational grounds. The altcoins included in the study are Ethereum (ETH), Ripple (XRP), Binance Coin (BNB), Solana (SOL), and Dogecoin (DOGE). The risk-adjusted returns of these altcoins are calculated using the Sharpe, Treynor, Jensen, M^2 , and Sortino ratios. Bitcoin is used as the benchmark, and the return on the U.S. 3-Month Treasury Bill is used as the risk-free rate. The analysis covers the period from January 1, 2023, to September 1, 2023, a time during which the crypto market exhibited relatively stable conditions, intentionally avoiding extreme bull or bear trends. Daily return calculations for the cryptocurrencies are based on UTC 00:00 closing prices. According to the findings, ETH exhibits the highest beta, while XRP has the lowest. In terms of performance metrics, SOL ranks first across all measures except for the Treynor ratio, in which it ranks second. BNB is identified as the worst-performing altcoin. Another notable point is that, except for BNB, all altcoins in the study yielded positive performance scores. In contrast, BNB recorded negative values across all performance ratios.

Keywords: Risk-Adjusted Performance, Altcoin, Bitcoin, Cryptocurrencies

ICDBME

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi, gbozbek@uludag.edu.tr, 0000-0003-0288-069X

REKREATİF VE BOŞ ZAMAN FAALİYETLERİNDE KRIPTO PARALAR İLE BLOKZİNCİR TEKNOLOJİSİNİN YÜKSELİŞİ

Gökçer AYDIN¹
Şükran DERTLİ²

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, rekreatif ve boş zaman faaliyetlerinde kripto paralar ile blokzincir teknolojilerinin yükselişini bibliyometrik analiz yöntemiyle incelemektir. Web of Science (WoS) veri tabanında 1971-2025 yılları arasında yayımlanmış 634 akademik çalışma temel alınarak gerçekleştirilen analiz, teknolojik gelişmelerin rekreatif alanlardaki etkisini, araştırma trendlerini ve gelecekteki yönelimleri ortaya koymaktadır. Konuyla ilgili ilk akademik çalışmalar 1971 yılında gerçekleşmiş olup, 2000'li yılların başından itibaren özellikle 2010 sonrası dönemde bilimsel üretimde hızlı bir artış gözlenmiştir. 2022 yılında yıllık çalışma sayısı en yüksek seviyeye ulaşarak 60 çalışmaya ulaşmıştır. Atıf analizleri, 2000-2010 yılları arasında blokzincir ve kripto paraların rekreatif uygulamalara entegrasyonunun araştırma alanındaki önemini artırdığını göstermektedir. Bu entegrasyon, hem kullanıcı deneyimini zenginleştirmekte hem de ekonomik fırsatlar sunmaktadır. Anahtar kelime ağ analizi ve kelime bulutu sonuçları, metaverse, dijital ekonomi, sürdürülebilirlik, kullanıcı davranışı ve yönetim gibi temaların çalışmalarda öne çıktığını göstermektedir. Ayrıca, blokzincir teknolojisinin rekreatif faaliyetlerde şeffaflık ve güven artırıcı bir rol üstlendiği, kripto para birimlerinin ise ekonomik modelleri dönüştürerek yeni kullanıcı deneyimleri sunduğu belirlenmiştir. Trend analizleri, sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik teknolojilerinin giderek önem kazandığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, blockchain tabanlı çözümlerin sürdürülebilirlik, yönetim ve kullanıcı katılımı gibi alanlarda rekreatif faaliyetlerin dönüşümünü desteklediği belirlenmiştir. Çalışma, yenilikçi uygulamaların ve multidisipliner araştırmaların artmasının önemini vurgulamaktadır. Bu çalışmanın özgün katkısı, uzun yıllara yayılan kapsamlı veri seti ile kripto para ve blokzincir teknolojilerinin rekreatif ve boş zaman faaliyetleri alanındaki akademik gelişim trendlerini ortaya koymasıdır. Gelecekte, disiplinlerarası araştırmaların artırılması ve teknoloji tabanlı inovasyonların rekreatif sektöre entegrasyonunu hızlandıracak politikaların geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Blokzincir, Boş Zaman, Kripto Para, Rekreatif, Teknoloji

ICDBME

¹Atatürk Üniversitesi, e-posta: gokceraydin00@gmail.com ve ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-5545-6608>

² Atatürk Üniversitesi, e-posta: sukrandertli25@gmail.com ve ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9901-5349>

**THE EMERGENCE OF CRYPTOCURRENCIES AND BLOCKCHAIN TECHNOLOGY IN
RECREATIONAL AND LEISURE ACTIVITIES**

**Gökçer AYDIN¹
Şükran DERTLİ²**

ABSTRACT

The primary aim of this study is to examine the rise of cryptocurrencies and blockchain technologies in recreational and leisure activities through a bibliometric analysis. Based on 634 academic studies published between 1971 and 2025 in the Web of Science (WoS) database, the analysis reveals the impact of technological advancements on recreational fields, research trends, and future directions. The first academic studies on the subject date back to 1971, with a rapid increase in scientific output observed particularly after 2010. In 2022, the annual number of studies reached its highest level, totaling 60 publications. Citation analyses indicate that between 2000 and 2010, the integration of blockchain and cryptocurrencies into recreational applications gained significant importance in the research field. This integration enriches user experience while offering new economic opportunities. Keyword network analysis and word cloud results highlight prominent themes such as the metaverse, digital economy, sustainability, user behavior, and management in the studies. Additionally, blockchain technology has been identified as playing a transparency-enhancing and trust-building role in recreational activities, while cryptocurrencies are transforming economic models and providing new user experiences. Trend analyses also reveal the growing importance of virtual reality and augmented reality technologies. Moreover, blockchain-based solutions have been found to support the transformation of recreational activities in areas such as sustainability, governance, and user engagement. The study emphasizes the importance of increasing innovative applications and multidisciplinary research. The original contribution of this study lies in presenting academic development trends of cryptocurrencies and blockchain technologies in recreational and leisure activities using a comprehensive dataset spanning many years. It is recommended that future policies promote interdisciplinary research and accelerate the integration of technology-based innovations into the recreational sector.

Keywords: Blockchain, Leisure, Cryptocurrency, Recreation, Technology

ICDBME

¹Atatürk Üniversitesi, e-posta: gokceraydin00@gmail.com ve ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-5545-6608>

²Atatürk Üniversitesi, e-posta: sukrandertli25@gmail.com ve ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9901-5349>

REKREASYON VE SPOR ETKİNLİKLERİNDE SİGORTA VE RİSK YÖNETİMİ: YENİ TRENDLER

Gökçer AYDIN¹
Şükran DERTLİ²

ÖZET

Bu çalışma, rekreasyon ve spor etkinliklerinde sigorta ve risk yönetimi alanındaki akademik gelişmeleri ve güncel trendleri incelemeye odaklanmaktadır. Web of Science veri tabanında 1983-2025 yılları arasında yayımlanan 119 belge temel alınarak gerçekleştirilen analiz, bu alandaki bilimsel üretimin yıllar içindeki seyri, anahtar kelime eğilimleri ve araştırma odakları hakkında önemli bulgular sunmaktadır. Çalışma, sigorta uygulamalarının ve risk yönetimi stratejilerinin rekreasyon ve spor etkinliklerindeki rolünü vurgulamakta, yıllar içindeki bilimsel üretim artışı ve anahtar kavramlardaki değişimleri analiz etmektedir. Çalışmanın özgün katkısı, kapsamlı ve uzun dönemli bibliyometrik veri seti kullanılarak, rekreasyon ve spor etkinliklerinde sigorta ve risk yönetimi konusundaki akademik eğilimlerin sistematik biçimde incelenmesidir. Ayrıca, kullanıcı güvenliği ve sigorta modellerinin optimize edilmesi, spor ve rekreasyon alanlarının daha güvenli ve erişilebilir hale getirilmesi için önem arz etmektedir. Konuyla ilgili ilk akademik yayın 1983 yılında ortaya çıkmış, 2000'li yıllarla birlikte özellikle 2010 sonrasında bilimsel üretimde belirgin bir artış gözlenmiştir. 2022 yılında yıllık yayın sayısı en yüksek seviyeye ulaşarak 12 belgeye ulaşmıştır. Anahtar kelime analizleri, risk yönetimi, sağlık, fiziksel aktivite, önleme, egzersiz ve spor gibi kavramların çalışmaların temelini oluşturduğunu göstermektedir. Ayrıca, risk değerlendirmesi, hastalık prevalansı, kadın ve çocuklara yönelik risk faktörleri gibi temaların da giderek önem kazandığı belirlenmiştir. Bu bulgular, sigorta ve risk yönetiminin rekreasyon ve spor aktivitelerinde kullanıcı güvenliği ve sağlık yönetiminde önemli bir rol oynadığını vurgulamaktadır. Trend analizleri, son yıllarda sağlık ve yönetim uygulamalarının yanı sıra önleme stratejileri, egzersiz ve fiziksel aktivite temalarının araştırmalarda ön planda olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, sigorta sektörünün spor ve rekreasyon alanında daha kapsamlı risk analizleri ve yönetim modelleri geliştirdiğine işaret etmektedir. Özellikle risk değerlendirmesi, sağlık, fiziksel aktivite, önleme, egzersiz ve spor temalarının ön planda olduğu görülmüştür. Gelecekte, disiplinlerarası çalışmaların artırılması, teknolojik yeniliklerin entegrasyonu ve sürdürülebilir risk yönetimi politikalarının geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Spor, Sigorta, Risk Yönetimi

ICDBME

¹Atatürk Üniversitesi, gokceraydin00@gmail.com, ORCID: 0009-0005-5545-6608

²Atatürk Üniversitesi, sukrandertli25@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9901-5349

**INSURANCE AND RISK MANAGEMENT IN RECREATION AND SPORTS ACTIVITIES:
NEW TRENDS**

**Gökçer AYDIN¹
Şükran DERTLİ²**

ABSTRACT

This study focuses on examining academic developments and current trends in the field of insurance and risk management in recreation and sports activities. The analysis, based on 119 documents published between 1983 and 2025 in the Web of Science database, presents important findings regarding the trajectory of scientific production, keyword trends, and research focuses in this field over the years. The study emphasizes the role of insurance applications and risk management strategies in recreation and sports activities, analyzing the increase in scientific output and changes in key concepts over time. The original contribution of this study lies in the systematic examination of academic trends in insurance and risk management in recreation and sports activities using a comprehensive and long-term bibliometric dataset. Additionally, optimizing user safety and insurance models is crucial for making sports and recreation fields safer and more accessible. The first academic publication on the topic appeared in 1983, with a noticeable increase in scientific production especially after 2010. In 2022, the annual number of publications reached its peak at 12 documents. Keyword analyses indicate that concepts such as risk management, health, physical activity, prevention, exercise, and sports form the foundation of the studies. Furthermore, themes such as risk assessment, disease prevalence, and risk factors related to women and children have gained increasing importance. These findings highlight the significant role of insurance and risk management in user safety and health management in recreation and sports activities. Trend analyses reveal that in recent years, health and management applications, as well as prevention strategies, exercise, and physical activity themes, have been at the forefront of research. This situation points to the insurance sector's development of more comprehensive risk analyses and management models in the field of sports and recreation. Especially, risk assessment, health, physical activity, prevention, exercise, and sports themes have been prominent. In the future, increasing interdisciplinary studies, integrating technological innovations, and developing sustainable risk management policies are recommended

Keywords: Recreation, Sports, Insurance, Risk Management

ICDBME

¹Atatürk Üniversitesi, gokceraydin00@gmail.com, ORCID: 0009-0005-5545-6608

²Atatürk Üniversitesi, sukrandertli25@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9901-5349

GELİR DAĞILIMININ POLİTİK EKONOMİSİ: EŞİTSİZLİK, DEMOKRASİ VE BÜYÜME İLİŞKİSİNE KAPSAMLI BİR BAKIŞ

Umut ÜZAR¹

ÖZET

Son zamanlarda, küresel düzeyde gelir dağılımında ve demokratikleşmede önemli bozulmalar gözlemlenmiştir. Bu gelişmeler, eşitsizlikle mücadele edilmesi ve demokrasilerin güçlendirilmesi konularının aciliyetini ve önemini ortaya koymaktadır. Bu nedenle, bu iki olgunun etkileşiminin incelenmesi, politika yapıcılara daha eşitlikçi ve demokratik bir dünya inşa etmede önemli bilgiler sunabilir. Demokrasi ve gelir eşitsizliği arasındaki ilişkiyi açıklayan kapsamlı teorik bir literatür bulunmasına rağmen, bu ilişkinin karşılıklı etkileşimini ele alan ampirik çalışmalar ve kanıtlar yeterince güçlü değildir. Bu bağlamda, çalışma geliştirmekte olan ülkelerde demokrasi ve eşitsizlik arasındaki karşılıklı etkileşimi ikinci nesil panel veri yöntemi kullanarak incelemektedir. Çalışmanın temel bulguları, demokrasinin eşitsizlik üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığını, ancak eşitsizliğin demokrasi üzerinde olumsuz ve anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Ayrıca, sonuçlar işsizliğin hem demokrasi hem de eşitsizlik üzerinde güçlü bir etkisinin olduğunu, ekonomik büyümenin ise herhangi bir etkisinin bulunmadığını ortaya koymaktadır. Bulgular, gelir eşitsizliğinin demokrasi üzerinde olumsuz ve anlamlı bir etkisi olduğunu ortaya koyduğundan, politika yapıcıların adil ve kapsayıcı gelir dağılımı politikaları geliştirerek demokratik kurumları güçlendirmeleri ve toplumsal katılımı artırmaları mümkün olabilir. Bu doğrultuda, yoksulluğun azaltılması, sosyal harcamaların artırılması, vergi adaletinin sağlanması ve işsizliğin önlenmesine yönelik politikalar, yalnızca ekonomik eşitsizliği azaltmakla kalmayıp, aynı zamanda demokratikleşme sürecini de destekleyebilir.

Anahtar Kelimeler: Gelir dağılımı, demokrasi, ekonomik büyüme, geliştirmekte olan ülkeler

ICDBME

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi, umut.uzar@gmail.com , ORCID: 0000-0003-3438-1422

**THE POLITICAL ECONOMY OF INCOME DISTRIBUTION: A COMPREHENSIVE
OVERVIEW OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INEQUALITY, DEMOCRACY, AND
GROWTH**

Umut ÜZAR¹

ABSTRACT

In recent times, significant deteriorations have been observed globally in both income distribution and democratization. These developments underscore the urgency and importance of addressing inequality and strengthening democracies. Therefore, examining the interaction between these two phenomena can provide policymakers with crucial insights for building a more egalitarian and democratic world. Although there is comprehensive theoretical literature explaining the relationship between democracy and income inequality, empirical studies and evidence on their mutual interaction remain relatively weak. In this context, the study examines the mutual relationship between democracy and inequality in developing countries, utilizing a second-generation panel data method. The main findings of the study indicate that democracy does not have a significant impact on inequality, whereas inequality has a negative and significant effect on democracy. Additionally, the results reveal that unemployment has a significant impact on both democracy and inequality, whereas economic growth has no substantial effect. Given that income inequality has a negative and meaningful impact on democracy, the findings suggest that policymakers can strengthen democratic institutions and enhance civic participation by developing fair and inclusive income distribution policies. In this regard, policies aimed at reducing poverty, increasing social expenditures, ensuring tax justice, and preventing unemployment may not only reduce economic inequality but also support the democratization process.

Keywords: Income distribution, democracy, economic growth, developing countries

ICDBME

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi, umut.uzar@gmail.com , ORCID: 0000-0003-3438-1422

**KEYNESIAN ECONOMICS AND GREEN POLICIES: THE INTEGRATION OF JOHN
MAYNARD KEYNES'S DEMAND MANAGEMENT IDEAS WITH THE MODERN
CLIMATE ECONOMY**

Sema YILMAZ¹
İrem MUYAN²

ABSTRACT

John Maynard Keynes's economic thought, particularly his emphasis on state intervention and demand-oriented policies, played a crucial role in shaping responses to the major economic crises of the twentieth century. Keynesian economics, by asserting that aggregate demand is the primary determinant of economic growth, argued that public spending could stabilize economic fluctuations. Today, however, climate change and environmental challenges require economic policies to pursue not only growth but also sustainability. In this context, the reconsideration of Keynesian approaches within a modern framework creates a significant field of debate for green transformation policies. Public investments in renewable energy, projects aimed at reducing carbon emissions, and sustainable infrastructure initiatives have become new priorities within demand management strategies. This article examines how Keynesian ideas can be adapted to the contemporary climate economy and what contributions they may offer to the implementation of green policies. Furthermore, it highlights the potential of environmentally oriented fiscal policies to ensure economic stability while also fostering long-term sustainable development. Thus, the study argues that the core principles of Keynesian economics can regain relevance in the face of modern environmental challenges and contribute to the formulation of sustainable economic policies.

Keywords: Keynesian Economics, State Intervention, Sustainable Development, Fiscal Policies, Green Economy

ICDBME

¹Yıldız Technical University, syenc@yildiz.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3138-1622

²Yıldız Technical University, irem.muyan@std.yildiz.edu.tr, ORCID: 0009-0000-0244-1414

KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE TÜRKİYE'NİN SAĞLIK ÜRÜN VE HİZMETLERİNİN EKONOMİK YAPISI: GİRDİ-ÇIKTI ANALİZİYLE BİR UYGULAMA

Fatma KILIÇ¹

ÖZET

Küreselleşme, sağlık hizmetlerinin yalnızca tüketim biçimlerini değil, aynı zamanda üretim, dağıtım ve ekonomik yapı içindeki konumunu da dönüştürmektedir. Bu çerçevede sağlık sektörü, toplumsal refahın artırılmasının yanı sıra ekonomik kalkınmanın sürdürülebilirliği açısından da stratejik bir rol üstlenmektedir. Türkiye ekonomisinde bu dönüşümün izlerini sürmek amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada, sağlık ürün ve hizmetlerinin ekonomik yapı içindeki yeri girdi-çıkı analiz yöntemiyle incelenmiştir. Çalışmanın temel amacı, sağlık ürün ve hizmetlerinin yalnızca kendi sektörleriyle olan yapısal bağlantılarını analiz etmek değil, aynı zamanda dışa bağımlılık düzeyi yüksek bir alan olduğunu ampirik olarak ortaya koymaktır. Bu kapsamda OECD'nin 1995-2018 dönemi girdi-çıkı tabloları kullanılmış ve sektörlerin üretim süreçlerinde ithal girdi kullanımına odaklanılmıştır. Elde edilen bulgular, özellikle elektrikli ekipmanlar (S18) ile bilgisayar-elektronik-optik ürünler (S17) sektörlerinde %35'in üzerinde seyreden ithal girdi oranlarının, yüksek teknoloji üretiminde dışa bağımlılığı artırdığını göstermektedir. Benzer şekilde, kimyasal ürünler (S11) ve kauçuk-plastik ürünler (S13) sektörlerinde 2018 itibarıyla sırasıyla %29,01 ve %31,65 oranına ulaşılması, sağlık sanayisinde yapısal dışa açıklığın sürdüğünü ortaya koymaktadır. İlaç ve tıbbi kimyasallar (S12) sektörü de 2000'lerde düşük seviyelerden, 2018'de %23,11'e ulaşan bağımlılık oranıyla dikkat çekmektedir. Buna karşın, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri (S42) ile finans-sigorta (S36) gibi hizmet ağırlıklı sektörlerde dışa bağımlılığın görece düşük olduğu görülmektedir. Sonuç olarak analiz, sağlık sektörünün yüksek teknoloji üretim bileşenlerinde dış kaynak riskinin belirginleştiğini göstermektedir. Küreselleşme süreciyle birlikte sektörün ekonomik ağlar içinde daha görünür hale gelmesi, Türkiye açısından yerli üretim kapasitesinin artırılması, tedarik zincirlerinin güçlendirilmesi ve inovasyona dayalı politikaların geliştirilmesini kritik hale getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Ekonomisi, Girdi-Çıkı Analizi, Küreselleşme, Yapısal Dönüşüm, Türkiye Ekonomisi, Sektörel Bağlantılar

ICDBME

¹TUBİTAK, Marmaran Araştırma Merkezi, fatma.kilic@tubitak.gov.tr, ORCID: 0000-0001-7230-8547

**THE ECONOMIC STRUCTURE OF TURKEY'S HEALTH PRODUCTS AND SERVICES IN
THE PROCESS OF GLOBALIZATION: AN APPLICATION WITH INPUT-OUTPUT
ANALYSIS**

Fatma KILIÇ¹

ABSTRACT

Globalization has significantly transformed not only the consumption patterns of healthcare services but also their production, distribution, and position within the economic structure. In this context, the healthcare sector plays a strategic role both in enhancing social welfare and in ensuring sustainable economic development. This study investigates the position of healthcare products and services within the Turkish economy by applying the input-output analysis method. The main objective is not only to analyze the structural linkages of healthcare products and services with their own sector but also to empirically demonstrate that they represent an area of high external dependency. For this purpose, OECD input-output tables for the period 1995–2018 are utilized, with a particular focus on the use of imported inputs in production processes. The findings reveal that sectors such as electrical equipment (S18) and computer-electronic-optical products (S17), with imported input ratios exceeding 35%, deepen the dependence on foreign sources in high-technology production. Similarly, chemical products (S11) and rubber-plastic products (S13) show ratios of 29.01% and 31.65% in 2018, indicating persistent structural openness in the healthcare industry. The pharmaceuticals and medical chemicals sector (S12) also exhibits a notable increase, rising from relatively low levels in the early 2000s to 23.11% in 2018. In contrast, service-oriented sectors such as human health and social work activities (S42) and financial-insurance services (S36) display comparatively lower dependency levels. Overall, the analysis highlights that the external resource risk is particularly evident in the high-technology components of healthcare production. With globalization further embedding healthcare into economic networks, strengthening domestic production capacity, reinforcing supply chains, and adopting innovation-driven strategies emerge as critical priorities for enhancing Turkey's economic resilience.

Keywords: Health Economics, Input-Output Analysis, Globalization, Structural Transformation, Turkish Economy, Sectoral Linkages

ICDBME

¹TUBİTAK, Marmaran Araştırma Merkezi, fatma.kilic@tubitak.gov.tr, ORCID: 0000-0001-7230-8547

**THE ECONOMIC IMPACTS OF JUST TRANSITION IN TURKEY: AN ASSESSMENT IN
THE CONTEXT OF CLIMATE CHANGE**

**Rui Alexander CASTANHO¹
Irem MUYAN²**

ABSTRACT

Climate change is a global challenge that affects both environmental and economic systems. The transition from fossil fuels to renewable energy is essential for mitigating global warming, but it involves social and economic challenges, including unemployment, income loss, and regional disparities. The concept of “just transition” aims to address these challenges by promoting environmental sustainability alongside social and economic equity, ensuring that no communities are disproportionately affected.

Turkey ratified the Paris Agreement in 2021 and set a net-zero emissions target for 2053. Despite this commitment, the country’s reliance on coal and natural gas presents substantial challenges. Coal-dependent regions, such as Zonguldak, Soma, and Afşin-Elbistan, face potential job losses and local economic contraction. Simultaneously, investments in solar, wind, and geothermal energy provide opportunities for new employment, economic diversification, and structural transformation. Transitioning to renewable energy can also reduce Turkey’s dependence on energy imports and strengthen the country’s balance of payments in the long term.

This paper examines the economic and social implications of just transition in Turkey, highlighting the importance of policies that support affected regions while fostering sustainable growth. Effective policy design can help Turkey achieve its climate targets while promoting economic resilience, inclusive development, and equitable opportunities for all communities.

Keywords: Climate Change, Just Transition, Turkish Economy, Employment, Sustainable Development

ICDBME

¹ WSB University, Poland, acastanho@wsb.edu.pl, 0000-0003-1882-4801

² Yıldız Technical University, Turkey, irem.muyan@std.yildiz.edu.tr, ORCID: 0009-0000-0244-1414

TÜRKİYE’DE DİJİTALLEŞME VE GELİR EŞİTSİZLİĞİ: DUAL EMEK PİYASASI PERSPEKTİFİYLE JOHANSEN EŞBÜTÜNLEŞME ANALİZİ

Burcu KARACA¹

Ali ÇİMAT²

ÖZET

Gelir dağılımı adaleti, ekonomik ve sosyal kalkınmanın temel göstergelerindendir. Dijital dönüşümün hızlanmasıyla bu sürecin gelir eşitsizliği üzerindeki etkileri, akademik çevreler ve politika yapıcılar için önemli bir tartışma konusu olmuştur. Dijitalleşmenin iş gücü piyasasında yarattığı kutuplaşma, nitelikli iş gücünün yüksek kazanç sağlamasına karşın düşük vasıflı iş gücünün güvencesiz ve düşük ücretli işlere yönelmesiyle eşitsizlikleri artırmaktadır. Bu durum, dual emek piyasası kuramındaki “iyi işler” ve “kötü işler” ayrımını görünür kılmaktadır. Çalışmada, 2003–2022 dönemi için Türkiye’de dijitalleşmenin gelir eşitsizliği üzerindeki uzun vadeli etkileri Johansen eşbütünleşme analiziyle incelenmiştir. Ar-Ge harcamaları ve BT hizmet ihracatı bağımsız değişken; Gini endeksi ise bağımlı değişken olarak kullanılmıştır. Bulgulara göre, BT hizmet ihracatındaki %1’lik artış gelir eşitsizliğini %2,79 artırırken, Ar-Ge harcamalarındaki %1’lik artış eşitsizliği %10,08 azaltmaktadır. Hata düzeltme katsayısı (-0,60), modelin kısa sürede dengeye uyum sağladığını göstermektedir. Elde edilen bulgular, dijital dönüşümün kısa vadede gelir eşitsizliğini artırıcı bir dinamik taşıdığını, ancak uzun vadede Ar-Ge yatırımları ve beşeri sermayeyi güçlendirici politikaların gelir eşitsizliğinin azaltılmasına katkı sağlayabileceğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Gelir Eşitsizliği, Dual Emek Piyasası, Johansen Eşbütünleşme

ICDBME

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, burcukaraca09@gmail.com , ORCID:0000-0002-8186-3937

²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, acimat@mu.edu.tr , ORCID: 0000-0003-4423-4696

**DIGITALIZATION AND INCOME INEQUALITY IN TURKEY: JOHANSEN
COINTEGRATION ANALYSIS FROM A DUAL LABOR MARKET PERSPECTIVE**

Burcu KARACA¹
Ali ÇİMAT²

ABSTRACT

Income distribution equity is a fundamental indicator of economic and social development. With the acceleration of digital transformation, its impact on income inequality has become a significant topic of discussion for academic circles and policymakers. The polarization created by digitalization in the labor market exacerbates inequalities by encouraging skilled workers to earn high wages while low-skilled workers gravitate toward precarious and low-wage jobs. This situation highlights the distinction between "good jobs" and "bad jobs" in the dual labor market theory. This study examines the long-term effects of digitalization on income inequality in Turkey for the period 2003–2022 using Johansen cointegration analysis. R&D expenditures and IT service exports are used as independent variables, while the Gini index is used as the dependent variable. According to the findings, a 1% increase in IT service exports increases income inequality by 2.79%, while a 1% increase in R&D expenditures reduces inequality by 10.08%. The error correction coefficient (-0.60) indicates that the model quickly adapts to equilibrium. The findings indicate that digital transformation increases income inequality in the short term, but in the long term, R&D investments and policies that strengthen human capital can contribute to reducing income inequality.

Keywords: Digitalization, Income Inequality, Dual Labor Market, Johansen Cointegration

ICDBME

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, burcukaraca09@gmail.com , ORCID:0000-0002-8186-3937

²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, acimat@mu.edu.tr , ORCID: 0000-0003-4423-4696

**TÜRKİYE’DE EKONOMİK BÜYÜME, DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR VE
DEMOKRASİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: ARDL YAKLAŞIMI (1994-2024)**

**Sinem EYÜBOĞLU¹
Nurten ÇAKAR²**

ÖZET

Bu çalışmada, 1994-2024 dönemi için Türkiye’de ekonomik büyüme ile doğrudan yabancı yatırımlar, demokrasi düzeyi, enerji tüketimi ve ticari açıklık arasındaki ilişki ampirik olarak incelenmiştir. Analizde, değişkenler arasındaki kısa ve uzun dönem dinamiklerini ortaya koyabilmek amacıyla ARDL sınır testi yaklaşımı kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, söz konusu değişkenlerin uzun dönemde eşbütünleşik olduğunu, yani birlikte hareket ettiklerini göstermektedir. Sonuçlar, doğrudan yabancı yatırımların Türkiye’de ekonomik büyüme üzerinde beklenilenin aksine negatif ve istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, yabancı sermaye girişlerinin daha çok özelleştirmeler ve ortaklıklar üzerinden gerçekleşmesi, sektör dağılımı, kâr transferi ya da kurumsal altyapı yetersizlikleri gibi faktörlerle açıklanabilir. Buna karşın demokratik kurumların güçlenmesinin, enerji tüketimindeki artışın ve ticari açıklığın ekonomik büyümeyi olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Demokratikleşmenin, hukukun üstünlüğü, hesap verebilirlik ve yatırım ortamının iyileştirilmesi gibi kanallar aracılığıyla büyümeyi teşvik ettiği değerlendirilmektedir. Enerji tüketiminin ise sanayileşme, üretim kapasitesi ve teknolojik ilerleme ile olan güçlü bağlantısı dolayısıyla büyümenin temel bir belirleyicisi olduğu anlaşılmaktadır. Çalışma bulguları, sürdürülebilir büyüme hedefi doğrultusunda demokratik kurumların güçlendirilmesi, enerji verimliliğinin artırılması ve doğrudan yabancı yatırımların üretken sektörlere yönlendirilmesine yönelik politika tasarımlarının önemine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Büyüme, Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Demokrasi, ARDL

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, sinemeyuboglu@tarsus.edu.tr, 0000-0002-3525-9173.

² Tarsus Üniversitesi, İktisat Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Mezunlu, nurtencakaar1925@gmail.com, 0009-0009-2531-7278.

**THE RELATIONSHIP BETWEEN ECONOMIC GROWTH, FOREIGN DIRECT
INVESTMENT, AND DEMOCRACY IN TURKEY: AN ARDL APPROACH (1994–2024)**

**Sinem EYÜBOĞLU¹
Nurten ÇAKAR²**

ABSTRACT

This study examines the relationship between economic growth, foreign direct investment, democracy, energy consumption, and trade openness in Turkey over the period 1994–2024. Employing the ARDL bounds testing approach, the analysis captures both the short- and long-run dynamics among the variables. The empirical findings indicate the existence of a long-run relationship, suggesting that the variables move together over time. The results reveal that, contrary to expectations, foreign direct investment has a negative and statistically significant impact on economic growth in Turkey. This outcome may be explained by factors such as the predominance of foreign direct investment inflows through privatizations and partnerships rather than greenfield investments, sectoral distribution, profit repatriation, or weaknesses in institutional infrastructure. On the other hand, the strengthening of democratic institutions, the increase in energy consumption, and trade openness are found to positively affect economic growth. Democratization is considered to foster growth through channels such as the rule of law, accountability, and the improvement of the investment climate. Energy consumption, strongly linked to industrialization, production capacity, and technological progress, emerges as a fundamental determinant of growth. Overall, the findings highlight the importance of policies aimed at strengthening democratic institutions, enhancing energy efficiency, and directing foreign direct investment towards productive sectors in order to achieve sustainable economic growth in Turkey.

Keywords: Economic Growth, Foreign Direct Investment, Democracy, ARDL

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, sinemeyuboglu@tarsus.edu.tr, 0000-0002-3525-9173.

² Tarsus Üniversitesi, İktisat Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Mezunı, nurtencakaar1925@gmail.com, 0009-0009-2531-7278.

TÜRKİYE’DE DİJİTAL KÜLTÜREL MALLARIN TÜKETİM DİNAMİKLERİ

Gamze KARGIN AKKOÇ¹

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, dijital kültürel malların kullanımında etkili olan sosyoekonomik dinamikleri Türkiye örneğinde incelemektir. Dijital kültürel malların tüketimi yalnızca haber ve sosyal medya tüketimini değil; dijital beceriler, kültürel içerik erişimi ve ücretli dijital abonelikleri de kapsayan çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Kültürel malların kapsamı dijitalleşmenin artışı ile erişimi kolaylaşan ve yaygınlaşan mallardır. Bunun yanı sıra, bu malların kapsamı ve türü de giderek çeşitlenmektedir. Dijital kültürel mallar aracılığı ile bireylerin hem kültürel sermayenin dönüşümüne hem de toplumsal katılım biçimlerinin yeniden şekillenmesine olanak tanınmaktadır. Bu mallar, kültüre erişimde mekânsal ve fiziksel sınırları ortadan kaldırarak, bireylerin kültürel tüketimlerini ve pratiklerini çeşitlendirmekte ve dijital eşitsizlikler bağlamında yeni araştırma alanları açmaktadır. Bu bağlamda, Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) 2024 yılı Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması mikro verisi kullanılarak, bireylerin dijital kültürel mal kullanımları faktör analizi ile dijital kültürel tüketim faktörü oluşturulmuştur. Ardından bu faktörün belirleyicileri tahmin edilmiştir. Çalışmada ilk olarak, haber takibi, sosyal medya kullanımı, dijital beceri ve kültürel içerik erişimi gibi göstergeler üzerinden dört ayrı alt faktör oluşturulmuştur. Bu faktör skorlarından türetilen genel dijital kültür skoru, bağımlı değişken olarak alınmış ve yaş, eğitim düzeyi, gelir grubu, istihdam durumu, cinsiyet ve hanenin internet erişimi gibi sosyoekonomik değişkenlerle modellenmiştir. Elde edilen bulgular, dijital kültürel malların kullanımında özellikle yaş ve gelir düzeyinin belirleyici olduğunu göstermektedir. Genç, yüksek eğitilmiş, çalışan ve yüksek gelirli bireylerin dijital kültürel içeriklere erişme olasılıkları daha yüksektir. Cinsiyet ve istihdam etkileşimleri de bazı alt faktörlerde anlamlı farklara işaret etmektedir. Ayrıca, bireylerin ücretli abonelik tercihleri de dikkate alınmıştır. Bunun sonucuna göre, özellikle yaşlı bireyler ve düşük gelir gruplarının abonelik sistemlerinin dışında kaldıkları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: dijital mallar, dijital kültürel mallar, bilgi ve iletişim teknolojileri, tüketim.

ICDBME

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, gakoc@aybu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8436-0462.

CONSUMPTION DYNAMICS OF DIGITAL CULTURAL GOODS IN TÜRKİYE

Gamze KARGIN AKKOÇ¹

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the socio-economic dynamics that influence the use of digital cultural goods in the case of Türkiye. The consumption of digital cultural goods encompasses not only news and social media consumption but also digital skills, access to cultural content, and paid digital subscriptions, constituting a multidimensional structure. The scope of cultural goods becomes more accessible and widespread with the increase of digitalization. Furthermore, the scope and type of these goods are also diversifying. Digital cultural goods enable individuals to transform cultural capital and reshape forms of social participation. By eliminating spatial and physical barriers to accessing culture, these goods diversify individuals' cultural consumption and practices and give an opportunity to new areas of research in the context of digital inequalities. In this context, using microdata from the Turkish Statistical Institute's (TURKSTAT) 2024 Survey on Information and Communication Technology (ICT) Usage in Households and by Individuals, a digital cultural consumption factor was created using factor analysis of individuals' digital cultural goods usage. The determinants of this factor were then estimated. First, four different sub-factors were created based on indicators such as news following, social media usage, digital skills, and access to cultural content. The overall digital culture score derived from these factor scores was taken as the dependent variable and modeled with socioeconomic variables such as age, education level, income group, employment status, gender, and household internet access. The findings indicate that age and income level are particularly decisive in the use of digital cultural goods. Young, highly educated, employed, and high-income individuals are more likely to access digital cultural content. Gender and employment interactions also point to significant differences in some sub-factors. Besides, individuals' paid subscription preferences have also been taken into account. The results indicate that in particular older individuals and low-income groups remain outside the subscription systems.

Keywords: digital goods, digital cultural goods, information and communication technologies, consumption.

ICDBME

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, gkargin.akkoc@aybu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8436-0462.

KÂĞITSIZ TİCARET, TİCARİ AÇIKLIK VE KURUMSAL HAZIRLIĞIN KÜRESEL REKABETÇİLİK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: YATAY KESİT VERİ ANALİZİ

Burcu YILMAZ¹

ÖZET

Bu çalışma, Küresel Ticaret Modernizasyonu Endeksi kapsamında yer alan göstergelerin ülkelerin küresel rekabetçilik düzeyleri üzerindeki etkilerini yatay kesit veri analizi aracılığıyla incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, 2023 yılına ait 46 ülkenin verileri kullanılmış; Küresel Ticaret Modernizasyonu Endeksi'nin beş bileşeni olan kâğıtsız ticaret, ticari açıklık, kurumsal hazırlık, insan sermayesi ve düzenleyici ortam bağımsız değişkenler, Küresel Rekabetçilik Endeksi ise bağımlı değişken olarak modele dâhil edilmiştir. Küresel Ticaret Modernizasyonu Endeksi göstergeleri, ülkelerin ticaretin dijitalleşme düzeyi ve kurumsal dönüşüm kapasitelerini temsil ettiğinden yapılan çalışma literatüre özgün bir katkı sunmaktadır. Analiz sonuçları, ticari açıklık, kâğıtsız ticaret ve kurumsal hazırlık değişkenlerinin küresel rekabetçilik üzerinde anlamlı ve pozitif yönlü etkiler yarattığını göstermektedir. Sonuçlar bu değişkenlerin işlem maliyetlerinin düşürülmesine, gümrük işlemlerinin hızlanmasına ve sınır ötesi lojistik süreçlerin güçlenmesine dolayısıyla da küresel rekabetçiliğe de katkı sağladığını göstermektedir. Kâğıtsız ticaretin pozitif etkisi, dijital belgelerin ve otomatikleşmiş süreçlerin işlem maliyetlerini düşürerek hem etkinliği hem de hızlı yanıt verebilme kapasitesini artırdığını göstermektedir. Kurumsal hazırlığın pozitif yönlü etkisi ise küresel rekabetçiliğin sağlanmasında, teknolojik altyapının geliştirilmesi dışında dijital sistemlere uyum sağlayabilen kurumsal yapıların varlığının önemini ortaya koymaktadır. Buna karşılık, insan sermayesi ile düzenleyici ortam değişkenlerinin etkileri istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Elde edilen bulgulara göre dijital ticaret altyapısının geliştirilmesi, küresel pazarlarda daha etkin bir entegrasyonu mümkün kılmakta ve ülkelerin rekabet avantajlarını artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Kağıtsız Ticaret, Küresel Rekabetçilik, Yatay Kesit Analizi

ICDBME

¹Kayseri Üniversitesi, burcukaya107@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6004-0640

**THE IMPACT OF PAPERLESS TRADE, TRADE OPENNESS, AND INSTITUTIONAL
READINESS ON GLOBAL COMPETITIVENESS: A CROSS-SECTIONAL ANALYSIS**

Burcu YILMAZ¹

ABSTRACT

This study aims to examine the influence of the indicators of the Global Trade Modernization Index on countries' levels of global competitiveness by employing a cross-sectional data analysis. The analysis is based on data from 46 countries for the year 2023, in which five components of the Global Trade Modernization Index paperless trade, trade openness, institutional readiness, human capital, and regulatory environment were considered as independent variables, while the Global Competitiveness Index was treated as the dependent variable. Since these indicators represent the degree of digitalization in trade and the capacity for institutional transformation, the study provides an original contribution to literature. The empirical findings reveal that trade openness, paperless trade, and institutional readiness exert significant and positive effects on global competitiveness. These results suggest that such factors reduce transaction costs, accelerate customs procedures, and strengthen cross-border logistics processes, thereby enhancing global competitiveness. In particular, the positive impact of paperless trade indicates that digital documentation and automated processes reduce transaction costs while simultaneously increasing efficiency and responsiveness. Likewise, the positive effect of institutional readiness underscores the critical role of adaptive institutional structures, beyond the development of technological infrastructure, in sustaining competitiveness in a digitalized global economy. In contrast, the effects of human capital and the regulatory environment were found to be statistically insignificant. Taken together, the findings emphasize that strengthening digital trade infrastructures facilitates deeper integration into global markets and enhances countries' competitive advantages.

Keywords: Digitalization, Paperless Trade, Global Competitiveness, Cross-Sectional Analysis

ICDBME

¹Kayseri Üniversitesi, burcukaya107@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6004-0640

DİJİTAL DÖNÜŞÜM ÇAĞINDA ULUSLARARASI İKTİSADİ ÖRGÜTLERİN ROLÜNÜN YENİDEN KAVRAMSALLAŞTIRMASI: WTO, IMF VE DÜNYA BANKASI ÖRNEKLERİ

Feti Ahmet GÜLEN¹

ÖZET

Bu araştırma, dijital dönüşümün Dünya Ticaret Örgütü (WTO), Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası'nın rol ve işlevleri üzerindeki etkilerini analiz etmekte ve bu örgütlerin değişen küresel ekonomik yapıya adaptasyon süreçlerini incelemektedir. Dijital ekonominin sınır ötesi doğası, veri akışlarının ekonomik değer yaratımındaki rolünün güçlenmesi ve fintech uygulamalarının geleneksel finansal sistemleri dönüştürmesi, bu örgütlerin mandatlarının yeniden tanımlanmasını gerektirmektedir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımını benimser ve karşılaştırmalı analiz yöntemini kullanarak, her üç örgütün dijital dönüşüme adaptasyon stratejilerini kurumsal adaptasyon, politika araçlarındaki değişimler, yeni işlevlerin geliştirilmesi ve karşılaşılan zorluklar-fırsatlar boyutları üzerinden değerlendirmektedir. WTO'nun e-ticaret müzakereleri, IMF'nin merkezi bank dijital paraları (CBDC) çalışmaları ve Dünya Bankası'nın dijital altyapı yatırımları analiz edilerek, örgütlerin dijital çağa adaptasyon süreci incelenmektedir. Bulgular, üç örgütün de geleneksel mandatlarının ötesine geçerek dijital ekonominin gerektirdiği yeni işlevleri üstlendiğini göstermektedir. WTO dijital ticaret kuralları geliştirmekte, IMF dijital para politikası konusunda rehberlik sağlamakta, Dünya Bankası ise dijital uçurumun kapatılması için kapsamlı programlar yürütmektedir. Dijital ekonominin entegre doğası, üç örgüt arasında artan koordinasyon ihtiyacını doğurmakta ve küresel dijital ekonomik yönetişimin etkinliği için koordineli politika çerçevelerinin oluşturulmasını gerektirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital dönüşüm, uluslararası iktisadi örgütler, küresel ekonomik yönetişim, dijital ticaret, dijital finans

ICDBME

¹ Yıldız Teknik Üniversitesi, fetiahmetgulen@gmail.com, ORCID: 0009-0002-3059-5749

RECONCEPTUALIZING ROLE OF INTERNATIONAL ECONOMIC ORGANIZATIONS IN THE DIGITAL TRANSFORMATION ERA: THE CASES OF WTO, IMF, AND THE WORLD BANK

Feti Ahmet GÜLEN¹

ABSTRACT

This study analyzes the impact of digital transformation on the roles and functions of the World Trade Organization (WTO), the International Monetary Fund (IMF), and the World Bank, and examines how these organizations adapt to the changing global economic structure. The cross-border nature of the digital economy, the growing role of data flows in value creation, and the transformation of traditional financial systems through fintech applications necessitate a redefinition of these organizations' mandates. Adopting a qualitative research approach and employing a comparative analysis method, the study evaluates each organization's digital adaptation strategies in terms of institutional adjustment, changes in policy instruments, development of new functions, and the challenges and opportunities encountered. The WTO's e-commerce negotiations, the IMF's studies on central bank digital currencies (CBDCs), and the World Bank's digital infrastructure investments are examined to assess their adaptation to the digital age. Findings show that all three organizations have moved beyond their traditional mandates to assume new functions required by the digital economy. The WTO is developing digital trade rules, the IMF provides guidance on digital currency policies, and the World Bank implements comprehensive programs to bridge the digital divide. The integrated nature of the digital economy increases the need for coordination among these organizations and calls for the establishment of coordinated policy frameworks to ensure effective global digital economic governance.

Keywords: digital transformation, international economic organizations, global economic governance, digital trade, digital finance

ICDBME

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, fetiahmetgulen@gmail.com, ORCID: 0009-0002-3059-5749

**DİJİTALLEŞME VE ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLANTISI: N-11
ÜLKELERİNDEN KANITLAR**

Ayşegül HAN¹
Emrah Eray AKÇA²

ÖZET

Dijitalleşme ve çevresel sürdürülebilirlik, günümüzde ekonomik kalkınma ve sosyal politika planlamasında kritik öneme sahip konular olarak öne çıkmaktadır. Çevresel sürdürülebilirlik, doğal kaynakların mevcut kullanımını gelecek nesillerin ihtiyaçlarını tehlikeye atmadan yönetmeyi gerektirirken, dijitalleşme süreçlerinin çevresel çıktılar üzerindeki etkisi, özellikle gelişmekte olan ekonomilerde araştırılması gereken bir alan olarak dikkat çekmektedir. Bu çalışma, 1997-2023 dönemi için N-11 ülkelerinde dijitalleşme ile çevresel sürdürülebilirlik arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada dijitalleşmeyi temsilen internet kullanan bireylerin toplam nüfus içerisindeki payı dikkate alınırken, çevresel sürdürülebilirliği temsilen karbon emisyon miktarı dikkate alınmıştır. Bu çerçevede dijitalleşme ve çevresel sürdürülebilirlik arasındaki olası bağlantı Konya (2006) panel nedensellik testi ile analiz edilmiştir. Analiz bulguları N-11 ülkeleri için karbon emisyonlarından dijitalleşmeye doğru tek yönlü bir nedensellik ilişkisi olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca ülke özelinde yapılan analiz bulguları; Mısır, Endonezya, İran, Nijerya, Pakistan ve Güney Kore’de karbon emisyonlarının dijitalleşme üzerindeki anlamlı etkisine işaret etmektedir. Çalışmanın genel bulguları, karbon emisyonlarının dijitalleşme süreçlerini şekillendirebileceğini ve çevresel sürdürülebilirlik politikalarının dijitalleşme stratejileriyle uyumlu şekilde tasarlanması gerektiğini göstermektedir. Ayrıca, ülke özelindeki farklılıklar, politika yapıcılarının dijitalleşme ve çevresel sürdürülebilirlik stratejilerini belirlerken ülkeye özgü dinamiklerin dikkate alınmasının önemini göstermektedir. Çalışma, çevresel sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla dijitalleşme süreçlerinin nasıl yönlendirilmesi gerektiğine dair önemli politika önerileri ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Çevresel Sürdürülebilirlik, N-11 Ülkeleri, Konya (2006) Panel Nedensellik Analizi.

ICDBME

¹İnönü Üniversitesi, aysegullhann@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-3390-2129>

² Bartın Üniversitesi, emrahakca@bartin.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-4190-5503>

**DIGITALIZATION AND ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY NEXUS: EVIDENCE
FROM N-11 COUNTRIES**

**Ayşegül HAN¹
Emrah Eray AKÇA²**

ABSTRACT

Digitalisation and environmental sustainability have emerged as critical issues in economic development and social policy planning. While environmental sustainability requires the current use of natural resources to be managed without compromising the needs of future generations, the impact of digitalisation processes on environmental outcomes is a scope that warrants research, particularly in developing economies. This study examines the relationship between digitalisation and environmental sustainability in the N-11 countries between 1997 and 2023. It considers the proportion of the population using the internet as an indicator of digitalisation and carbon emissions as an indicator of environmental sustainability. Within this framework, the possible link between digitalisation and environmental sustainability was analysed using Kónya's (2006) panel causality test. The findings of the analysis reveal a unidirectional causal relationship from carbon emissions to digitalisation in the N-11 countries. Furthermore, the findings of the country-specific analysis indicate a significant effect of carbon emissions on digitalisation in Egypt, Indonesia, Iran, Nigeria, Pakistan and South Korea. Overall, the study's findings suggest that carbon emissions can influence digitalisation processes, indicating that environmental sustainability policies should be aligned with digitalisation strategies. Furthermore, country-specific differences emphasize the importance of taking country-specific dynamics into account when policymakers are determining digitalisation and environmental sustainability strategies. The study presents key policy recommendations on how digitalisation processes should be managed to promote environmental sustainability.

Keywords: Digitalization, Environmental Sustainability, N-11 Countries, Carbon Emissions, Panel Causality Analysis

ICDBME

¹İnönü Üniversitesi, aysegullhann@gmail.com , <https://orcid.org/0000-0002-3390-2129>

² Bartın Üniversitesi, emrahakca@bartin.edu.tr , <https://orcid.org/0000-0003-4190-5503>

**SOYUT TEORİ İLE GERÇEK HAYAT PRATİĞİ ARASINDA KÖPRÜ: ROBINSON
CRUSOE VE RADFORD'UN ESİR KAMPI EKONOMİSİ**

Tayyibe KARAGÖZ¹

ÖZET

Robinson Crusoe modeli iktisadın mihenk taşlarından birini oluşturmaktadır. Model, iktisadı tek bir birey üzerinden üretim, tüketim, tercih üçgeni içerisinde ve bireyi homo economicus olarak değerlendirir. Böylece bu model günümüz iktisat anlayışına egemen olan birey merkezli rasyonel seçim varsayımının temelini atmıştır. Öte yandan, gerçek hayattan bir gözleme dayanan R.A. Radford'un yorumu ise Robinson modeline neredeyse taban tabana zıttır. Radford, İkinci Dünya Savaşı sırasında bir esir kampında şekillenen kolektif bir oluşumu ve bunun içerisinde kısıtlı imkânlar eşliğinde gelişen, gerçek hayattan bir yansıma olan ekonomik organizasyonun işleyişini ortaya koyar. Radford'un çalışması, üretimden çok değişim üzerinde kurulan kamp ekonomisinde takas sisteminin gelişimini, sigaranın bir değişim aracı (para) işlevi kazanmasını ve bunun sonucunda Pazar (Market) denilen olgunun ortaya çıkışını detaylandırır. Bu çalışmanın amacı, Robinson Crusoe'nin soyut iktisadi dünyası ile Radford'un gerçek gözlemlere dayalı kamp ekonomisi arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri ortaya koymaktır. Böylece iktisadi teorinin ne ölçüde gerçek yaşam pratikleriyle örtüştüğü, bireysel varsayımlar ile kolektif deneyimler arasındaki ilişkinin nasıl yorumlanabileceği tartışılacaktır. Sonuç olarak, teoriden pratiğe uzanan bu karşılaştırma, iktisadi düşüncenin sınırlarını ve gerçek hayata uygulanabilirliğini sorgulama fırsatı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Robinson Crusoe, Homo Economicus, Kamp Ekonomisi.

ICDBME

¹İstanbul Gelişim Üniversitesi, tkaragoz@gelisim.edu.tr, ORCID: 0009-0006-2672-1975

**BRIDGING ABSTRACT THEORY AND REAL-LIFE PRACTICE: ROBINSON CRUSOE
AND RADFORD'S PRISON CAMP ECONOMY**

Tayyibe KARAGÖZ¹

ABSTRACT

The Robinson Crusoe model constitutes one of the cornerstones of economics. The model explains the economy through a single individual within the triangle of production, consumption, and preferences, and considers the individual as homo economicus. In doing so, it laid the foundation for the assumption of rational, individual-centered decision-making that dominates modern economic thought. On the other hand, R.A. Radford's account, based on real-life observation, stands almost in stark contrast to the Robinson model. Radford presents the collective structure formed in a prisoner-of-war camp during the Second World War and examines the functioning of an economic organization that developed under limited resources as a reflection of real life. His study details how, in a camp economy built more on exchange than production, a barter system emerged, cigarettes gained the function of a medium of exchange (money), and the phenomenon known as the market took shape. The aim of this study is to reveal the differences and similarities between the abstract economic world of Robinson Crusoe and Radford's real-life observations of camp economy. In this way, it discusses to what extent economic theory overlaps with real-life practices, and how the relationship between individual assumptions and collective experiences can be interpreted. As a result, this comparison from theory to practice provides an opportunity to question the limits of economic thought and its applicability to real life.

Keywords: Robinson Crusoe, Homo Economicus, Camp Economy.

ICDBME

¹Istanbul Gelişim Üniversitesi, tkaragoz@gelisim.edu.tr, ORCID: 0009-0006-2672-1975

**DİJİTALLEŞME VE KAYITDIŞI EKONOMİ BAĞLANTISI: AVRO BÖLGESİ
ÜLKELERİNDEN AMPİRİK KANITLAR**

Emrah Eray AKÇA¹

ÖZET

Bu çalışmada dijitalleşmenin kayıt dışı ekonomi üzerindeki etkileri 2006-2020 dönemi kapsamında Avro Bölgesi ülkeleri için ampirik olarak sorgulanmaktadır. Dijitalleşmenin göstergesi olarak internet kullanan bireylerin toplam nüfus içerisindeki payı dikkate alınırken, dinamik genel denge modeline dayalı tahminleme çerçevesinde elde edilen kayıt dışı ekonominin büyüklüğüne ilişkin veriler resmi gayri safi yurtiçi hasılanın yüzdesi olarak ifade edilmektedir. Ekonometrik modelin açıklayıcı gücünü ve model tahmininden elde edilen bulguların güvenilirliğini artırmak amacıyla araştırma ve geliştirme harcamaları, işsizlik oranı ve enflasyon oranı değişkenleri modele kontrol değişkenler olarak dahil edilmektedir. Bu kapsamda Avro Bölgesinde yer alan 20 ülkeye ait panel veriler Poisson Pseudo En Çok Olabilirlik (PPML) yöntemi kullanılarak analiz edilmektedir. Analizden elde edilen bulgular dijitalleşmenin kayıt dışı ekonomi üzerindeki negatif yönlü etkilerine işaret etmektedir. Bu bağlamda kayıt dışılıkla mücadelede dijitalleşmenin özellikle vergiden kaçınmayı güçleştirme dolayısıyla etkin bir rol oynadığı çıkarımında bulunmaktadır. Ayrıca işsizlik ve enflasyon oranlarındaki artışların kayıt dışı ekonomik faaliyetleri teşvik ettiği, buna karşın araştırma ve geliştirme harcamalarının kayıt ekonominin büyüklüğünü negatif yönde etkilediği tespitlerinde bulunulmuştur. Çalışmamız genel bulguları Avro Bölgesi ülkelerinin kayıt dışı ekonominin büyüklüğünü asgari seviyeye indirmek için dijitalleşme çağının tüm olanaklarından efektif bir şekilde yararlanmalarının önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Kayıtdışı Ekonomi, Dinamik Genel Denge Modeli, Avro Bölgesi Ülkeleri.

ICDBME

¹Bartın Üniversitesi, e-mail: emrahakca@bartin.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4190-5503.

**DIGITALIZATION AND SHADOW ECONOMY NEXUS: EMPIRICAL EVIDENCE FROM
EUROZONE COUNTRIES**

Emrah Eray AKÇA¹

ABSTRACT

This study empirically examines the impact of digitalisation on the shadow economy in Eurozone countries between 2006 and 2020. While the proportion of the population using the internet is considered an indicator of digitalisation, the size of the shadow economy, which is based on dynamic general equilibrium model estimation, is expressed as a percentage of official gross domestic product. To increase the explanatory power of the econometric model and the reliability of the findings obtained from model estimation, the model includes research and development expenditure, the unemployment rate, and the inflation rate as control variables. In this context, panel data from 20 Eurozone countries are analysed through the Poisson Pseudo Maximum Likelihood (PPML) method. The analysis results reveal the negative effects of digitalisation on the shadow economy. It is therefore concluded that digitalisation plays an effective role in combating the shadow economy, particularly by making tax evasion more difficult. Furthermore, increases in unemployment and inflation rates were found to encourage informal economic activities, while research and development expenditure was found to have a negative effect on the size of the shadow economy. The general findings of our study highlight the importance of Eurozone countries making the most of the opportunities offered by the digital age in order to minimise the size of their shadow economies.

Keywords: Digitalization, Shadow Economy, Dynamic General Equilibrium Model, Eurozone Countries.

ICDBME

¹Bartın Üniversitesi, e-mail: emrahakca@bartin.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4190-5503.

**YAPAY ZEKÂ, EMEK VE TOPLUMSAL FAYDA : LİTERATÜR TARAMASI TEMELLİ
BİR ANALİZ**

**ŞİVA CANAN¹
SEMA YILMAZ²**

ÖZET

Bu çalışma, yapay zekânın otomasyona dayalı gelişiminin iş gücü piyasaları, gelir dağılımı ve toplumsal fayda üzerindeki etkilerini inceler. Çalışmanın temel amacı, teknolojik ilerlemenin yalnızca verimlilik ve maliyet avantajı sağlayan bir araç olmadığını; aynı zamanda toplumsal fayda ve siyasal istikrar açısından da belirleyici bir unsur olduğunu ortaya koyar. Çalışma, Daron Acemoğlu'nun literatüre katkılarının da yer aldığı güncel çalışmaların karşılaştırmalı analizi üzerine kurulur. Yöntem olarak kapsamlı bir literatür taraması yapılır; emek odaklı ve otomasyon odaklı yapay zekâ tasarımlarının ekonomik ve siyasal etkileri değerlendirilir. Araştırmalar, otomasyona dayalı yapay zekâ uygulamalarının özellikle orta ve düşük gelirli işlerde istihdam kayıplarını artırarak gelir eşitsizliğini derinleştirdiğini ve işçilerin pazarlık gücünü zayıflatıldığını gösterir. Öte yandan, emekle tamamlayıcı biçimde tasarlanan yapay zekâ uygulamaları yeni istihdam olanakları yaratma, kamu hizmetlerini geliştirme ve demokratik katılımı güçlendirme potansiyeli taşır. Sonuç olarak, yapay zekâ yalnızca ekonomik çıkarları değil, toplumsal faydayı önceleyecek şekilde yeniden yapılandırılması gereken bir alan olarak ortaya çıkar. Emek odaklı tasarım, eşitlikçi düzenlemeler, demokratik denetim ve kamu yararı odaklı yatırımlar; sürdürülebilir ve adil bir teknoloji inşası için gerekli adımları oluşturur.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Otomasyon, Emek, Demokrasi

ICDBME

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, sivacanan@hotmail.com, ORCID:0009-0009-3909-8926

²Yıldız Teknik Üniversitesi, sygenc@yildiz.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3138-1622

**ARTIFICIAL INTELLIGENCE, LABOR, AND SOCIAL BENEFIT: A LITERATURE
REVIEW-BASED ANALYSIS**

**ŞİVA CANAN¹
SEMA YILMAZ²**

ABSTRACT

This study examines the impacts of the automation-based development of artificial intelligence on labor markets, income distribution, and social benefits. The study's primary objective is to demonstrate that technological advancement is not only a tool for efficiency and cost advantages; it is also a determining factor in social benefits and political stability. The study is based on a comparative analysis of recent studies, including contributions by Daron Acemoğlu. A comprehensive literature review is conducted as a method, and the economic and political impacts of labor-focused and automation-focused artificial intelligence designs are evaluated. Research shows that automation-based artificial intelligence applications exacerbate income inequality by increasing employment losses, particularly in middle- and low-income jobs, and weaken workers' bargaining power. Furthermore, artificial intelligence applications designed to complement labor have the potential to create new employment opportunities, improve public services, and strengthen democratic participation. Consequently, artificial intelligence emerges as a field that must be restructured to prioritize not only economic interests but also social benefits. Labor-focused design, equitable regulations, democratic oversight, and public interest-oriented investments; It establishes the necessary steps for building sustainable and equitable technology.

Keywords: Artificial Intelligence, Automation, Labor, Democracy

ICDBME

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, sivacanan@hotmail.com, ORCID: 0009-0009-3909-8926

²Yıldız Teknik Üniversitesi, sygenc@yildiz.edu.tr , ORCID: 0000-0002-3138-1622

**TEKNOLOJİK YENİLİKLERİN EKOLOJİK AYAK İZİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: G20
ÜLKELERİ İÇİN PANEL VERİ ANALİZİ**

Fatma DAHİN¹

ÖZET

Ülkeler GSYH düzeylerine ve teknolojik gelişmelerine bağlı olarak çeşitli ölçülerde çevresel kirliliğe maruz kalmaktadır. Üretim hacminde meydana gelen artışlar bir taraftan ekonomik büyümeyi artırırken bir taraftan da çevresel kirliliğine yol açmaktadır. Özellikle son yıllarda çevresel kirlilik global bir sorun haline gelmiştir. Mevcut çalışmada, G20 ülkelerinde teknolojik yeniliklerin ve ekonomik büyümenin ekolojik ayak izi üzerindeki etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda değişkenler arasındaki ilişki, G20 ülkelerinin 1992-2021 dönemi için yıllık verileri kullanılarak Westerlund Eşbütünleşme testi ve Ortalama Grup Dinamik EKK (DOLSMG) tahmincisi yöntemi ile analiz edilmektedir. Eşbütünleşme testi bulguları, değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Bu ilişkinin uzun dönemli katsayıları DOLSMG yöntemiyle incelenmiştir. Uzun dönem katsayı tahminci sonuçlarına göre; ülkeler ayrı ayrı incelendiğinde elde edilen bulgular teknolojik yeniliklerin ekolojik ayak izi üzerinde genellikle negatif etkiler yarattığına, ekonomik büyümenin ise ekolojik ayak izi üzerinde pozitif etkiler yarattığına dair kanıtlar sunmaktadır. Dolayısıyla, üretim artışına paralel olarak yükselen GSYH, çevresel kirlilik düzeyini artırabilmektedir. Ülkelerin, teknolojik yenilik süreçlerinde çevreye duyarlı teknolojilerin kullanımına öncelik vermeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknolojik Yenilik, Ekolojik Ayak İzi, Ekonomik Büyüme, Panel Veri Analizi

ICDBME

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, fatma.dahin@idu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8890-1836

**THE IMPACT OF TECHNOLOGICAL INNOVATIONS ON ECOLOGICAL FOOTPRINT:
PANEL DATA ANALYSIS FOR G20 COUNTRIES**

Fatma DAHIN¹

ABSTRACT

Countries are exposed to varying degrees of environmental pollution depending on their GDP levels and technological advancements. Increases in production volume, on the one hand, increase economic growth, while on the other, lead to environmental pollution. Environmental pollution has become a global problem, especially in recent years. The current study aims to investigate the impact of technological innovations and economic growth on the ecological footprint of G20 countries. In this context, the relationship between the variables is analyzed using the Westerlund Cointegration test and the Average Group Dynamic Least Squares (DOLSMG) estimator, using annual data from G20 countries for the period 1992-2021. The cointegration test findings reveal a long-term relationship between the variables. The long-term coefficients of this relationship were examined using the DOLSMG method. According to the long-term coefficient estimator results, when countries are examined individually, the findings provide evidence that technological innovations generally have negative effects on the ecological footprint, while economic growth has positive effects on the ecological footprint. Therefore, rising GDP in parallel with increased production can increase environmental pollution levels. Countries should prioritize the use of environmentally friendly technologies in their technological innovation processes.

Keywords: Technological Innovation, Ecological Footprint, Economic Growth, Panel Data Analysis

ICDBME

¹Izmir Demokrasi Üniversitesi, fatma.dahin@idu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8890-1836

**OECD ÜLKELERİNDE YENİLİK KAPASİTESİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE KARŞI
KIRILGANLIK**

Ahmet KOLUMAN¹

Fatih KAPLAN²

ÖZET

İklim değişikliğinin ulusal ekonomiler üzerindeki etkisi günümüzün en önemli fakat hâlâ yeterince dikkate alınmayan tehditlerinden biridir. Politika yapıcılar bu soruna giderek daha fazla önem vermeye başlamış olsalar da uluslararası ticaret ve yenilik literatüründe konu hâlâ sınırlı biçimde ele alınmaktadır. Bu çalışma, ticaret ve yenilik literatüründen hareketle, OECD ülkelerinin iklim değişikliğine karşı kırılabilirlik düzeylerini etkileyen kurumsal ve makro ekonomik faktörleri incelemektedir. 1995–2023 dönemine ait OECD ülke verilerini kullanarak panel veri analizi yapılmıştır. Bağımlı değişken olarak ND-GAIN kırılabilirlik endeksi kullanılmış, bağımsız değişkenler arasında Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı (yenilikçilik girdisi), patent sayıları (yenilikçilik çıktısı), ticari açıklık ve kurumsal kalite göstergesi yer almıştır. Ayrıca tarım ve sanayinin GSYH içindeki payı, kişi başına gelir ve eğitim harcamaları gibi kontrol değişkenleri modele dahil edilmiştir. Elde edilen bulgular, OECD ülkelerinde Ar-Ge harcamalarının, ticarete açıklığın ve kurumsal kalitenin iklim kırılabilirliğini azalttığını göstermektedir. Patent faaliyetlerinin tek başına iklim değişikliği üzerinde bir etkisi bulunmazken ticari açıklıkla etkileşimli kullanıldığında iklim değişikliği üzerinde anlamlı bir etkinin olduğu tespit edilmiştir. Diğer bir ifadeyle ülkeler yeni teknolojilerinin iklim adaptasyonuna katkısından ancak küresel ticaret ağlarına daha açık olduklarında fayda sağlamaktadır. Bu sonuçlar, OECD ülkelerinin iklim değişikliğine uyum kapasitesinin artırılabilmesi için yenilikçi yatırımların, güçlü kurumsal yapının ve dışa açıklığın birlikte değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu bulgular, politika yapıcılar açısından inovasyon ve ticaret politikalarının iklim adaptasyonu stratejilerine entegre edilmesinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, Ar-Ge, Ticari Açıklık, İklim Kırılabilirliği, Panel Veri Analizi

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, ahmetkoluman@tarsus.edu.tr, 0000-0002-6157-3051

² Tarsus Üniversitesi, fkaplan@tarsus.edu.tr, 0000-0001-7417-1126

**INNOVATION CAPACITY AND VULNERABILITY TO CLIMATE CHANGE IN OECD
COUNTRIES**

Ahmet KOLUMAN¹

Fatih KAPLAN²

ABSTRACT

The impact of climate change on national economies is one of today's most significant yet still insufficiently addressed threats. Although policymakers have increasingly recognized the importance of this issue, it remains only marginally addressed in the literature on international trade and innovation. This study examines the institutional and macroeconomic factors that affect the vulnerability levels of OECD countries to climate change, drawing on the trade and innovation literature. Panel data analysis was performed using OECD country data for the period 1995–2023. The ND-GAIN vulnerability index was used as the dependent variable, while the independent variables included the share of R&D expenditure in GDP (innovation input), number of patents (innovation output), trade openness, and institutional quality. Control variables such as the share of agriculture and industry in GDP, per capita income, and education expenditures were also included in the model. The findings show that R&D expenditures, trade openness, and institutional quality reduce climate vulnerability in OECD countries. While patent activities alone do not have a significant effect on climate change, they are found to exert a meaningful impact when interacted with trade openness. In other words, countries can benefit from the contribution of new technologies to climate adaptation only when they are more integrated into global trade networks. The findings reveal that enhancing the climate change adaptation capacity of OECD countries requires the joint consideration of innovative investments, solid institutional structures, and trade openness. These findings emphasize the importance for policymakers of integrating innovation and trade policies into climate adaptation strategies.

Keywords: Innovation, R&D, Trade Openness, Climate Vulnerability, Panel Data Analysis

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, ahmetkoluman@tarsus.edu.tr, 0000-0002-6157-3051

² Tarsus Üniversitesi, fkaplan@tarsus.edu.tr, 0000-0001-7417-1126

NAKİTSİZ TOPLUM ÜZERİNE TEORİK BİR İNCELEME

Senem GAZİ¹
Ayşe Ergin ÜNAL²

ÖZET

Günümüzde Teknolojik gelişmeler, bireylerin nakit para (banknot) yerine dijital ödeme kanallarını kullanarak işlem yapmalarına olanak tanımakta, toplumun nakitsiz bir yapıya doğru ilerlediğini göstermektedir. Dijital ödeme sistemlerinin yaygınlaşması, bireylerin dijital ortamda daha kolay ve güvenilir bir şekilde işlem yapmasını mümkün kılmaktadır. Böylelikle nakitsiz toplum algısı ortaya çıkmaktadır. Nakitsiz toplum, banknot yerine dijital cüzdan, temassız ödeme, mobil bankacılık, elektronik para gibi dijital ödeme yöntemlerinin kullanımını, yeni nesil ekonomi yapısını ifade etmektedir. Dijital ödeme sistemlerinin benimsenmesi, sadece bankacılık sektörünü dönüştürmemekte; aynı zamanda ekonomik bilgiyi geliştirmek, kayıt dışı faaliyetleri azaltarak vergi tahsilat süreçlerini güvence altına alarak ve bu süreçlerin sonucunda ekonomik gelişmeyi güçlendirmek amacıyla büyük önem taşımaktadır. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, nakitsiz toplum kavramını teorik açıdan irdelemektir. İncelemede nakitsiz toplumun ekonomik, sosyal, teknolojik, toplumsal ve psikolojik boyutları ele alınacaktır. Çalışma, nakitsiz toplumun yalnızca finansal bir değişim değil; aynı zamanda ekonomik davranışlar, sosyal ilişkiler ve devlet politikaları üzerinde kapsamlı bir dönüşüm olduğunu ortaya koymayı hedeflemektedir. Dijital ödeme sistemleri, elektronik para, mobil bankacılık, QR kod, kredi kartı ve kripto varlıklar gibi teknolojiler, nakitsiz toplumun temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle nakitsiz toplum olgusu, yalnızca ödeme biçimindeki bir yenilik değil, dijital teknolojilerin ekonomik işleyişe entegrasyonunu da temsil etmektedir. Çalışma, nakitsiz toplumun avantaj ve dezavantajlarını teorik bir çerçevede değerlendirerek kavramın farklı boyutlarını ortaya koymayı ve literatüre katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Nakitsiz Toplum, Dijital Ödeme Yöntemleri, Temassız Ödeme, Mobil Bankacılık

ICDBME

¹ Tarsus Üniversitesi, 240903001@tarsus.edu.tr

² Tarsus Üniversitesi, ayseerginunal@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0004-5084-6431

A THEORETICAL STUDY ON THE CASHLESS SOCIETY

**Senem GAZİ¹
Ayşe Ergin ÜNAL²**

ABSTRACT

Today, technological advancements allow individuals to conduct transactions using digital payment channels instead of cash (banknotes), demonstrating that society is moving towards a cashless environment. The proliferation of digital payment systems allows individuals to conduct transactions more easily and securely in the digital environment. This is leading to the emergence of the perception of a cashless society. A cashless society refers to the use of digital payment methods such as digital wallets, contactless payments, mobile banking, and electronic money instead of banknotes, and to the next-generation economic structure. The adoption of digital payment systems not only transforms the banking sector but is also crucial for improving economic knowledge, reducing informal activities, securing tax collection processes, and ultimately strengthening economic development. Therefore, the purpose of this study is to theoretically examine the concept of a cashless society. The study will examine the economic, social, technological, societal, and psychological dimensions of a cashless society. The study aims to demonstrate that a cashless society is not merely a financial transformation; it also represents a comprehensive transformation in economic behavior, social relations, and government policies. Technologies such as digital payment systems, electronic money, mobile banking, QR codes, credit cards, and crypto assets form the foundation of a cashless society. Therefore, the phenomenon of a cashless society represents not only an innovation in payment methods but also the integration of digital technologies into economic functioning. By evaluating the advantages and disadvantages of a cashless society within a theoretical framework, the study aims to reveal the different dimensions of the concept and contribute to the literature.

Keywords: Cashless Society, Digital Payment Methods, Contactless Payment, Mobile Banking

ICDBME

¹ Tarsus Üniversitesi, 240903001@tarsus.edu.tr

² Tarsus Üniversitesi, ayseerginunal@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0004-5084-6431

**CORPORATE GOVERNANCE, FINANCIAL REPORTING QUALITY, AND
INSTITUTIONAL CONTEXTS IN EMERGING ECONOMIES**

Othman GAGA¹
Said KARAM²
Nasredine FATHULKHIR³

ABSTRACT

The relationship between corporate governance (CG) and financial reporting quality (FRQ) has been widely explored in the literature, often with FRQ captured through conditional accounting conservatism. A central finding is that higher FRQ enhances governance mechanisms by mitigating agency conflicts between insiders, particularly managers, and outside investors such as shareholders and creditors. However, this relation cannot be considered universal. It strongly depends on the institutional infrastructure within which firms operate, including the protection of investor rights, the effectiveness of regulatory authorities, and the enforceability of contracts in public and private markets.

In contexts such as the United States and other common-law countries, these institutional preconditions are often taken for granted, which may lead to misleading conclusions when applied to emerging economies where the institutional framework is considerably weaker. The purpose of this study is to highlight the institutional elements that alter the CG–FRQ relationship in such contexts, with special emphasis on the factors that undermine the expected governance benefits of conditional conservatism. Methodologically, the paper builds on a critical overview of both theoretical arguments and empirical evidence, focusing on how the demand for high-quality financial reporting changes in environments characterized by weak investor protection and regulatory inefficiencies.

The study provides a conceptual background for future research on this relationship in emerging contexts. It stresses that the effectiveness of FRQ as a governance mechanism is heavily contingent on institutional features, offering scholars key factors to consider when investigating this link.

Keywords: Corporate Governance, Financial Reporting Quality, Conditional Accounting Conservatism, Emerging Economies, Institutional Framework

ICDBME

¹ Hassan First University of Settat, Faculty of economics and management, Settat/Morocco, E-mail: o.gaga@uhp.ac.ma , <https://orcid.org/000-0002-7333-9721>

² Hassan First University of Settat, Faculty of economics and management, Settat/Morocco, E-mail: said.karam@uhp.ac.ma , <https://orcid.org/0000-0003-1751-1600>

³ Hassan First University of Settat, Faculty of economics and management, Settat/Morocco, E-mail: n.fathelkhir@uhp.ac.ma , <https://orcid.org/0000-0001-5509-2297>

EĞİTİMİ YARIDA BIRAKMA ÜZERİNE AMPİRİK BİR ANALİZ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Ali Murtaza ÇELİK¹

Özlem İPEK²

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye'nin uzun vadeli ekonomik büyümesi ve sosyal kalkınması için kritik bir öneme sahip olan beşeri sermaye birikim sürecini kesintiye uğratan eğitimi yarıda bırakma olgusunu derinlemesine incelemektedir. Çalışmanın temel amacı, eğitimi yarıda bırakma kararını etkileyen temel sosyoekonomik ve demografik faktörleri ampirik olarak analiz etmektir. Bu doğrultuda, Beşeri Sermaye Teorisi çerçevesinde, geniş ölçekli hanehalkı anket verisi kullanılarak bir Logit regresyon modeli kurulmuştur. Analiz sonuçları, eğitimi yarıda bırakma üzerinde çok sayıda faktörün istatistiksel olarak anlamlı etkileri olduğunu ortaya koymaktadır. Buna göre ebeveyn eğitim düzeyi ve hanehalkı geliri, en güçlü koruyucu faktörler olarak öne çıkmaktadır; üniversite mezunu ebeveynlere sahip olmanın ve en yüksek gelir diliminde yer almanın eğitimi yarıda bırakma riskini sırasıyla %72 ve %65 oranında azalttığı tespit edilmiştir. Öte yandan riski artıran faktörler de belirgindir. Kırsal kesimde yaşamak, kentsel alanlara kıyasla eğitimi yarıda bırakma olasılığını %54 artırmaktadır. Benzer şekilde, hane halkına eklenen her bir birey riski %8 oranında yükseltirken, kiracı olmak da ev sahibi olmaya göre riski %15 artırmaktadır. Cinsiyet değişkeni de anlamlı bulunmuş, kadınların eğitimi yarıda bırakma olasılığının erkeklere göre %35 daha düşük olduğu görülmüştür. Bu bulgular, eğitim terkinin, Beşeri Sermaye Teorisinin öngördüğü rasyonel bir yatırım kararından ziyade, büyük ölçüde bireylerin kontrolü dışındaki yapısal eşitsizlikler ve nesiller arası aktarılan dezavantajlar tarafından şekillendirilen bir karar olduğunu göstermektedir. Çalışma, bu kanıta dayalı bulgular ışığında, özellikle kırsal bölgelere yönelik bütüncül destekler ve ebeveynlerin beşeri sermayesini artırarak nesiller arası aktarımı kırmayı hedefleyen politikalara duyulan ihtiyacı vurgulayarak sonuçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitimi Yarıda Bırakma, Beşeri Sermaye, Logit Model, Sosyoekonomik Faktörler, Türkiye

ICDBME

¹ Tarsus Üniversitesi, 220909006@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0001-7838-162X

² Tarsus Üniversitesi, ozlemipek@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3711-3258

AN EMPIRICAL ANALYSIS ON SCHOOL DROPOUT: THE CASE OF TÜRKİYE

Ali Murtaza ÇELİK¹
Özlem İPEK²

ABSTRACT

This study provides an in-depth examination of the phenomenon of discontinuing education in Türkiye, which interrupts the human capital accumulation process—a critical component for the nation's long-term economic growth and social development. The primary objective is to empirically analyze the fundamental socioeconomic and demographic factors influencing the decision to drop out of education. Accordingly, within the framework of Human Capital Theory, a Logit regression model was developed using data from a large-scale household survey. The analysis reveals that numerous factors have statistically significant effects on discontinuing education. Parental education level and household income emerge as the most powerful protective factors; it was found that having university-educated parents and belonging to the highest income quintile reduce the risk of discontinuing education by 72% and 65%, respectively. On the other hand, risk-increasing factors are also prominent. Residing in rural areas increases the likelihood of discontinuing education by 54% compared to urban areas. Similarly, each additional member of the household raises the risk by 8%, while being a tenant increases it by 15% compared to being a homeowner. The gender variable was also found to be significant, with females being 35% less likely to drop out of their education than males. These findings indicate that the decision to drop out of education is not a rational investment choice as posited by Human Capital Theory, but is largely a decision shaped by structural inequalities and intergenerationally transmitted disadvantages beyond the individual's control. The study concludes by highlighting the need for policies based on this evidence, particularly emphasizing holistic support for rural areas and programs aimed at breaking the intergenerational transfer of disadvantage by enhancing parental human capital.

Keywords: School Dropout, Human Capital, Logit Model, Socioeconomic Factors, Türkiye

ICDBME

¹ Tarsus Üniversitesi, 220909006@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0001-7838-162X

² Tarsus Üniversitesi, ozlemipek@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3711-3258

TÜKETİCİLERİN SHOWROOMING DAVRANIŞLARINA İLİŞKİN NİTEL BİR ÇALIŞMA

Sezen BOZYİĞİT¹

ÖZET

Teknolojinin gelişmesi tüketicilerin alışveriş alışkanlıklarında değişikliklerin olmasına neden olmuştur. Günümüzde çevrim içi alışveriş oranının artış göstermesine ek olarak tüketicilerin çoğunun alışverişlerini tek bir kanal üzerinden yapmayı tercih etmedikleri görülmektedir. Tüketiciler hem fiziksel hem de çevrimiçi alışveriş kanallarını beraber kullanmaktadır. Fiziksel mağazaya giderek ürün hakkında bilgi alıp ürünü denedikten sonra aynı ürünü çevrim içi alışveriş sitelerinden satın alan tüketicilerin sayısı gün geçtikçe çoğalmaktadır. Tüketicilerin bu davranışı alanyazında showrooming olarak adlandırılmaktadır. Showrooming davranışının çeşitli nedenlerinin olmasının yanında bu davranış biçimi hem tüketiciler hem de özellikle fiziksel perakendeciler için çeşitli avantaj ve dezavantajlara sahiptir. Bu araştırmanın amacı da tüketicilerin showrooming davranışını derinlemesine olarak incelemektir. Araştırmada fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini showrooming davranışında bulunan 21 katılımcı oluşturmaktadır. Bu katılımcılara kartopu örneklem yöntemi vasıtasıyla ulaşılmıştır. Katılımcılardan veriler derinlemesine görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Veriler içerik analizi ve betimsel analiz ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, katılımcıların çoğunluğunun showrooming davranışında bulunma nedeni fiyatların uygun olması ve ürünleri mağazada görüp deneme imkanının bulunmasıdır. Katılımcılar özellikle giyim, ayakkabı, kozmetik ve elektronik ürünlerde showrooming davranışı sergilemekte, ürün incelemelerinde e-ticaret ve fiyat karşılaştırma sitelerini tercih etmekte, showrooming davranışının en önemli avantajının uygun fiyat olduğunu düşünmekte, bu davranışlarının perakendecilere zarar verdiğini, bu zararın da satışların düşmesi ve perakendecilerin emeğinin ve masrafının boşa gitmesi olduğunu dile getirmektedirler. Son olarak showrooming davranışını önlemek için perakendecilerin promosyon vermesi ve fiyatların çevrim içi mağazalar ile aynı olması gerektiğini vurgulamaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Showrooming davranışı, Çevrim içi alışveriş, Fiziksel mağaza, Nitel araştırma

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, sbozyigit@tarsus.edu.tr, ORCID:0000-0002-0951-3588.

A QUALITATIVE STUDY ON CONSUMERS' SHOWROOMING BEHAVIORS

Sezen BOZYİĞİT¹

ABSTRACT

The development of technology has caused changes in consumers' shopping habits. In today's world, in addition to the increase in online shopping rates, it is observed that most consumers do not prefer to shop through a single channel. Consumers use both physical and online shopping channels together. The number of consumers who go to physical stores to gather information about a product and try it out, and then purchase the same product from online shopping sites, is increasing day by day. This behavior of consumers is referred to as showrooming in the literature. In addition to having various reasons, the showrooming behavior has various advantages and disadvantages for both consumers and especially physical retailers. The purpose of this research is to examine an in-depth examination of consumers' showrooming behavior. A phenomenological design was used in the research. The sample of the research consists of 21 participants who exhibit showrooming behavior. These participants were reached through the snowball sampling method. Data from the participants were collected through in-depth interviews. The data were analyzed using content analysis and descriptive analysis. According to the research results, the majority of participants engage in showrooming behavior because of the affordable prices and the opportunity to see and try the products in the store. Participants particularly exhibit showrooming behavior with clothing, shoes, cosmetics, and electronic products, prefer e-commerce and price comparison sites for product reviews, believe that the most significant advantage of showrooming behavior is the low price, and express that this behavior harms retailers, with the damage being a decrease in sales and the waste of retailers' efforts and expenses. Finally, they emphasize that retailers should offer promotions and ensure that prices are the same as those in online stores to prevent showrooming behavior.

Keywords: Showrooming behavior, Online shopping, Physical store, Qualitative research

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, sbozyigit@tarsus.edu.tr, ORCID:0000-0002-0951-3588.

ÖRGÜTSEL ADALETİN İŞ PERFORMANSI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Ahmet USLU¹

ÖZET

Örgütsel adalet bir örgüt içerisinde yöneticilerin almış oldukları kararlar, tutumlar ve davranışların çalışanlar tarafından nasıl algılandığı şeklinde ifade edilmektedir. İş performansı ise çalışanları örgüt içerisinde kendi alanlarında nicelik ve nitelik olarak göstermiş oldukları çıktı ile ölçülmektedir. Küresel rekabetin artmış olduğu günümüz ekonomik konjonktüründe örgütlerin varlıklarını devam ettirebilmeleri açısından çalışanların iş performansı önem taşımaktadır. Bu araştırmada örgütsel adaletin alt boyutlarının (dağıtımsal adalet, işlemsel adalet ve etkileşimsel adalet) iş performansı alt boyutları (görev performansı ve bağlamsal performans) üzerinde etkisinin olup olmadığı ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırma kapsamındaki veriler Türkiye’de madencilik faaliyetinde bulunan bir firma çalışanlarından elde edilmiştir. Elde edilen veriler Smart-PLS programında analiz edilmiştir. Toplanan verilerin faktör yükleri analizi ve etki analizleri yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda dağıtımsal adaletin görev performansı ve bağlamsal performansını pozitif yönde anlamlı olarak etkilediği, işlemsel adaletin görev performansı ve bağlamsal performansını pozitif yönde anlamlı olarak etkilediği ve etkileşimsel adaletin görev performansı ve bağlamsal performansını pozitif yönde anlamlı olarak etkilediği tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuçlara göre örgüt çalışanlarının adalet algılarının iş performansı üzerinde belirleyici bir etkisinin olduğu anlaşılmaktadır. Yani örgüt yöneticilerinin kazanımların dağıtımında, iş süreçlerinde ve iletişim biçimlerin adil davranışları çalışanların iş performanslarını arttırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Örgüt, örgütsel adalet, iş performansı,

ICDBME

¹Bingöl Üniversitesi, ahmetuslu@bingol.edu.tr, ve ORCID: 0000-0003-0273-0069

THE IMPACT OF ORGANISATIONAL JUSTICE ON WORK PERFORMANCE

Ahmet USLU¹

ABSTRACT

Organizational justice is defined as how employees perceive the decisions, attitudes and behaviors of managers within an organization. Work performance, on the other hand, is measured by the output demonstrated by employees within the organization in terms of both quantity and quality in their respective fields. In today's economic climate, where global competition has increased, employee job performance is important for organizations to maintain their existence. This study aims to reveal whether the sub-dimensions of organizational justice (distributive justice, procedural justice and interactional justice) have an effect on the sub-dimensions of job performance (task performance and contextual performance). The data for this research were obtained from employees of a company engaged in mining activities in Türkiye. The data obtained were analyzed using the Smart-PLS programmed. Factor loadings and impact analyses were performed on the collected data. The analyses revealed that distributive justice significantly and positively affected task performance and contextual performance, procedural justice significantly and positively affected task performance and contextual performance, and interactional justice significantly and positively affected task performance and contextual performance. According to these findings, it is understood that the perception of fairness among organization employees has a decisive effect on work performance. In other words, when organization managers act fairly in the distribution of gains, work processes and communication styles, this increases employee work performance.

Keywords: Organization, organizational justice, work performance,

ICDBME

¹Bingöl Üniversitesi, ahmetuslu@bingol.edu.tr, ve ORCID: 0000-0003-0273-0069

**6 ŞUBAT 2023 KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ SONRASI YAŞANAN GÖÇÜN
MERSİN BÖLGESİNDEKİ NARENCİYE İHRACATI YAPAN FİRMALARA ETKİLERİ**

**Ata KAHVECİ¹
Zehra ARSLAN²**

ÖZET

Depremler yer kabuğunun doğal hareketleri olmakla birlikte doğa, hayvanlar ve insanlar üzerinde yıkıcı etkileri olabilmektedir. Özellikle 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan 7,7 ve akabinde 7,6 büyüklüğündeki depremler 11 Türkiye’de ili etkilemiştir (TMMOB, 2023). Kahramanmaraş’ta yaşanan depremler sonucunda etkilenen 11 ilde resmî verilere göre 262 bin ağır hasarlı olmak üzere toplamda yaklaşık 2 milyon bina zarar görmüş ve en az 53 bin kişi yaşamını yitirmiştir (SBB 2024). Bu noktadan sonra ise 11 ilden diğer illere gerçekleşen göç birçok sektörü doğrudan etkilemiştir. Emek yoğun bir üretim kalemi olan narenciye de bu noktada etkilenen önemli bir tarım ürünüdür. Türkiye için önemli bir ihracat alanı olan narenciye sektörü hem istihdam hem de ekonomi için önem arz etmektedir. Deprem bölgesinden göç eden insanlar Mersin bölgesindeki narenciye ihracatı yapan firmaları birçok farklı yönden etkilemişlerdir. Etkiledikleri başlıklar içerisinde üretim, verimlilik, lojistik, bakım gibi farklı alanlar bulunmaktadır. Bu noktadan hareketle yapılan bu çalışma kapsamında 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında yaşanan göçün Mersin bölgesi için büyük önem arz eden narenciye ihracatı yapan firmaları nasıl etkilediğinin ortaya konulması amaçlanmaktadır. Nitel araştırma deseni ile elde edilecek verilerin incelenmesi ve tartışılması ile narenciye gibi Mersin bölgesi için büyük önem arz eden bir sektörün rekabetçiliğinin ve ihracat performansının artırılmasına katkı sunulacaktır. Konunun deprem sonrasında sorun yaşayan firmalara, günlük hayatlarına devam etmek durumunda olan depremzedelere, insan kaynağını yönetme konusunda çalışma yapan ihracat firmalarına ve kamu yönetiminden sorumlu karar alıcılara yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret, Narenciye Sektörü, Deprem.

ICDBME

¹ Tarsus Üniversitesi, atakahveci@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2010-614X

² Tarsus Üniversitesi, 231110061@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0005-9242-5341

**THE EFFECTS OF MIGRATION FOLLOWING THE FEBRUARY 6, 2023
KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKES ON CITRUS EXPORT COMPANIES IN THE
MERSIN REGION**

**Ata KAHVECİ¹
Zehra ARSLAN²**

ABSTRACT

Earthquakes are natural movements of the Earth's crust, but they can have devastating effects on nature, animals, and humans. In particular, the earthquakes measuring 7.7 and 7.6 on February 6, 2023, affected 11 provinces in Turkey (TMMOB, 2023). According to official data, as a result of the earthquakes in Kahramanmaraş, approximately 2 million buildings were damaged, including 262,000 severely damaged, and at least 53,000 people lost their lives in the 11 affected provinces (SBB 2024). The subsequent migration from these 11 provinces to other provinces has directly affected many sectors. Citrus, a labor-intensive production item, is also an important agricultural product affected at this point. The citrus sector, which is an important export area for Turkey, is significant for both employment and the economy. People migrating from the earthquake zone have affected companies exporting citrus in the Mersin region in many different ways. The areas affected include production, productivity, logistics, and maintenance. From this point of view, this study aims to reveal how the migration that occurred after the February 6, 2023, Kahramanmaraş-centered earthquakes affected companies exporting citrus fruits, which are of great importance for the Mersin region. The analysis and discussion of the data obtained through the qualitative research design will contribute to enhancing the competitiveness and export performance of citrus sector, which is of great importance to the Mersin region. The topic is expected to serve as a guide for companies experiencing difficulties after the earthquake, earthquake victims who must continue their daily lives, export companies working on human resource management, and decision-makers responsible for public administration.

Keywords: Foreign Trade, Citrus Sector, Earthquake

ICDBME

¹ Tarsus Üniversitesi, atakahveci@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2010-614X

² Tarsus Üniversitesi, 231110061@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0005-9242-5341

DÜNYA REKABETÇİLİK ENDEKSİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN REKABET PERFORMANSININ G7 ÜLKELERİYLE KARŞILAŞTIRMASI

Turgay YILDIRIM¹
Zafer YILDIRIM²

ÖZET

Küresel ekonomideki yapısal dönüşümler, ülkelerin rekabetçilik düzeylerinin çok boyutlu olarak analiz edilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda, IMD 2025 Dünya Rekabetçilik Endeksi, ülkelerin ekonomik ve yönetsel kapasitelerini ölçen önemli bir referans kaynağıdır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’nin söz konusu endekste dört ana kriter (Ekonomik Performans, Hükümet Verimliliği, İş Dünyası Verimliliği ve Altyapı) açısından G7 ülkeleri ile kıyaslanarak konumunun ortaya konulmasıdır.

Yöntem olarak, IMD 2025 verilerine dayalı olarak oluşturulan karşılaştırmalı tablolar ve bar grafiklerle analiz gerçekleştirilmiştir. Her bir kriter için Türkiye ile G7 grubunda en yüksek ve ikinci en yüksek puana sahip ülkeler seçilmiş ve yalnızca ham puanlar esas alınarak değerlendirme yapılmıştır.

Ekonomik Performans kriterinde Türkiye 49.16 puan ile ABD’nin (79.24) oldukça gerisinde, birinci sıradaki Kanada’nın (63.64) da altında kalmıştır. Hükümet Verimliliği alanında Türkiye 21.51 puanla en düşük seviyedeysen, ABD (54.64) ve Kanada (72.88) bu kriterde de ilk iki sıradadır. İş Dünyası Verimliliği bakımından Türkiye 3.78 puan alırken, ABD (68.7) ve Birleşik Krallık (53.68) önde gelmektedir. Altyapı kategorisinde ise Türkiye’nin puanı 31.3 olup, ABD (78.6) ve Kanada (78.6) bu alanda en yüksek skorlara sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Rekabet, Rekabetçilik, Dünya Rekabetçilik Endeksi

ICDBME

¹İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Üretim Yönetimi ve Pazarlama, turgayyildirim@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2865-2599

²İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Üretim Yönetimi ve Pazarlama, zaferyildirim@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7554-4112

**COMPARISON OF TURKEY'S COMPETITIVENESS PERFORMANCE WITH G7
COUNTRIES ACCORDING TO THE WORLD COMPETITIVENESS INDEX**

Turgay YILDIRIM¹
Zafer YILDIRIM²

ABSTRACT

Structural transformations in the global economy require a multidimensional analysis of countries' competitiveness levels. In this context, the IMD 2025 World Competitiveness Index is an important reference source for measuring countries' economic and administrative capacities. The aim of this study is to compare Turkey's position with G7 countries in terms of the four main criteria (Economic Performance, Government Efficiency, Business Efficiency, and Infrastructure) in the aforementioned index. The analysis was conducted using comparative tables and bar graphs based on IMD 2025 data. For each criterion, the countries with the highest and second-highest scores in the G7 group were selected, and the evaluation was based solely on raw scores. In the Economic Performance criterion, Turkey scored 49.16 points, significantly behind the US (79.24) and also below Canada (63.64), which ranked first. In the Government Efficiency category, Turkey scored 21.51 points, the lowest level, while the US (54.64) and Canada (72.88) also ranked first and second in this criterion. In terms of Business Efficiency, Turkey scored 3.78 points, while the United States (68.7) and the United Kingdom (53.68) lead the way. In the Infrastructure category, Turkey scored 31.3 points, while the United States (78.6) and Canada (78.6) have the highest scores in this area.

Keywords: Competition, Competitiveness, World Competitiveness Index

ICDBME

¹Inonu University, Institute of Social Sciences, Production Management and Marketing, turgayyildirimm@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2865-2599

²Inonu University, Institute of Social Sciences, Production Management and Marketing, zaferyildirimm@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7554-4112

TÜRKİYE’NİN DİJİTAL REKABETÇİLİK PERFORMANSININ IMD 2024 VERİLERİYLE KARŞILAŞTIRMALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Zafer YILDIRIM¹
Turgay YILDIRIM²

ÖZET

Dijitalleşme, sadece teknolojik gelişmelerin bir çıktısı değil; aynı zamanda ülkelerin ekonomik rekabet gücünü, yönetim etkinliğini ve toplumsal kapsayıcılığını doğrudan etkileyen stratejik bir değişken haline gelmiştir. Bu bağlamda, dijital rekabetçilik göstergeleri, ülkelerin dijital dönüşüm süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek adına kritik öneme sahiptir. Bu çalışmanın amacı, IMD 2024 Dünya Dijital Rekabet Endeksi verilerine dayanarak, Türkiye'nin dijital rekabetçilik performansını, endekste ilk 10 sırada yer alan ülkeler ile karşılaştırmalı olarak analiz etmektir. Yöntem olarak, çalışmada genel sıralama yerine üç temel alt kriter olan Knowledge (bilgi üretimi ve aktarımı), Technology (teknolojik altyapı ve yatırımlar) ve Future Readiness (geleceğe hazırlık kapasitesi) puanları esas alınmıştır. Veriler tablo ve grafikler aracılığıyla sunulmuş, Türkiye'nin bu kriterlerdeki performansı detaylı biçimde değerlendirilmiştir. Bulgulara göre Türkiye, Knowledge kriterinde 44,28 puan ile ilk sıradaki İsviçre (95,90) ve ikinci sıradaki Singapur (95,40) ile karşılaştırıldığında ciddi bir performans farkına sahiptir. Technology boyutunda Türkiye'nin puanı 44,39 iken, Singapur ve ABD bu alanda da 97,58 ve 93,31 puan ile liderdir. Future Readiness açısından da Türkiye 54,41 puanda kalırken, Singapur 100 tam puan almış; Danimarka ise 96,72 puanla ikinci olmuştur. Bu üç göstergede de Türkiye'nin ortalamasının oldukça altında kaldığı ve dijital kapasitesinin gelişmiş ülkelere kıyasla sınırlı olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Dijital Rekabetçilik, Dijital Rekabet Endeksi

ICDBME

¹İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Üretim Yönetimi ve Pazarlama, zaferyildirim@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7554-4112

²İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Üretim Yönetimi ve Pazarlama, turgayyildirim@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2865-2599

**COMPARATIVE EVALUATION OF TURKEY'S DIGITAL COMPETITIVENESS
PERFORMANCE BASED ON IMD 2024 DATA**

**Zafer YILDIRIM¹
Turgay YILDIRIM²**

ABSTRACT

Digitalization is not merely an outcome of technological developments; it has also become a strategic variable that directly affects countries' economic competitiveness, governance effectiveness, and social inclusiveness. In this context, digital competitiveness indicators are critical for assessing the effectiveness of countries' digital transformation processes. The aim of this study is to analyze Turkey's digital competitiveness performance by comparing it with the top 10 countries in the index, based on the IMD 2024 World Digital Competitiveness Index data. Instead of using the overall ranking, the study focuses on three main sub-criteria: Knowledge (knowledge production and transfer), Technology (technological infrastructure and investments), and Future Readiness (capacity for future readiness). The data is presented in tables and graphs, and Turkey's performance in these criteria is evaluated in detail. According to the findings, Turkey has a significant performance gap compared to Switzerland (95.90) and Singapore (95.40), which rank first and second in the Knowledge criterion with 44.28 points. In the Technology dimension, Turkey's score is 44.39, while Singapore and the US lead the field with 97.58 and 93.31 points, respectively. In terms of Future Readiness, Turkey scored 54.41 points, while Singapore scored a perfect 100 points and Denmark came in second with 96.72 points. In all three indicators, Turkey falls well below the average, indicating that its digital capacity is limited compared to developed countries.

Keywords: Digitalization, Digital Competitiveness, Digital Competitiveness Index

ICDBME

¹ Inonu University, Institute of Social Sciences, Production Management and Marketing, zaferyildirimm@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7554-4112

² Inonu University, Institute of Social Sciences, Production Management and Marketing, turgayildirimm@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2865-2599

YÖNETİCİ DAVRANIŞLARI İLE MOBBİNG İLİŞKİSİ: BEYAZ YAKA ÇALIŞANLAR ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Burak Efe BAHADIR¹

ÖZET

“Hangi davranışlar gerçekten mobbingdir? Hangi sebepler mobbingi doğurmaktadır?, Kimler mobbing uygular ve kimler gerçekten mobbing mağdurudur?” soruları birçok araştırmanın konusu olmuştur. Çalışma hayatında mobbinge dair birçok araştırma yapılmış olmakla birlikte hangi davranışların mobbing olduğu, mobbing uyguladığı iddia edilen yöneticilerin sergiledikleri davranışlar, mobbinge uğrayan çalışanların süreç içerisinde yaşadıkları ve sonuçları araştırmaya değer bir konu olarak önümüzde durmaktadır. Çalışmanın temel motivasyonu yönetici davranışlarının mağdurlar üzerindeki etkilerini ve şirketler açısından olası sonuçların değerlendirilmesini oluşturmaktadır. Mülakat, nitel araştırmalarda katılımcıların deneyimlerini, düşüncelerini ve görüşlerini derinlemesine anlamak amacıyla kullanılan bir veri toplama tekniğidir. Mülakatların tamamı zoom uygulaması üzerinden online bir şekilde yapılmıştır. Mülakatların her biri ortalama 20-25 dakika sürmüş ve yaklaşık 1 aylık sürede tamamlanmıştır. Örgütlerde yer alan yöneticilerin en temel görevleri birbirine benzer bir şekilde tanımlanmaktadır. Yöneticiler, Henri Fayol’un belirttiği beş yönetim fonksiyonunu yerine getirirken acaba çalışanlar üzerinde bir baskı unsuru oluşturuyor mu veya bu davranışlarını çalışanların nasıl algıladıkları araştırmanın temel sorusudur. Nitel bir çalışmada hazırlanan araştırma soruları ile sorunun kaynağı araştırılmakta ve konu detaylıca öğrenilmek, anlaşılma çalışılmaktadır. Bu çalışmanın üç temel problem cümlesi vardır. Bunlar; Çalışanlar yöneticilerin hangi davranışlarını mobbing olarak algılamaktadır?, Mobbinge maruz kaldığını iddia eden çalışanların en çok şikayet ettiği durumlar nelerdir?, Mobbinge maruz kalan çalışanların iş hayatına karşı tutum ve davranışları nasıl etkilenmiştir? Araştırmaya katılanların %69’u (20 kişi) kadın ve %31’i (9 kişi) erkek, %52’si (15 kişi) bekar ve %48’i (14 kişi) evli, %45’i (13 kişi) lisans, %38’i (11 kişi) yüksek lisans ve %17’si (5 kişi) önlisans, %31’i (9 kişi) insan kaynakları yöneticisi/uzmanı, %21’i (6 kişi) mühendis, %14’ü (4 kişi) diğer yönetici, %3’ü (1 kişi) tıp doktoru ve kalan %31’i (9 kişi) de diğer beyaz yakalı mesleklere mensuptur.

Anahtar Kelimeler: Mobbing, Yönetici Davranışları, Tükenmişlik

ICDBME

¹Bağımsız Araştırmacı, bahadir.burakefe@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9280-6690

**THE RELATIONSHIP BETWEEN MANAGERIAL BEHAVIORS AND MOBBING: A
QUALITATIVE STUDY ON WHITE-COLLAR EMPLOYEES**

Burak Efe BAHADIR¹

ABSTRACT

"Which behaviors truly constitutes mobbing?, What are the underlying causes of mobbing?, Who are the perpetrators and who are the actual victims?" these questions have been the focus of many studies. Although there has been extensive research on mobbing in working life, identifying which behaviors qualify as mobbing, understanding the specific actions of managers accused of mobbing, and examining the experiences and consequences for employees subjected to mobbing still remain important and worthy areas of investigation. The main motivation of this study is to explore the impact of managerial behaviors on the victims and to assess the potential consequences of mobbing from an organizational perspective. Interviewing is a data collection technique commonly used in qualitative research to deeply explore participants' experiences, thoughts, and perspectives. All interviews in this study were conducted online via the Zoom application. Each interview lasted approximately 20–25 minutes and the data collection process was completed over the course of one month. The core responsibilities of managers within organizations are often described in similar ways. This study questions whether, in fulfilling Henri Fayol's five management functions, managers may unintentionally exert pressure on employees and more importantly, how these managerial behaviors are perceived by employees. This forms the central research question of the study. Research Questions; Which managerial behaviors do employees perceive as mobbing?, What are the most frequently reported complaints of employees who claim to be exposed to mobbing?, How has being subjected to mobbing affected the attitudes and behaviors of employees toward their work life? Among the participants in the study, 69% (20 individuals) were female and 31% (9 individuals) were male. Additionally, 52% (15 individuals) were single and 48% (14 individuals) were married. Regarding educational background, 45% (13 individuals) held a bachelor's degree, 38% (11 individuals) held a master's degree, and 17% (5 individuals) held an associate degree. In terms of professional roles, 31% (9 individuals) were human resources managers or specialists, 21% (6 individuals) were engineers, 14% (4 individuals) were other types of managers, 3% (1 individual) was a medical doctor, and the remaining 31% (9 individuals) were from other white-collar professions.

Keywords: Managerial Behaviors, Mobbing, Burnout

ICDBME

¹Bağımsız Araştırmacı, bahadir.burakefe@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9280-6690

ENERJİ YÖNETİMİNDE YAPAY ZEKÂ VE DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜN ETKİLERİ¹

Kamil ERDEM²
Eda FENDOĞLU³

ÖZET

Günümüzde enerji yönetimi, ekonomik büyüme, sürdürülebilir kalkınma ve çevre koruma hedefleri doğrultusunda önemli bir görev üstlenmektedir. Enerji kaynaklarının etkin kullanımı, işletmelerin operasyonel maliyetlerini düşürürken çevresel etkileri de önemli ölçüde azaltmaktadır. Bu bağlamda, enerji yönetim stratejileri enerji tüketiminin izlenmesi, analiz edilmesi ve optimize edilmesini içermektedir. Dijital dönüşüm, işletmelerin operasyonlarını dijital teknolojiler aracılığıyla yeniden yapılandırmalarını ifade etmektedir. Veri analitiği, nesnelerin interneti (IoT), bulut bilişim ve yapay zekâ gibi ileri teknolojiler, enerji yönetiminde yenilikçi çözümler sunmaktadır. Bu teknolojiler, enerji tüketimini izlemek, analiz etmek ve optimize etmek için kullanılarak enerji verimliliğini artırmakta ve maliyetleri düşürmektedir. Özellikle yapay zekâ, enerji yönetiminde tahmin, optimizasyon ve kontrol süreçlerinde önemli bir rol oynamaktadır. Gelişmiş algoritmalar, enerji tüketimini öngörmek, enerji arz ve talep dengesini sağlamak ve enerji kullanımını optimize etmek amacıyla kullanılmaktadır. Dijital dönüşüm ve yapay zekâ teknolojilerinin entegrasyonu, enerji yönetimini daha verimli, sürdürülebilir ve ekonomik hale getirmektedir. Bu teknolojiler, enerji tüketim kalıplarını analiz ederek, enerji tasarrufu fırsatlarını belirlemek ve enerji verimliliğini optimize etmek için yenilikçi çözümler sunmaktadır. Akıllı şebekeler ve enerji yönetim sistemleri, enerji arz ve talebini dengeleyerek enerji verimliliğini artırmaktadır.

Bu çalışmanın temel amacı, dijital dönüşüm ve yapay zekâ teknolojilerinin enerji yönetimi üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde ele almak ve dijital dönüşüm ve yapay zekâ teknolojilerinin enerji yönetimindeki potansiyelini ve mevcut uygulamaları ile gelecekteki yönelimleri anlamaktır. Araştırma, bu teknolojilerin enerji yönetiminde nasıl kullanılabileceğini ve enerji verimliliği, maliyet azaltma, ekonomik büyüme ve sürdürülebilirlik üzerindeki etkilerini ortaya koymayı hedeflemektedir. Elde edilen bulgular, ülkelerin enerji yönetim politikalarını ve işletmelerin enerji yönetimi stratejilerini geliştirmeleri ve dijital dönüşüm ile yapay zekâ teknolojilerinden nasıl faydalanabilecekleri konusunda önemli bilgiler sunmaktadır. Bu bağlamda, çalışma, enerji yönetimi alanında yenilikçi çözümler arayan politika yapımcılar ve işletmeler için değerli bir kaynak niteliğinde olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Büyüme, Sürdürülebilir Kalkınma, Enerji Yönetimi, Yapay Zekâ, Dijital Dönüşüm

¹ Bu çalışma, Kamil ERDEM'in "İşletmelerde Enerji Yönetiminde Yapay Zekâ Ve Dijital Dönüşümün Etkileri" başlıklı tezsiz yüksek lisans dönem projesinden türetilmiştir.

² Malatya Turgut Özal Üniversitesi, kamil.erdem@ekomaxi.com, ORCID: 0000-0003-4251-2701

³ Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, eda.fendoglu@ozal.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4092-7137

EFFECTS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL TRANSFORMATION IN ENERGY MANAGEMENT¹

Kamil ERDEM²
Eda FENDOĞLU³

ABSTRACT

Today, energy management plays an important role in achieving economic growth, sustainable development and environmental protection goals. The efficient use of energy resources reduces the operational costs of businesses while also significantly reducing environmental impacts. In this context, energy management strategies include monitoring, analyzing, and optimizing energy consumption. Digital transformation refers to businesses restructuring their operations through digital technologies. Advanced technologies such as data analytics, the Internet of Things (IoT), cloud computing and artificial intelligence offer innovative solutions in energy management. These technologies are used to monitor, analyze, and optimize energy consumption, increasing energy efficiency and reducing costs. Artificial intelligence, in particular, plays a key role in forecasting, optimization, and control processes in energy management. Advanced algorithms are used to predict energy consumption, balance energy supply and demand, and optimize energy use. Digital transformation and the integration of artificial intelligence technologies are making energy management more efficient, sustainable, and economical. These technologies analyze energy consumption patterns, identify energy-saving opportunities, and offer innovative solutions for optimizing energy efficiency. Smart grids and energy management systems increase energy efficiency by balancing energy supply and demand.

The main objective of this study is to comprehensively address the impacts of digital transformation and artificial intelligence technologies on energy management and to understand the potential of digital transformation and artificial intelligence technologies in energy management and their current applications and future trends. The research aims to reveal how these technologies can be used in energy management and their impact on energy efficiency, cost reduction, economic growth, and sustainability. The findings provide important insights into how countries can improve their energy management policies and businesses can improve their energy management strategies, as well as how they can leverage digital transformation and artificial intelligence technologies. In this context, the study could be a valuable resource for policymakers and businesses seeking innovative solutions in energy management.

Keywords: Economic Growth, Sustainable Development, Energy Management, Artificial Intelligence, Digital Transformation

¹ Bu çalışma, Kamil ERDEM'in "İşletmelerde Enerji Yönetiminde Yapay Zekâ Ve Dijital Dönüşümün Etkileri" başlıklı tezsiz yüksek lisans dönem projesinden türetilmiştir.

² Malatya Turgut Özal Üniversitesi, kamil.erdem@ekomaxi.com, ORCID: 0000-0003-4251-2701

³ Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, eda.fendoglu@ozal.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4092-7137

DOĞADAN İLHAMLA AKILLI TEKNOLOJİLER: SÜRDÜRÜLEBİLİR YENİLİKTE BİYOMİMİKİRİ VE YAPAY ZEKÂ

Filiz SİVASLIOĞLU¹
Gamzenur GÜRSOY²

ÖZET

Yunanca *bios* (hayat) ve *mimesis* (taklit) sözcüklerinden türeyen biyomimikri, doğanın tasarım ve süreçlerinden ilham alarak sürdürülebilir çözümler geliştiren bir yaklaşımdır. Biyomimikri, yaklaşımında termit yuvalarından esinlenen pasif havalandırma sistemleri ya da lotus yaprağından ilham alınan su itici yüzeyler bu yaklaşımın örneklerinden bazılarıdır. Günümüzde doğal kaynakların aşırı tüketimi ve sanayinin çevreye yükü yeni arayışları zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda biyomimikri, doğanın verimli çözümlerini model alarak çevre dostu ve yenilikçi alternatifler sunmaktadır. Biyomimikri ile yapay zekâ arasındaki etkileşim, doğadan esinlenen teknolojilerin ötesinde sürdürülebilir kalkınma hedeflerini geliştirme süreçlerine katkı sağlayan bütüncül bir yaklaşım sunmaktadır. Doğanın işleyişinden esinlenen biyomimikri, milyonlarca yıllık evrimsel süreçlerle şekillenmiş çözümleri teknolojiye uyarlayarak çevresel, ekonomik ve toplumsal açıdan önemli katkılar sunmaktadır. Büyük veri analitiği ve makine öğrenmesi gibi yöntemlerle bu çözümlerin modellenmesi, simülasyonu ve uygulanmasında yapay zeka güçlü bir araç olarak öne çıkmaktadır. Biyomimikri doğadan ilham alan çözümler getirirken, yapay zekâ bu çözümleri veri odaklı optimizasyonla geliştirmektedir. Yapay zekâ, özellikle derin öğrenme yöntemleri aracılığıyla mimarlık, mühendislik, elektronik, şehircilik, sağlık ve çevre teknolojilerinde yenilikçi uygulamaların geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Ayrıca, biyomimikrinin ekonomik yansımaları da dikkate değer şekilde öne çıkmaktadır. Küresel anlamda biyomimikri malzeme pazarının büyüklüğü 2023 yılında yaklaşık 41,8 milyar ABD doları iken bu rakamın 2032 yılına kadar 72,7 milyar ABD dolarına erişmesi beklenmektedir. Türkiye açısından bakıldığında, biyomimetik teknoloji pazarı görece küçük bir ölçeğe sahip olmakla birlikte 2024 yılında yaklaşık 67,9 milyon ABD doları değerinde olduğu ve önümüzdeki yıllarda % 6,2 civarında bir büyüme oranı ile gelişim göstereceği öngörülmektedir. Bu veriler, biyomimikri alanının yalnızca bilimsel ve çevresel açıdan değil, aynı zamanda ekonomik boyutuyla da stratejik bir önem kazandığını ortaya koymaktadır. Bu çalışma, biyomimikri ve yapay zekâ arasındaki etkileşimde, iki yaklaşımın sürdürülebilir akıllı teknolojiler geliştirme potansiyelini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Sonuç olarak, biyomimikri ile yapay zekânın entegrasyonu, sürdürülebilir yenilik için önemli bir fırsat sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Biyomimikri, Yapay Zeka, Sürdürülebilir Yenilik

ICDBME

¹İstanbul Gelişim Üniversitesi, fsivaslioglu@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8524-6928

²İstanbul Gelişim Üniversitesi, ggursoy@gelisim.edu.tr, ORCID: 0009-0001-9082-5457

**NATURE-INSPIRED SMART TECHNOLOGIES: BIOMIMICRY AND ARTIFICIAL
INTELLIGENCE IN SUSTAINABLE INNOVATION**

Filiz SİVASLIOĞLU¹
Gamzenur GÜRSOY²

ABSTRACT

Derived from the Greek words *bios* (life) and *mimesis* (imitation), biomimicry is an approach that develops sustainable solutions by drawing inspiration from nature's designs and processes. Examples include passive ventilation systems modeled after termite mounds or water-repellent surfaces inspired by lotus leaves. In the contemporary era, where overconsumption of natural resources and industrial pressures on the environment demand new approaches, biomimicry offers eco-friendly and innovative alternatives by modeling nature's efficient strategies. The interaction between biomimicry and artificial intelligence (AI) represents a holistic framework that goes beyond nature-inspired technologies to contribute to sustainable development goals. Biomimicry adapts solutions shaped by millions of years of evolution into technology, providing environmental, economic, and social benefits. Meanwhile, AI through big data analytics and machine learning emerges as a powerful tool for modeling, simulating, and implementing these solutions. While biomimicry brings nature-based insights, AI enhances them through data-driven optimization. In particular, deep learning enables innovative applications across architecture, engineering, electronics, urban planning, healthcare, and environmental technologies. The economic implications of biomimicry are also noteworthy. Globally, the biomimetic materials market was valued at approximately USD 41.8 billion in 2023 and is projected to reach USD 72.7 billion by 2032. In Türkiye, although the biomimetic technology market remains relatively small, its value was estimated at USD 67.9 million in 2024, with an expected annual growth rate of about 6.2% in the coming years. These figures highlight the strategic importance of biomimicry not only from scientific and ecological perspectives but also from an economic standpoint. This study aims to explore the potential of integrating biomimicry and AI in the development of sustainable smart technologies. Ultimately, the convergence of these two approaches provides a promising pathway for fostering innovation that is both environmentally responsible and technologically advanced.

Keywords: Biomimicry, Artificial Intelligence, Sustainable Innovation

ICDBME

¹ İstanbul Gelişim Üniversitesi, fsivaslioglu@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8524-6928

² İstanbul Gelişim Üniversitesi, ggursoy@gelisim.edu.tr, ORCID: 0009-0001-9082-5457

SAĞLIKTA DİJİTAL DÖNÜŞÜM VE YAPAY ZEKÂ: YÖNETİM, TEDAVİ VE HASTA DENEYİMİNDE YENİ UFUKLAR

Zehra ALAKOÇ BURMA¹

ÖZET

Sağlık hizmetlerindeki dijital dönüşüm, klinik uygulamaları, sağlık yönetimini ve bilgi sistemlerini yeniden şekillendirirken, modern sağlık hizmetlerinin zorluklarına yenilikçi çözümler sunan bir paradigma değişimini temsil etmektedir. Yapay zekâ (YZ), büyük veri analitiği, tele-tıp, dijital tedaviler (DTx), giyilebilir cihazlar ve robotik sistemlerin entegrasyonunu sağlayan bu dönüşüm, yalnızca tedaviyi iyileştirmekle kalmayıp aynı zamanda sağlık yönetimini ve hasta katılımını da etkilemektedir.

Bu çalışmanın amacı, dijital dönüşüm ve YZ'nin sağlık hizmetlerini hem yönetsel hem de klinik perspektiflerden nasıl yeniden şekillendirdiğini inceleyen kavramsal bir çerçeve sunmaktır. Çalışma, özellikle yeni teknolojilerin tanı, tedavi, karar alma süreçleri ve genel hasta deneyimine nasıl katkıda bulunduğunu göstermeyi ve aynı zamanda bu teknolojilerin entegrasyonu ile ilişkili zorlukları belirlemeyi amaçlamaktadır.

Bu amaca ulaşmak için çalışma, seçilmiş ulusal ve uluslararası vaka örnekleriyle desteklenen, güncel literatürün kapsamlı bir incelemesine dayanan nitel ve kavramsal bir yaklaşım benimsemiştir. İstatistiksel analizler sunmak yerine, çalışma farklı sağlık sistemlerinde gözlemlenen en iyi uygulamaları, politika gelişmelerini ve pratik uygulamaları vurgulamak için karşılaştırmalı içgörülerden yararlanmaktadır. Bu yöntem, teknolojik, yönetsel ve etik boyutların kapsamlı bir değerlendirmesine olanak tanır.

Tartışma, yapay zekâ destekli karar destek sistemleri, elektronik sağlık kayıtları ve robotik destekli müdahalelerle desteklenen dijital sağlık ekosistemlerinin sağlık hizmetlerinde verimlilik, hassasiyet ve erişilebilirliğe önemli ölçüde katkıda bulunduğunu göstermektedir. Aynı zamanda, veri gizliliği, siber güvenlik, etik etkiler ve düzenleyici çerçevelerle ilgili zorluklar kritik olmaya devam etmektedir.

Sonuç olarak, çalışma, dijital dönüşümün yalnızca teknolojik bir devrim olarak değil, sağlık sistemlerinin bütünsel bir yeniden yapılandırılması olarak görülmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu alanda sürdürülebilir ilerlemenin, tutarlı stratejiler, etik standartlar ve ileriye dönük düzenlemelerle desteklenen klinisyenlerin, yöneticilerin, politika yapımcıların ve hastaların aktif katılımını gerektirdiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Sağlık, Yapay Zeka, Robotik Tıp, Sağlık Yönetimi, Tele Tıp

ICDBME

¹ Mersin Üniversitesi, zalakocburma@gmail.com, zalakoc@mersin.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0376-516X

**DIGITAL TRANSFORMATION AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN HEALTHCARE:
NEW HORIZONS IN MANAGEMENT, TREATMENT, AND PATIENT EXPERIENCE**

Zehra ALAKOÇ BURMA¹

ABSTRACT

The digital transformation of healthcare represents a paradigm shift that reshapes clinical practices, health management, and information systems while offering innovative solutions to the challenges of modern health services. Integrating artificial intelligence (AI), big data analytics, telemedicine, digital therapeutics (DTx), wearable devices, and robotic systems, this transformation not only enhances treatment but also influences healthcare management and patient engagement. The aim of this study is to provide a conceptual framework that explores how digital transformation and AI are reshaping healthcare from both managerial and clinical perspectives. In particular, the work seeks to demonstrate the ways in which emerging technologies contribute to diagnosis, treatment, decision-making processes, and the overall patient experience, while also identifying the challenges associated with their integration.

To achieve this purpose, the study adopts a qualitative and conceptual approach based on an extensive review of the current literature, supported by selected national and international case examples. Rather than presenting statistical analyses, the work draws on comparative insights to highlight best practices, policy developments, and practical implementations observed across different healthcare systems. This method allows for a comprehensive evaluation of technological, managerial, and ethical dimensions.

The discussion indicates that digital health ecosystems, supported by AI-driven decision support systems, electronic health records, and robotic-assisted interventions, contribute significantly to efficiency, precision, and accessibility in healthcare. At the same time, challenges related to data privacy, cybersecurity, ethical implications, and regulatory frameworks remain critical.

In conclusion, the study argues that digital transformation should be regarded not merely as a technological revolution but as a holistic restructuring of healthcare systems. It emphasizes that sustainable progress in this field requires the active involvement of clinicians, managers, policymakers, and patients, supported by coherent strategies, ethical standards, and forward-looking regulations.

Keywords: Digital Health, Artificial Intelligence, Robotic Medicine, Health Management, Telemedicine

¹ Mersin Üniversitesi, zalakocburma@gmail.com, zalakoc@mersin.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0376-516X

YAPAY ZEKAYA KARŞI TUTUMUN DİJİTAL GİRİŞİMCİLİĞE ETKİSİ

Ali Şükrü ÇETİNKAYA¹

ÖZET

Dijital girişimcilik, teknoloji odaklı iş modellerinin artan önemiyle günümüz ekonomisinin temel bir bileşeni haline gelmiştir. Yapay zeka teknolojilerinin yaygınlaşması girişimcilik ekosistemini önemli ölçüde dönüştürmektedir. Yapay zekanın iş süreçlerine entegrasyonu, yeni fırsatlar yaratırken beraberinde zorlukları da getirmektedir. Bu bağlamda, genç yetişkinlerin yapay zekaya karşı tutumlarının dijital girişimcilik davranışları üzerindeki etkisi önemli bir araştırma alanı olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışma, yapay zekaya karşı genel tutum ile dijital girişimcilik arasındaki ilişkiyi araştırmaktadır. Yapısal eşitlik modellemesi kullanılarak, yapay zekaya ilişkin tutumun dijital girişimciliğe etkisini belirlemeye yönelik bir model önerilmiş ve test edilmiştir. Bulgular, yapay zekaya yönelik pozitif tutum ile dijital girişimcilik arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur ($\beta=0,41, p=0,078$). Bu sonuç, yapay zekaya karşı olumlu bir tutuma sahip olmanın dijital girişimciliği teşvik etmedeki önemini vurgulamaktadır. Araştırma sonucuna göre, yapay zekanın potansiyelini ve dijital girişimciliğe katkılarını vurgulayan eğitim programları ve farkındalık kampanyaları gibi faaliyetler düzenlemenin yapay zekaya yönelik olumlu tutumu besleyeceği ve bunun da dijital girişimcilik ekosisteminin daha yenilikçi ve sürdürülebilir olmasına katkı sağlayacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, yapay zeka tutumu, dijital girişimcilik

ICDBME

¹Selçuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, alisukru@outlook.com, ORCID: 0000-0001-8815-7165

**THE EFFECT OF ATTITUDE TOWARDS ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON DIGITAL
ENTREPRENEURSHIP**

Ali Şükrü ÇETİNKAYA¹

ABSTRACT

Digital entrepreneurship has become a fundamental component of today's economy due to the growing importance of technology-driven business models. The proliferation of artificial intelligence technologies is significantly transforming the entrepreneurial ecosystem. The integration of AI into business processes creates new opportunities while also bringing challenges. In this context, the impact of young adults' attitudes towards AI on their digital entrepreneurial behaviors stands out as a significant area of research. This study investigates the relationship between general attitudes towards AI and digital entrepreneurship. Using structural equation modeling, a model to determine the effect of attitudes towards AI on digital entrepreneurship was proposed and tested. The findings revealed a significant and positive relationship between a positive attitude toward AI and digital entrepreneurship ($\beta=0.41$, $p=0.078$). This result emphasizes the importance of having a positive attitude towards AI in promoting digital entrepreneurship. According to the study's conclusion, organizing activities such as educational programs and awareness campaigns that highlight the potential of AI and its contributions to digital entrepreneurship can foster a positive attitude towards AI, which in turn will contribute to a more innovative and sustainable digital entrepreneurial ecosystem.

Keywords: Artificial Intelligence (AI), Artificial Intelligence attitude, digital entrepreneurship

ICDBME

¹Selçuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, alisukru@outlook.com, ORCID: 0000-0001-8815-7165

DENETİMDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM VE RİSK ODAKLI DENETİM

İlker GÜLENÇER¹

ÖZET

Dijital çağda işletmelerin ürettiği veri hacminin giderek artması, denetim süreçlerini ve risk yapısını kökten değiştirmektedir. Geleneksel denetim teknikleri ve örnekleme yöntemleri, değişen ve sürekli artan büyük verileri işlemede ve özellikle karmaşık hile senaryolarını tespit etmede yetersiz kalabilmektedir. Hatalı ya da hileli finansal kayıplar, işletmeler ve paydaşları için artan bir risk unsurudur. Artık denetim yöntemlerinin değişen risklere cevap verecek şekilde evrilmesi zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmanın temel amacı, Yapay Zeka ve Büyük Veri araçlarının, risk odaklı denetim stratejileri üzerindeki etkisini incelemek ve bu teknolojilerin hile tespiti durumlarını değerlendirmektir. Çalışma, denetimin geçmişe dönük tespit edici rolünden, geleceğe yönelik öngörücü ve proaktif rolüne geçişi değerlendirmeyi hedeflemektedir. Çalışmada, kapsamlı bir literatür taraması ve kavramsal açıdan değerlendirmeler yapılması da planlanmaktadır. Makine öğrenimi algoritmalarının (denetimli ve denetimsiz öğrenme modelleri) anomali tespiti, şüpheli işlemlerin belirlenme süreci ve oluşabilecek kontrol zafiyetlerini öngörmedeki rolü ile, bu teknolojilerin uygulanmasındaki zorluklar ve etik hususlar da tartışılmaktadır. Bulguların, yapay zeka ve büyük veri araçlarının entegrasyonunun denetim kalitesini önemli ölçüde artırdığını, hile risklerini proaktif olarak yönetmeyi mümkün kıldığını ve denetçilere daha derinlemesine bir güvence sağladığını göstermesi beklenmektedir. Bu çalışma, Türkiye'deki işletmelere, denetim mekanizmasına ve akademiye farklı bir bakış açısı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Denetim, Risk odaklı denetim, Yapay zeka

ICDBME

¹Ankara Üniversitesi, gulencer@ankara.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4173-8808

DIGITAL TRANSFORMATION IN AUDITING AND RISK-BASED AUDITING

İlker GÜLENÇER¹

ABSTRACT

The escalating volume of data generated by firms in the digital era is fundamentally transforming audit processes and risk structures. Traditional audit techniques and sampling methods are proving increasingly inadequate for processing vast and continuously growing data sets and are particularly challenged in detecting complex fraud scenarios. Financial losses stemming from erroneous or fraudulent activities represent a growing risk for both organizations and their stakeholders. Consequently, it has become imperative for audit methodologies to evolve in response to these changing risks. The primary objective of this study is to investigate the impact of Artificial Intelligence (AI) and Big Data tools on risk-based audit strategies and to assess their effectiveness in fraud detection. The research aims to evaluate the transition of the audit function from its traditional retrospective, detective role to a more forward-looking, predictive, and proactive one. A comprehensive literature review and a conceptual assessment will be conducted as part of the study's methodology. The paper will discuss the role of machine learning algorithms—encompassing both supervised and unsupervised learning models—in anomaly detection, the identification of suspicious transactions, and the prediction of potential control weaknesses. Furthermore, it will explore the implementation challenges and ethical considerations associated with the adoption of these technologies. The findings are expected to demonstrate that the integration of AI and Big Data tools can significantly enhance audit quality, enable the proactive management of fraud risks, and provide auditors with a more profound level of assurance. This study aims to offer a distinct perspective to firms, the auditing profession, and the academic community in Turkey

Keywords: Auditing, Risk-Based Auditing, Artificial Intelligence

ICDBME

¹Ankara Üniversitesi, gulencer@ankara.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4173-8808

DİJİTAL GÜMRÜK UYGULAMASININ TÜRKİYE’NİN İHRACATINA ETKİLERİ

Bensu NARİN¹
Ata KAHVECİ²

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye’de dijital gümrük uygulamalarının ihracat süreçlerine etkisini değerlendirmektedir. Küreselleşme ve dijital dönüşüm, uluslararası ticaretin yapısını kökten değiştirmiştir. Türkiye’de de dijitalleşme; internet altyapısı, mobil bağlantı ve otomasyon gibi alanlarda önemli ilerlemeler göstermiştir. Bu dönüşüm, dış ticaretin önemli bir parçası olan gümrük işlemlerini de etkilemiş; hızlı, düşük maliyetli ve şeffaf işlemler için dijital gümrük sistemlerine geçiş kaçınılmaz hâle gelmiştir. İhracat kavramı, e-ihracatın geleneksel ihracattan farkları, Türkiye’de e-ihracat hacmindeki artış ve devlet destekleri detaylı biçimde açıklanmıştır. 2024 yılında Türkiye’nin e-ihracatı %27 artışla 6,4 milyar dolara ulaşmış, 2028 yılı için %10’un üzerinde bir pay hedeflenmiştir. Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesi (ETGB) uygulaması, mikro ihracatçılar için süreçleri kolaylaştırmakta ve maliyetleri düşürmektedir. Çalışma, nitel bir yaklaşım temelinde yürütülmüş; ikincil veriler kullanılarak literatür taraması ve karşılaştırmalı analiz yöntemi uygulanmıştır. Yöntem kapsamında Türkiye’de dijital gümrük uygulamalarına dair mevzuatlar, resmi belgeler ve istatistikler incelenmiş, TÜİK ve Ticaret Bakanlığı verileri kullanarak dijitalleşme sürecinin ihracat performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmiş, ETGB verileri, pilot çalışmalar ve beyanname sistemine entegre edilen yeni sorular üzerinden çevrim içi siparişlerin izlenmesi sağlanmış ve Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD)’nın Gümrük Verileri için Otomatik Sistem (ASYCUDA) sistemi gibi uluslararası dijital gümrük örnekleri karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Gümrük işlem süreleri, belge sayıları ve verimlilik oranları yıllar bazında analiz edilerek dijital dönüşümün nicel çıktıları irdelenmiştir. Dijital gümrük uygulamaları Türkiye’nin ihracat süreçlerini daha hızlı, verimli ve şeffaf hale getirmiştir. Ancak dijitalleşmenin sayısal boyutuna karşın, işlem sürelerinde yaşanan yavaşlama, altyapı eksiklikleri, insan kaynağı eğitimi ve sistem entegrasyonu sorunlarına dikkat çekmektedir. Türkiye’nin e-ihracat alanındaki büyüme potansiyeli yüksek olmakla birlikte, bu potansiyelin sürdürülebilir hale gelmesi için teknik ve yapısal reformlara ihtiyaç duyulmaktadır. Çalışma, bu yönüyle politika yapıcılara ve uygulayıcılara yol gösterici nitelik taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Gümrük, E-ihracat, Ticaret

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, bensunarin@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0005-6423-6818

²Tarsus Üniversitesi, atakahveci@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2010-614X

THE IMPACT OF DIGITAL CUSTOMS APPLICATIONS ON THE EXPORT OF TÜRKİYE

Bensu NARİN¹
Ata KAHVECİ²

ABSTRACT

This study evaluates the impact of digital customs applications on export processes in Türkiye. Globalization and digital transformation have fundamentally changed the structure of international trade. In Türkiye, digitalization has shown significant progress in areas such as internet infrastructure, mobile connectivity, and automation. This transformation has also affected customs procedures, which are a key component of foreign trade, making the transition to fast, low-cost, and transparent digital customs systems inevitable. The concept of export, the differences between e-export and traditional export, the increase in Türkiye's e-export volume, and government support are explained in detail. In 2024, Türkiye's e-export volume increased by 27% to reach 6.4 billion USD, and it is targeted to exceed a 10% share of total exports by 2028. The Electronic Trade Customs Declaration (ETGB) system facilitates processes and reduces costs, especially for micro-exporters. The study is conducted based on a qualitative approach, using secondary data through literature review and comparative analysis. Within the methodology, regulations, official documents, and statistics related to digital customs in Türkiye are examined. Data from TURKSTAT and the Ministry of Trade are used to evaluate the effects of digitalization on export performance. ETGB data, pilot studies, and new questions integrated into the customs declaration system have helped monitor online orders. International digital customs examples, such as United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)'s Automated System for Customs Data (ASYCUDA) are analyzed comparatively. Customs processing times, the number of documents, and efficiency rates are analyzed by year to assess the quantitative outcomes of digital transformation. Digital customs applications have made Türkiye's export processes faster, more efficient, and more transparent. However, despite numerical progress, delays in processing times point to issues such as infrastructure deficiencies, lack of personnel training, and problems in system integration. While Türkiye's growth potential in e-export is high, realizing this potential sustainably will require technical and structural reforms. This study thus serves as a guide for policymakers and practitioners.

Keywords: Digital Customs, E-Export, Trade

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, bensunarin@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0005-6423-6818

²Tarsus Üniversitesi, atakahveci@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2010-614X

**TURUNÇGİL UÇUCU YAĞLARI İHRACATINDA STRATEJİK PAZARLARIN
BELİRLENMESİ: İKİNCİL VERİYE DAYALI AMPİRİK BİR ÇALIŞMA**

M. Sami SÜYGÜN¹

ÖZET

Ticaret, insanlık tarihi boyunca ekonomik ve toplumsal gelişmenin temel dinamiklerinden biri olmuştur. Özellikle küreselleşmeyle birlikte uluslararası pazarlar birbiriyle daha fazla entegre olmuş ve ticaret hacmi büyük artış göstermiştir. Böylelikle ulusal pazarlar yanında uluslararası pazarlar da önemli bir alternatif haline gelerek işletmeleri pazar arayışına yöneltmiştir. Dijitalleşme ile birlikte artan veri toplama imkânları, ikincil kaynakların içerik zenginliğini artırırken aynı zamanda söz konusu verileri pazar araştırmalarında daha sık kullanılır hale getirmiştir. Bu çalışma ile Türkiye’de yetişen en önemli tarım ürünlerinden birisi olan turunçgillerden elde edilen uçucu yağların ihracatında hangi ülkelerin hedef pazar olarak öne çıktığı, ikincil verilerin analiziyle araştırılmıştır. Çalışma kapsamında ITC Trademap, ITC Macmap, FAO, IFEAT, TUİK, sektör raporları, vb. kaynakların verilerinden yararlanılarak ticaret hacmi, ithalat eğilimleri, tarife ve tarife dışı engeller, birim fiyat gibi göstergelere dayalı olarak stratejik pazar önerileri geliştirilmiştir. Çalışmanın turunçgil uçucu yağları ihracatında ihracatçı firmalara ve politika yapıcılara veri temelli bir yol haritası sunarak dijitalleşme çağında hedef pazar araştırmalarına katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, İhracat, Pazar Araştırması, Turunçgil, Uçucu Yağ,

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, samisuygun@tarsus.edu.tr, 0000-0002-3928-74

**IDENTIFICATION OF STRATEGIC MARKETS IN CITRUS ESSENTIAL OIL EXPORTS:
AN EMPRICAL STUDY BASED ON SECONDARY DATA**

M. Sami SÜYGÜN¹

ABSTRACT

Trade has constituted a fundamental driving force of economic and social development throughout human history. Especially with globalization, international markets have become increasingly integrated, and trade volumes have experienced substantial growth. Thus, alongside domestic markets, international markets have also become an important alternative, prompting enterprises to seek new market opportunities. With digitalization, the increasing possibilities for data collection have not only enriched the content of secondary sources but also made such data more frequently used in market research. Through the analysis of secondary data, this study examines which countries stand out as target markets for the export of citrus essential oils, a key agricultural product cultivated in Turkey. The study draws on data from sources such as ITC Trademap, ITC Macmap, FAO, IFEAT, TURKSTAT, and sector reports to develop strategic market recommendations, based on indicators including trade volume, import trends, tariff and non-tariff barriers, and unit prices. The study is expected to contribute to target market research in the digital era by providing a data-driven roadmap for exporting firms and policymakers in the export of citrus essential oils

Keywords: Digitalization, Export, Market Research, Citrus, Essential Oil

ICDBME

¹Tarsus Üniversitesi, samisuygun@tarsus.edu.tr, 0000-0002-3928-74

TÜRKİYE’NİN MATBAA MÜREKKEPLERİ DIŞ TİCARETİ ÜZERİNE BİR İNCELEME: 3215 GTİP KODLU ÜRÜNLERDE HEDEF PAZAR ANALİZİ

İlknur Hatice GEÇİM¹

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye’nin 3215 GTİP kodlu “matbaa mürekkepleri, yazı ve çizim mürekkepleri ve diğer mürekkepler” ürün grubunda dış ticaret performansını analiz etmeyi ve hedef pazar potansiyelini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışma, Türkiye’nin ihracat potansiyelini ortaya koymak ve stratejik öneriler geliştirmek amacıyla güncel dış ticaret verileri üzerinden kapsamlı bir analiz sunmaktadır.

Analizde, Uluslararası Ticaret Merkezi’ne (ITC) bağlı Trade Map veritabanından elde edilen 2020–2024 dönemi ihracat ve ithalat verileri kullanılmıştır. Küresel ve Türkiye özelinde pazar payı değişimleri, büyüme oranları ve hedef pazar haritalamaları değerlendirilmiştir. Özellikle ihracatta yüksek büyüme oranları ve olumlu ticaret dengesi sunan ülkeler öncelikli hedef pazarlar olarak analiz edilmiştir.

2024 yılı itibarıyla dünya ihracatı 12,7 milyar dolara ulaşmıştır. Almanya ve Hollanda geleneksel ihracatçılar olarak öne çıkarken, Hindistan ihracatını %576 artırarak dikkat çekmiştir. Türkiye ihracatını 2020’de 54,6 milyon dolardan 2023’te 128,9 milyon dolara yükseltmiş, 2024’te ise 118,6 milyon dolara gerilemiştir. Rusya, Azerbaycan, Bangladeş, İran, Mısır ve Kazakistan gibi ülkeler ön plana çıkan hedef pazarlardır.

Türkiye’nin bu ürün grubundaki ihracat potansiyeli artış göstermektedir; ancak sektör hâlâ yüksek ithal girdiye bağımlı durumdadır. Katma değerli üretim, çevre dostu formülasyonlar ve pazara özel stratejik yaklaşımlar geliştirilmeden ihracatın sürdürülebilirliği riske girebilir. Çalışma, Türkiye’nin rekabetçi avantajlarını ortaya koymakta ve pazar çeşitlendirmesi ile teknolojiye dayalı üretim stratejilerinin önemini vurgulamaktadır. Bu kapsamda geliştirilen öneriler, sektör temsilcilerine, politika yapıcılara ve ihracatçılara yol gösterici nitelik taşımaktadır.

Çalışma yalnızca 3215 GTİP kodu kapsamındaki ürünlerle sınırlı olup, toner ve kartuş gibi diğer mürekkep türevleri kapsam dışı bırakılmıştır. Ayrıca analizler, erişilebilir uluslararası veri setleriyle sınırlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matbaa Mürekkepleri, Hedef Pazar Analizi, Dış Ticaret, Türkiye İhracatı.

ICDBME

¹ Tarsus Üniversitesi, 230914006@tarsus.edu.tr, ORCID: 0009-0000-5250-4620

**AN ANALYSIS OF TURKEY’S PRINTING INK FOREIGN TRADE: TARGET MARKET
ANALYSIS FOR PRODUCTS WITH GTIP CODE 3215**

İlknur Hatice GEÇİM¹

ABSTRACT

This study aims to analyze Turkey’s foreign trade performance in the HS Code 3215 product group, which includes “printing inks, writing and drawing inks, and other inks,” and to evaluate the potential of target markets. The study presents a comprehensive analysis based on up-to-date foreign trade data to reveal Turkey’s export potential and develop strategic recommendations.

Export and import data from the 2020–2024 period were obtained from the Trade Map database of the International Trade Centre (ITC). Changes in market shares, growth rates, and target market mappings were evaluated both globally and specifically for Turkey. Countries with high export growth rates and positive trade balances were prioritized as target markets.

As of 2024, global exports in the HS Code 3215 product group reached \$12.7 billion. While Germany and the Netherlands stand out as traditional exporters, India has become a major player by increasing its export volume by 576%. Switzerland and China are also among the countries that stand out with high growth rates and product diversity. During this period, Turkey increased its exports from \$54.6 million in 2020 to \$128.9 million in 2023, although it slightly declined to \$118.6 million in 2024. The most notable increase in Turkey’s exports was to the Russian Federation, with a 155% rise. Additionally, countries such as Azerbaijan, Bangladesh, Iran, and Egypt showed an upward trend in both value and volume.

Turkey’s export potential in this product group is on the rise; however, the sector still heavily depends on imported raw materials. Without the development of value-added production, eco-friendly formulations, and market-specific strategies, the sustainability of exports may be at risk. This study highlights Turkey’s competitive advantages and emphasizes the importance of market diversification and technology-based production strategies. The recommendations developed within this framework offer guidance to industry stakeholders, policymakers, and exporters.

The study is limited to products under HS Code 3215 and excludes other ink derivatives such as toners and cartridges. Additionally, the analyses are constrained to internationally accessible datasets.

Keywords: Printing Inks, Target Market Analysis, Foreign Trade, Turkish Exports.

ICDBME

¹ Tarsus Üniversitesi, 230914006@tarsus.edu.tr, ORCID:0009-0000-5250-4620

DİJİTAL YÖNETİM VE İŞ ZEKÂSI: KARAR DESTEK SİSTEMLERİNİN ROLÜ

Zehra ALAKOÇ BURMA¹
Sibel ÇEVİK²

ÖZET

Bu çalışma, literatür taramasına dayalı kavramsal bir inceleme olarak, dijital yönetim anlayışının gelişimi bağlamında işletmelerde iş zekâsı (İZ) ve Karar Destek Sistemleri (KDS) arasındaki bütünleşik ilişkiyi ele almaktadır. Günümüzde dijitalleşme, işletmelerin sürdürülebilir rekabet avantajını yalnızca iç kaynaklarla değil, veri ve analiz temelli kararlarla sağlamasını gerektirirken, geleneksel yöntemler artan veri hacmi ve belirsizlikler karşısında yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle, işletmelerin stratejik büyüme için verileri etkin biçimde analiz eden sistemleri karar süreçlerine entegre etmesi gerekmektedir. İZ sistemleri, işletme içi ve dışı farklı veri kaynaklarını bütünleştirerek yöneticilere operasyonel ve stratejik düzeyde analitik içgörüler sunmakta; KDS ise bu bilgiyi karar süreçlerine entegre ederek yöneticilerin daha doğru, zamanında ve stratejik tercihler yapmasına imkân tanımaktadır. OLAP veri ambarı, büyük veri analitiği, yapay zekâ ve bulut tabanlı çözümler, Karar destek sistemlerinin işlevselliğini güçlendiren araçlar arasında yer almaktadır. Finansal raporlar, müşteri verileri, pazar analizleri ve tedarik zinciri bilgilerinin bütünleşik analizi sayesinde yöneticiler hızlı ve güvenilir kararlar alabilmekte; işletmeler belirsizlikler karşısında daha çevik hareket ederek stratejik esneklik kazanabilmektedir. Bu bütünleşik yaklaşım, mevcut durumun izlenmesinin ötesinde, geleceğe dönük stratejik senaryolar ve operasyonel planların geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. KDS'nin farklı türleri (veri tabanlı, model tabanlı, iletişim tabanlı, belge tabanlı ve bilgi tabanlı sistemler) işletmelerin karar alma süreçlerinde esneklik ve etkinlik sağlarken, doğru ve güvenilir veri kullanımı ise stratejik kararların alınmasında kritik öneme sahiptir. Bu entegrasyon finans, müşteri ilişkileri ve tedarik zinciri yönetimi gibi farklı sektör ve alanlarda yöneticilerin operasyonel ve stratejik düzeyde etkin kararlar almasını desteklemekte, dijital yönetimin etkinliğini artırarak işletmelerin karar süreçlerinin öngörü gücünü güçlendirmektedir. Literatür taramasına dayalı incelemenin bulguları, iş zekâsı ve Karar destek sistemleri entegrasyonunun işletmelerin veri-bilgi-karar dönüşümünü sistematik ve bütüncül biçimde gerçekleştirdiğini; böylece karar alma etkinliğini artırdığını, kurumsal çevikliği güçlendirdiğini ve işletmelere sürdürülebilir rekabet avantajı sağladığını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, işletmelerin dijital yönetim stratejilerini şekillendirirken bu entegrasyonu merkezi bir unsur olarak değerlendirmeleri ve veri temelli karar alma kültürünü geliştirmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Yönetim, İş Zekâsı, Karar Destek Sistemleri, Dijitalleşme, Stratejik Karar Alma

ICDBME

¹Mersin Üniversitesi, zalakocburma@gmail.com, ORCID ID:0000-0002-0376-516X

²Mersin Üniversitesi, sblcevik33@gmail.com, ORCID ID: 0009-0003-2461-0823

**DIGITAL MANAGEMENT AND BUSINESS INTELLIGENCE: THE ROLE OF DECISION
SUPPORT SYSTEMS**

**Zehra ALAKOÇ BURMA¹
Sibel ÇEVİK²**

ABSTRACT

This study, as a conceptual literature review, examines the integrated relationship between business intelligence (BI) and Decision Support Systems (DSS) in the context of digital management development. Today, digitalization requires businesses to achieve sustainable competitive advantage not only through internal resources but also through data- and analysis-based decisions, while traditional methods remain insufficient against growing data volumes and uncertainties. Therefore, businesses must integrate systems that effectively analyze data into decision-making processes to support strategic growth. BI systems integrate internal and external data sources to provide managers with operational and strategic insights, while DSS incorporates this information into decision-making, enabling more accurate, timely, and strategic choices. Tools such as OLAP data warehouses, big data analytics, artificial intelligence, and cloud-based solutions enhance DSS functionality. Through integrated analysis of financial reports, customer data, market research, and supply chain information, managers can make faster and more reliable decisions, while businesses gain agility and strategic flexibility under uncertainty. This integrated approach contributes to developing forward-looking strategic scenarios and operational plans beyond monitoring current conditions. Different DSS types (database-driven, model-driven, communication-driven, document-driven, and knowledge-driven) provide flexibility and efficiency, while reliable and accurate data use is critical for strategic decisions. This integration supports managers across sectors, including finance, customer relations, and supply chain management, enhancing digital management effectiveness and strengthening the predictive capacity of decision-making processes. Findings of the study based on a literature scan indicate that BI–DSS integration enables businesses to systematically transform data into information and decisions, thereby improving decision-making efficiency, reinforcing organizational agility, and providing sustainable competitive advantage. Therefore, it is recommended that businesses consider this integration as a central element when shaping their digital management strategies and develop a data-driven decision-making culture.

Keywords: Digital Management, Business Intelligence, Decision Support Systems, Digitalization, Strategic Decision Making

ICDBME

¹Mersin Üniversitesi, zalakocburma@gmail.com, ORCID ID:0000-0002-0376-516X

²Mersin Üniversitesi, sblicevik33@gmail.com, ORCID ID: 0009-0003-2461-0823

**ULUSLARARASI TİCARET KAPSAMINDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASI:
TEORİK BİR İNCELEME**

**Ömer ARI¹
Erkan UZUN²**

ÖZET

Uluslararası ticarete sürdürülebilirlik raporlaması, firmalar için giderek daha kritik bir stratejik unsur hâline gelmektedir. Bu çalışmanın amacı, sürdürülebilirlik raporlamasının Türkiye'deki ihracatçı firmalar, özellikle de KOBİ'ler için uluslararasılaşma sürecindeki önemini teorik açıdan incelemektir. Çalışma birçok farklı uygulamayı dikkate almıştır. Bunlardan bazıları Uppsala Uluslararasılaşma Modeli (U-Modeli), Sosyo-Teknik Sistemler (STS) Kuramı ve Ağ Teorisi'dir. Ayrıca çalışmada Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA/SDG) ile uyum değerlendirilmektedir. Teorik çerçeveye göre U-Modeli, sürdürülebilirlik raporlamasının bilgi eksikliğini azaltarak belirsizlikleri yönetmede kritik işlev gördüğünü göstermektedir. STS kuramı, raporlamanın yalnızca teknik standartlara uyum değil; dijitalleşme, kurum içi dönüşüm, çalışan katılımı ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) projeleri ile bütünleşik bir süreç olduğunu ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım Sürdürülebilir kalkınma amaçlarıyla örtüşmekte ve küresel hedeflere katkı sağlamaktadır. Türkiye'de KOSGEB, TÜBİTAK, Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından sağlanan destekler, KOBİ'lerin yeşil dönüşümünü hızlandırmaktadır. Ağ teorisi perspektifinden ise raporlama; tedarikçiler, lojistik aktörler, devlet kurumları ve finans kuruluşları ile ilişkilerde şeffaflığı ve güveni artırarak Türkiye'nin Orta Koridor lojistik stratejileri ve yeşil tedarik zinciri hedefleriyle uyum sağlamaktadır. Sonuç olarak Türkiye'nin, sektörel sürdürülebilirlik rehberleri yayımlaması, raporlama yazılımlarına erişimi kolaylaştırması ve Yeşil Mutabakat'a uyum için finansal teşvikleri artırması gerekmektedir. Ayrıca üniversite-sanayi işbirlikleriyle eğitim ve danışmanlık mekanizmalarının yaygınlaştırılması, ihracatçıların uluslararası pazarlarda daha güçlü konumlanmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Ticaret, Sürdürülebilirlik Raporlaması, Dijitalleşme

ICDBME

¹ Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İİBF Uluslararası Ticaret ve Lojistik bölümü lisans öğrencisi, omerari01@hotmail.com, 0009-0002-7725-9531

² Tarsus Üniversitesi, Muhasebe ve Vergi, erkanuzun@tarsus.edu.tr, 0000-0002-9476-8592

**SUSTAINABILITY REPORTING IN SCOPE OF INTERNATIONAL TRADE: A
THEORETICAL REVIEW**

**Ömer ARI¹
Erkan UZUN²**

ABSTRACT

Sustainability reporting in international trade is becoming an increasingly critical strategic element for companies. The purpose of this study is to examine the importance of sustainability reporting for exporting companies in Turkey, particularly SMEs seeking to internationalize, using a theoretical data set. The study has considered many different applications. Some of these are the Uppsala Internationalization Model (U-Model), the Socio-Technical Systems (STS) Theory, and Network Theory. In addition, the study assesses alignment with the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs).

According to the theoretical framework, the U-Model plays a critical role in reducing information gaps in sustainability reporting and managing uncertainties. The STS theory demonstrates that reporting is not only about compliance with technical standards; it is also an integrated process involving digitalization, internal transformation, employee participation, and Corporate Social Responsibility (CSR) projects. This approach aligns with sustainable development goals and contributes to global objectives. Support provided by KOSGEB, TÜBİTAK, the Ministry of Trade, the Ministry of Industry and Technology, and the Ministry of Environment, Urbanization, and Climate Change in Turkey contributes to the green transformation of SMEs. From a network theory perspective, sustainability reporting enhances transparency and trust in relationships with suppliers, logistics actors, government agencies, and financial institutions, thereby aligning with Turkey's Middle Corridor logistics strategies and green supply chain objectives.

Consequently, Turkey needs to publish a sectoral sustainability reporting guide, facilitate access to reporting software, and increase financial incentives for compliance with the Green Deal. Furthermore, the expansion of education and consulting mechanisms through university-industry collaborations will contribute to exporters gaining a stronger position in international markets.

Keywords: International Trade, Sustainability Reporting, Digitalization

ICDBME

¹ Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İİBF Uluslararası Ticaret ve Lojistik bölümü lisans öğrencisi, omerari01@hotmail.com, 0009-0002-7725-9531

² Tarsus Üniversitesi, Muhasebe ve Vergi, erkanuzun@tarsus.edu.tr, 0000-0002-9476-8592

**DİJİTAL MUHASEBE LİTERATÜRÜNÜN GÖRSEL HARİTALANDIRILMASI:
VOSVIEWER TABANLI BİBLİYOMETRİK BİR YAKLAŞIM**

Ali ÖZBEK¹
Nurgül ERDAL²

ÖZET

Dijital muhasebe, geleneksel muhasebe süreçlerinin dijital teknolojilerle desteklenmesi ve otomatikleştirilmesinin yanında veri toplama, işleme, raporlama ve analiz aşamalarını etkin ve verimli şekilde yerine getirilmesidir. Bu çalışma, dijital muhasebe alanında yapılmış akademik yayınları bibliyometrik yöntemlerle incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada Web of Science veri tabanlarında yer alan çalışmalar dijital muhasebe anahtar kelimesi ile 18.09.2025 tarihinde taranmış ve elde edilen veriler VOSviewer ve Excel ile incelenmiştir. Dijital muhasebe anahtar kelimesi ile 96,337 yayına ulaşılmıştır. Web of Science çekirdek işlemci olanlar seçilmiştir ve 57,877 sonuç bulunmuştur. Çalışma da, 2015-2025 yılları incelenmiş ve 37,569 yayına ulaşılmıştır. Yalnız makaleler seçildiğinde 30,273, işletme yönetimi alanında 6273, muhasebe ile ilgili olanlar 345 olmuştur. Dijital muhasebe alanında en fazla yayın 84 tane ile 2024 yılında yapılmıştır. 2025 yılında, 18.09.2025 tarihine kadar 83 yayın vardır. En fazla yazar Al-Okaily M. olarak 6 yayını vardır. En fazla Al-Okaily 6 makale ile ilk sıradadır. Bunu Hussainey K., 6 makale ile takip etmektedir. Journal of Islamic Accounting and Business Research 34 yayınlı ilk sırada yer almaktadır. Bunu Journal of Financial Reporting and Accounting izlemektedir. En fazla yayın yapan ülke 64 sayı ile Çin, bunu 62 sayı ile ABD ve 40 sayı ile Avustralya takip etmektedir. Yayınların dili ise; İngilizce 344 yayın ve Malayca 1 yayındır. En çok yayın yapan kurum ise, Zhongnan University of Economics Law Üniversitesi'dir. Eş yazar sayısı; en az 1 yayın ve 1 atıf olan yazarlar bağlantı sayısı olarak incelendiğinde; 14 öge, 4 küme ve 28 bağlantı görülmektedir. Bu bağlamda teknolojik imkanlar ilerledikçe veri güvenliğinin artacağı ve muhasebe uygulamalarında dijital uygulamaların artış gösterebileceği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Dijital Muhasebe, Web Of Science, Vosviewer

ICDBME

¹ Dr. Öğr. Üyesi Ali ÖZBEK, İstanbul Gelişim Üniversitesi İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Ekonomi ve Finans, aozbek@gelisim.edu.tr, Orcid: 0000-0001-9183-6513

² Dr. Öğr. Üyesi Nurgül ERDAL, İstanbul Gelişim Üniversitesi İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Lojistik Yönetimi, nerdal@gelisim.edu.tr, Orcid: 0000-0002-2961-3906

**VISUAL MAPPING OF DIGITAL ACCOUNTING LITERATURE: A VOSVIEWER-BASED
BIBLIOMETRIC APPROACH**

Ali ÖZBEK¹
Nurgül ERDAL²

ABSTRACT

Digital accounting is the augmentation and automation of traditional accounting processes with digital technologies. It is the effective and efficient execution of data collection, processing, reporting and analysis stages. This study aims to examine academic publications in the field of digital accounting using bibliometric methods. In this study, studies in Web of Science databases were searched using the keyword "digital accounting" on September 18, 2025, and the resulting data was analyzed using VOSviewer and Excel. The keyword "digital accounting" yielded 96,337 publications. Web of Science core processors were selected, yielding 57,877 results. The study examined the years 2015-2025, yielding 37,569 publications. When only articles were selected, 30,273 were in business administration, 6,273 in business administration, and 345 in accounting. The highest number of publications in the field of digital accounting was published in 2024, with 84. In 2025, there were 83 publications by September 18, 2025. Al-Okaily M. has the most publications, with 6. Al-Okaily leads with 6 articles. Hussainey K. follows with 6. The Journal of Islamic Accounting and Business Research ranks first with 34 publications, followed by the Journal of Financial Reporting and Accounting. The country with the most publications is China with 64, followed by the US with 62, and Australia with 40. The languages of publication are 344 publications in English and 1 publication in Malay. The institution with the most publications is Zhongnan University of Economics and Law. When the number of co-authors and the number of connections among authors with at least one publication and one citation are examined, 14 elements, 4 clusters, and 28 connections are observed. In this context, it has been determined that as technological advancements advance, data security will increase and digital applications in accounting practices may increase.

Keywords: Accounting, Digital Accounting, Web of Science, Vosviewer

ICDBME

¹ Dr. Öğr. Üyesi Ali ÖZBEK, İstanbul Gelişim Üniversitesi İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Ekonomi ve Finans, aozbek@gelisim.edu.tr, Orcid: 0000-0001-9183-6513

² Dr. Öğr. Üyesi Nurgül ERDAL, İstanbul Gelişim Üniversitesi İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Lojistik Yönetimi, nerdal@gelisim.edu.tr, Orcid: 0000-0002-2961-3906

**KÜÇÜK ÖLÇEKLİ İŞLETMELERDE ÖZGÜNLÜK: BAĞLILIĞIN SATIN ALMA
NİYETİNE ETKİSİ**

**Sinan ÇAVUŞOĞLU¹
Kazım DAĞ²**

ÖZET

Küçük ölçekli işletmeler, ekonomik kalkınmanın temel aktörleri arasında yer almaktadır. Ancak, küçük ölçekli restoranlarda yaşanan müşteri deneyimlerinin davranışsal sonuçlarını inceleyen akademik çalışmalar oldukça sınırlıdır. Literatürde genellikle bir mal, hizmet veya deneyimin özgün ve gerçek olarak algılanmasını sağlayan bir unsur olarak kavramsallaştırılan “özgünlük” olgusu, günümüzde restoran müşterileri tarafından giderek artan bir şekilde talep edilmektedir. Özgünlük, müşteri ile işletme arasında duygusal bağların oluşmasına katkıda bulunarak müşteri bağlılığını güçlendirmekte ve bu yolla satın alma niyetini etkilemektedir. Bu çalışmada, küçük ölçekli restoranlarda algılanan özgünlüğün müşteri bağlılığı üzerindeki etkileri ve bağlılığın satın alma niyeti üzerindeki rolü araştırılmıştır. Araştırma kapsamında, küçük ölçekli restoran müşterilerinden elde edilen 410 anket verisi, SmartPLS (Partial Least Squares) istatistiksel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Bulgular, müşterilerin küçük ölçekli restoran deneyimlerinde algıladıkları sembolizm, güvenilirlik ve dürüstlük boyutlarının bağlılığı anlamlı biçimde etkilediğini, bu bağlılığın ise satın alma niyeti üzerinde belirleyici olduğunu ortaya koymuştur. Sonuç olarak, bu çalışma küçük ölçekli restoran bağlamında müşterilerin özgünlük algısına dayalı bağlılık süreçlerini inceleyerek, satın alma niyeti üzerindeki dolaylı etkileri ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgular, özellikle pazarlama stratejilerini özgünlük temelli kurgulamayı hedefleyen küçük ölçekli işletme sahiplerine ve yöneticilerine uygulamalı katkılar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Özgünlük, Bağlılık, Satın Alma Niyeti, Küçük Ölçekli İşletmeler

ICDBME

¹Bingöl Üniversitesi, sinankys42@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9365-8677

²Gaziantep Üniversitesi, kzmdgnrhk@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0643-6932

**AUTHENTICITY IN SMALL-SCALE BUSINESSES: THE EFFECT OF COMMITMENT ON
PURCHASE INTENTION**

Sinan ÇAVUŞOĞLU¹
Kazım DAĞ²

ABSTRACT

Small-scale enterprises are among the key drivers of economic development. However, academic research examining the behavioral outcomes of customer experiences in small-scale restaurants is relatively limited. In the literature, “authenticity” is generally conceptualized as an element that enables a product, service, or experience to be perceived as genuine and real, and it has been increasingly demanded by restaurant customers in recent years. Authenticity contributes to the formation of emotional bonds between customers and businesses, thereby strengthening customer commitment and, in turn, influencing purchase intention. This study investigates the effects of perceived authenticity on customer commitment in small-scale restaurants, as well as the role of commitment in shaping purchase intention. Data were collected from 410 customers of small-scale restaurants and analyzed using the SmartPLS (Partial Least Squares) statistical method. The findings reveal that customers’ perceptions of symbolism, reliability, and sincerity in their small-scale restaurant experiences significantly influence commitment, which, in turn, plays a decisive role in purchase intention. In conclusion, this study examines commitment processes based on authenticity perceptions within the context of small-scale restaurants and identifies their indirect effects on purchase intention. The results provide practical implications for small-scale business owners and managers, particularly those seeking to design marketing strategies grounded in authenticity.

Keywords: Authenticity, Commitment, Purchase Intention, Small-Scale Businesses

ICDBME

¹Bingöl Üniversitesi, sinankys42@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9365-8677

²Gaziantep Üniversitesi, kzmdgnrhk@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0643-6932

YEŞİL DİJİTALLEŞME: E-TİCARET VE KARBON AYAK İZİ

Cansu ARSLAN¹

ÖZET

Dijitalleşme ve e-ticaretin küresel ölçekte hızla yaygınlaşması, tüketicilere daha hızlı erişim imkânı sağlarken, aynı zamanda karbon emisyonları, enerji tüketimi ve ambalaj atıkları gibi çevresel sorunları da gündeme getirmektedir. Bu çalışma, e-ticaret faaliyetlerinin neden olduğu karbon ayak izini azaltmaya yönelik yeşil dijitalleşme stratejilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada 2023–2025 yılları arasında yayımlanmış güncel akademik çalışmalar, Avrupa Birliği (AB) sürdürülebilirlik raporları ve Türkiye’deki sektör analizleri değerlendirilmiştir. Bulgular, son mil teslimatlarında elektrikli araçların kullanımı ve rota optimizasyonu uygulamalarının karbon emisyonlarını %30’a kadar azaltabileceğini; mikro-lojistik çözümlerinin ise şehir içi dağıtımda karbon yoğunluğunu düşürdüğünü göstermektedir. Ayrıca, yeşil ambalajlama uygulamaları (geri dönüştürülebilir malzemeler, biyoplastik ve kompostlanabilir paketler) atık miktarını %25’e varan oranlarda azaltmaktadır. Veri merkezlerinde yenilenebilir enerji kullanımı ve enerji verimliliği çözümleri (soğutma optimizasyonu, yapay zekâ tabanlı enerji yönetimi) e-ticaretin dijital altyapısının karbon salınımını önemli ölçüde düşürmektedir. Araştırma, tüketicilerin sürdürülebilir ürünler için fiyat primi ödemeye gönüllü olduklarını da ortaya koymaktadır. Örneğin, PwC’nin 2024 Küresel Tüketici Araştırması’na göre, tüketicilerin %44’ü çevre dostu ürünler için daha yüksek fiyat ödemeye razıdır. Tartışma bölümünde farklı ülkelerdeki uygulamaların benzerlik ve farklılıkları ele alınmış; özellikle Türkiye’de yeşil dijitalleşme için gerekli altyapı yatırımlarının sınırlı olduğu vurgulanmıştır. Sonuç olarak, yeşil dijitalleşme yalnızca çevresel bir gereklilik olmayıp, aynı zamanda işletmeler için rekabet avantajı sağlayan stratejik bir araç olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil dijitalleşme, E-ticaret, Karbon ayak izi, Sürdürülebilir lojistik, Enerji verimliliği

ICDBME

¹ Doktora Öğrencisi, Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme ABD, cansu.arslan9478@gmail.com, ORCID No: 0000-0003-1740-5146

GREEN DIGITALIZATION: E-COMMERCE AND CARBON FOOTPRINT

Cansu ARSLAN¹

ABSTRACT

The rapid global expansion of digitalization and e-commerce provides consumers with faster access to products and services, while simultaneously giving rise to environmental challenges such as carbon emissions, energy consumption, and packaging waste. This study aims to examine green digitalization strategies that mitigate the carbon footprint associated with e-commerce activities. The research evaluates recent academic studies published between 2023 and 2025, European Union (EU) sustainability reports, and sectoral analyses in Turkey. Findings indicate that the use of electric vehicles and route optimization in last-mile deliveries can reduce carbon emissions by up to 30%, while micro-logistics solutions lower carbon intensity in urban distribution. Moreover, green packaging practices—including recyclable materials, bioplastics, and compostable packages—can decrease waste generation by up to 25%. The transition to renewable energy in data centers, coupled with energy efficiency solutions such as cooling optimization and AI-based energy management, significantly reduces the carbon emissions from e-commerce digital infrastructure. The study also reveals that consumers are willing to pay a price premium for sustainable products. For instance, according to PwC's 2024 Global Consumer Survey, 44% of consumers are willing to pay more for environmentally friendly products. The discussion section highlights similarities and differences in practices across countries, emphasizing the limited infrastructure investments for green digitalization in Turkey. In conclusion, green digitalization is not only an environmental imperative but also a strategic tool that provides competitive advantage for businesses.

Keywords: Green digitalization; E-commerce; Carbon footprint; Sustainable logistic; Energy efficiency

ICDBME

¹ *Doktora Öğrencisi, Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme ABD, cansu.arslan9478@gmail.com, ORCID No: 0000-0003-1740-5146*

**UNVEILING BARRIERS OF LOGISTICS DECARBONIZATION: A SCOPING REVIEW
PERSPECTIVE**

Gözde AKDENİZ¹
Aşkın ÖZDAĞOĞLU²

ABSTRACT

The study aims to identify and synthesize the existing body of knowledge on the barriers to decarbonization in logistics firms. In this regard, a scoping review is planned to be conducted on the main databases (e.g., Scopus, Web of Science, and Science Direct) with those Boolean operators: [logistics] OR [supply chain] OR [transportation] OR [road freight] OR [rail freight] OR [...] AND [decarbonization] OR [net-zero] OR [green] OR [...]. With the aim of reaching methodological rigor, objectivity, and reproducibility, the PRISMA 2020 statement will be followed. The inclusion criteria will be (1) having been published in a journal listed in the 2024 Academic Journal Guide of the Chartered Association of Business Schools (CABS), (2) focusing exclusively on barriers of logistics decarbonization, (3) written in English, and (4) written in Business, Management, or a relevant discipline. First of all, the Scopus database was checked to examine barriers to logistics decarbonization with [decarbonization] AND [logistics] keywords in January 2025, and 174 documents were reached. Among them, 42 papers met the inclusion criteria. The initial analysis showed that financial barriers, such as high initial investment costs and uncertain payback periods, managerial and strategic barriers are weak leadership and short-term strategies, and operational barriers related to process complexity and inefficiency. Moreover, technological and technical issues can be challenging due to technological transition and infrastructural adoption, high costs, and rapid obsolescence. While political and regulatory barriers are fed by uncertainty, inconsistent policies, and risk issues, social and climate justice barriers raise concerns about climate fairness and vulnerabilities. Lastly, resistance-to-change barriers may reinforce organizational and social inertia by slowing sustainable transition. Building sustainable logistics systems requires understanding and overcoming resistance points, barriers, and incompatibilities. Therefore, this scoping review contributes to today's green transformation by providing in-depth insights for managers, decision-makers, policymakers, and legislators.

Keywords: decarbonization, barriers, logistics, PRISMA, scoping review

ICDBME

¹Manisa Celal Bayar University, gozde.akdeniz@cbu.edu.tr, ORCID:0000-0003-4190-2572

²Dokuz Eylül University, askin.ozdagoglu@deu.edu.tr, ORCID:0000-0001-5299-0622

**CLASSIFICATION OF LOGISTICS SERVICE PROVIDERS (LSPs) AND THE FACTORS
BEHIND SWITCHING FROM 3PL TO 4PL AND 5PL**

Mehmet Akif GÜNDÜZ¹
Sercan DEMİR²
Fatih CURA³

ABSTRACT

This study aims to classify Logistics Service Providers (LSPs) and examine the driving factors behind firms' decisions to transition from third-party logistics (3PL) to more advanced models such as fourth party (4PL) and fifth-party logistics (5PL). As global supply chains become increasingly dynamic, digitalization plays a critical role in transforming logistics operations and reshaping the expectations placed on service providers. The objective is to develop a comprehensive classification framework for LSPs based on their operational scope, technological integration, and strategic roles, while also exploring the anticipated motivations behind switching or not switching to more advanced providers.

A mixed-method research design will be employed, combining in-depth literature review with a quantitative survey targeting supply chain professionals working in logistics industry in Türkiye. The classification will be constructed through qualitative analysis of service portfolios; the survey will use a structured Likert-scale questionnaire to assess the perceived importance of various factors influencing the transition from 3PL to 4PL/5PL. Descriptive statistics will summarize respondent profiles and exploratory factor analysis will be used to assess switching determinants once survey data is collected. Expected findings suggest that digitalization, the adoption of advanced technologies such as AI, IoT, blockchain, cyber security, and cloud-based platforms, will be a primary factor influencing the shift toward 4PL and 5PL solutions. Additional anticipated drivers include the demand for end-to-end supply chain visibility, improved coordination, strategic alignment, and the need to manage increasing supply chain complexity.

This study is expected to contribute to a deeper understanding of the evolving logistics industry and offer valuable insights for companies evaluating their logistics strategies in the context of digital transformation and competitive positioning.

Keywords: Logistics Service Providers (LSPs), Digitalization, Global supply chains, 3PL, 4PL, 5PL

ICDBME

¹Necmettin Erbakan University, akifgunduz@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3884-1409

²Northumbria University, sercanxdemir@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0764-9083

³Jönköping University, fatih.cura@ju.se, ORCID: 0000-0001-8025-3961

**LAST-MILE DELIVERY IN E-COMMERCE: IMPLICATIONS FOR CUSTOMER
EXPERIENCE AND BRAND LOYALTY**

Kübra Göksu Köstepen Özbek¹

ABSTRACT

The rapid growth of e-commerce has significantly increased the demand for last-mile delivery, and consumers have begun to prefer home delivery over alternative options. Last-mile logistics, defined as the transportation of goods from a distribution center to their final destination, plays a critical role in corporate supply chains and business logistics. Global giants such as Amazon and Alibaba, in particular, are developing innovative applications such as micro-distribution centers and drone technologies to increase delivery speed. In Türkiye, Trendyol, Getir, and Hepsiburada are implementing different delivery models to meet customer expectations.

Today, customers not only expect faster and more frequent deliveries, but also demand more flexible delivery methods. However, industry can face issues such as delays or damaged deliveries, which negatively impact on customer satisfaction and lead to complaints. With changing consumer expectations, the delivery experience has become directly linked to customer loyalty and retention.

The aim of this paper is to reveal the effects of last-mile logistics on customer experience and brand loyalty in the e-commerce sector. The data will be collected through comparative case analysis of leading companies and discussed based on the findings. Practices of different e-commerce companies will be examined comparatively and solutions to the main challenges faced by the sector will be offered.

Keywords: Last-Mile Delivery, E-Commerce, Customer Experience, Consumer Expectations, Business Models

ICDBME

¹ Manisa Celal Bayar University, kubra.kostepen@cbu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9092-8616

LOJİSTİK PERFORMANS ENDEKSİ PERSPEKTİFİNDEN TÜRKİYE VE G-8 ÜLKELERİ: KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

Nurgül ERDAL¹
Ali ÖZBEK²

ÖZET

Dünya'nın, güçlü ve sanayisi gelişmiş olan 8 ülkesi Fransa, Amerika, İngiltere, Almanya, Japonya, İtalya, Kanada ve Rusya G-8 ülkesi olarak adlandırılmaktadır. Bunlar; World Bank, IMF, OECD, NATO, WTO gibi uluslararası kuruluşların politikalarının belirlenmesinde ve yönlendirilmesinde etkilidir. Türkiye coğrafi konum ve jeopolitik durumu, lojistik alt yapısı, lojistik köyleri ile Asya ve Avrupa arasında köprü göreviyle küresel ticaretin en önemli aktörüdür. Bu çalışma G-8 ülkelerinin Lojistik Performans Endekslerinin (LPI) Türkiye'nin LPI'sı ile karşılaştırılması amacıyla planlanmıştır. Araştırma verileri Dünya Bankası LPI verilerinden alınmıştır. LPI ilk kez 2007 yılında, gümrükleme, alt yapı, uluslararası sevkیاتlar, lojistik kalite ve yetkinlik, takip ve izleme, zamanlama ve yerel lojistik maliyetler kriterleri ile ölçülmüştür. 2010, 2012, 2014, 2016, 2018 ve 2023 yılındaki ölçümlerde yerel lojistik maliyetler çıkartılmıştır. Değerlendirme 6 kriter üzerinden 1 -5 puan arasında yapılmaktadır. Türkiye'nin LPI'sı 3,4 iken, G-8 ülkeleri 3,8-4,1 arası puana sahiptirler. Almanya ve Kanada en yüksek puan çıkmıştır. Türkiye 42. sırada yer alırken, G-8 ülkelerinin büyük çoğunluğu ilk 10-15 arasında yer almaktadır. G-8 ülkelerinde işlemler hızlı ve bürokrasi daha az olmaktadır. Almanya, Japonya, Kanada, İngiltere gibi G-8 üyeleri altyapı kalite puanlarında genellikle > 4,0 ve üzerindedir. Gönderi düzenleme, lojistik maliyet, işlem hızı avantajında üst sıralardadır. Türkiye 2007'de LPI alt boyutları 2,71 – 3,27 iken, 2023'de 3,5-3,6 arasındadır. Gümrük işlemleri hariç birçok alt kriterde Türkiye'nin durumu iyileşmiş olsa da, G-8 ülkeleriyle arasındaki fark fazladır. Özellikle gümrük süreçleri ve altyapı kalitesi gibi alanlarda Türkiye'nin daha hızlı reform ve yatırım yapması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Yönetimi, G-8 Ülkesi, Lojistik Performans Endeksi, Performans, Türkiye

ICDBME

¹ İstanbul Gelişim Üniversitesi İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, nerdal@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2961-3906

² İstanbul Gelişim Üniversitesi İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, aozbek@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9183-6513

**TÜRKİYE AND G-8 COUNTRIES FROM THE LOGISTICS PERFORMANCE INDEX
PERSPECTIVE: A COMPARATIVE ANALYSIS**

Nurgül ERDAL¹

Ali ÖZBEK²

ABSTRACT

The world's eight most powerful and industrially developed countries—France, The United States, United Kingdom, Germany, Japan, Italy, Canada, and Russia are known as the G-8 countries. These countries are influential in determining and guiding the policies of international organizations such as World Bank, IMF, OECD, NATO, and the WTO. Turkey, with its geographical location and geopolitical position, logistics infrastructure, and logistics villages, serves as a bridge between Asia and Europe, making it a key player in global trade. This study aims to compare the Logistics Performance Indexes (LPIs) of the G-8 countries with Turkey's LPI. Research data is drawn from the World Bank's LPI data. The LPI was first measured in 2007 using criteria such as customs clearance, infrastructure, international shipments, logistics quality and competence, tracking and tracing, timing, and local logistics costs. Local logistics costs were excluded from the measurements in 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, and 2023. The assessment is based on a score of 1 to 5 out of six criteria. Turkey's LPI is 3.4, while G-8 countries have scores between 3.8 and 4.1. Germany and Canada have the highest scores. While Turkey ranks 42nd, the majority of G-8 countries are in the top 10-15. In G-8 countries, transactions are faster and bureaucracy is less. G-8 members such as Germany, Japan, Canada, and the UK generally have infrastructure quality scores of 4.0 or higher. They rank high in advantages such as shipment management, logistics cost, and processing speed. Turkey's LPI sub-dimensions ranged from 2.71 to 3.27 in 2007, but it is projected to range between 3.5 and 3.6 in 2023. While Turkey's performance has improved in many sub-criteria except customs procedures, the gap with G-8 countries is significant. Turkey is recommended to undertake more rapid reforms and investments, particularly in areas such as customs procedures and infrastructure quality.

Keywords: Logistics Management, G-8 Countries, Logistics Performance Index, Performance, Türkiye

ICDBME

¹ Istanbul Gelişim University, Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences, nerdal@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2961-3906

² Istanbul Gelişim University, Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences, aozbek@gelisim.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9183-6513

LOJİSTİK PERFORMANSININ İKLİM DİRENÇLİ EKONOMİK YAPILARI GÜÇLENDİRMEDEKİ ROLÜ

Yusuf Gökhan YILDIZ¹

ÖZET

İklim değişikliği günümüz dünyasının önemli sorunlarından biridir. İklim değişikliğinin sebep olduğu yıkıcı etkilerin yönetiminde ise ülkelerin lojistik performansı önemli bir belirleyicidir. Bu kapsamda ülkelerin iklim değişikliğine karşı aldığı önlemlerden birisi de lojistik altyapılarını iklim değişimlerine ve iklim değişimlerinden kaynaklı afetlere karşı daha dirençli hale getirmektir. Dolayısıyla, ülkelerin iklim değişimlerine karşı ne ölçüde dirençli olduklarının değerlendirilmesinde lojistik performansı önemli bir gösterge olarak karşımıza çıkmaktadır. Lojistik performansının ölçümünde en yaygın kabul gören ölçümlerden biri Dünya Bankası tarafından ölçülen Lojistik Performans Endeksi'dir (LPI). Bu çalışma, Lojistik Performans Endeksi'nin alt bileşenleri ile ülkelerin iklim değişikliğine bağlı risklerden etkilenme düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Bu çerçevede iklim değişikliğine uyum, direnç ve hazırlık düzeylerinin belirlenmesinde Notre Dame Küresel Uyum Endeksi (ND-GAIN) kullanılmıştır. Çalışmada Lojistik Performans Endeksi ile ND – GAIN Endeksi bileşenleri arasındaki ilişki korelasyon, ve Lojistik Performans Endeksi alt bileşenlerinin Küresel Uyum Endeksi üzerindeki etkisini değerlendirmek için çoklu doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Dünya Bankası'nın Lojistik Performans Endeksi (2023) ile Notre Dame Küresel Uyum Endeksi (ND-GAIN) verileri kullanılarak yapılan korelasyon ve çoklu doğrusal regresyon analizleri, lojistik altyapısı güçlü ülkelerin iklim kaynaklı kırılganlık düzeylerinin daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle gıda ve sağlık gibi alt bileşenlerin, lojistik performans göstergeleriyle güçlü ve negatif ilişki içinde olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular, lojistik kapasitenin iklim dirençli ekonomik yapılar oluşturmadaki önemini bir rol oynadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Performansı, İklim Uyum, Sürdürülebilir Kalkınma

ICDBME

¹ Beykoz Üniversitesi, yusufgokhanyildiz@beykoz.edu.tr, 0009-0006-6204-8642

**THE ROLE OF LOGISTICS PERFORMANCE IN ENHANCING CLIMATE-RESILIENT
ECONOMIC STRUCTURES**

Yusuf Gökhan YILDIZ¹

ABSTRACT

Climate change represents one of the most pressing challenges of the modern era. A country's logistics performance plays a crucial role in managing the adverse impacts of climate-related events. In response to climate change, many countries are seeking to enhance the resilience of their logistics infrastructure to better withstand climate-induced disruptions and disasters. Accordingly, logistics performance has emerged as a key indicator in evaluating national resilience to climate change. One of the most widely recognized tools for measuring logistics performance is the World Bank's Logistics Performance Index (LPI). This study aims to investigate the relationship between the subcomponents of the LPI and countries' exposure to climate change-related risks. To assess national levels of adaptation, resilience, and preparedness for climate change, the study utilizes the Notre Dame Global Adaptation Index (ND-GAIN). Using data from the 2023 edition of the World Bank's Logistics Performance Index and the ND-GAIN Index, this research employs correlation and multiple linear regression analyses to explore the extent to which logistics performance is associated with climate resilience. The results indicate that countries with more developed logistics infrastructures tend to exhibit lower levels of vulnerability to climate-related risks. Among the ND-GAIN dimensions, sectors such as food and health display particularly strong negative correlations with logistics performance indicators. These findings highlight the critical role of logistics capabilities in fostering climate-resilient economic systems and underscore the importance of integrating logistics development into broader climate adaptation strategies.

Keywords: Logistics Performance, Climate Adaptation, Sustainable Development

ICDBME

¹ Beykoz Üniversitesi, yusufgokhanyildiz@beykoz.edu.tr, 0009-0006-6204-8642

**The Impact of Information and Communication Technology Adoption on Supply Chain
Performance: The Mediating Role of Supply Chain Integration in the Moroccan Manufacturing
Industry**

Laila ALAMI¹
Gül Esin DELIPINAR²

ABSTRACT

With an emphasis on the mediating role of supply chain integration, this study examines the relationship between the adoption of information and communication technology (ICT) and supply chain performance. Information and communication technology (ICT) has been acknowledged as a key factor in improving supply chain results in Morocco's industrial sector, as business are being driven more and more by operational challenges and global competition. Supply chain integration is presented as an essential mechanism that enhances the value offered by technological advances. It involves both internal and external interaction with suppliers and customers. Investigating the connection between information and communication technology adoption and supply chain performance, with an emphasis on the mediation role of supply chain integration, is the main objective of this study. The research aims to provide insight on how Moroccan manufacturing companies enhance supply chain flexibility, customer service, and efficiency through the use of information and communication technologies. A structured questionnaire will be distributed to managers of four chosen manufacturing firms in Morocco as part of a quantitative study design. Using a 5-point Likert scale, the survey collects information on supply chain performance metrics, information and communication technology usage, and supply chain integration levels. Using SPSS software, descriptive and inferential statistics are used to analyse each parameter. A regression analysis will be used to test the suggested relationships between different variables. Additionally, the PROCESS Macro (Model 4) will be employed to evaluate the contribution that supply chain integration has in mediating the connection between information and communication technology adoption and supply chain performance. The study anticipates that supply chain performance will show a positive effect from information and communication technology adoption direct and indirect. A statistically significant mediation effect is anticipated from supply chain integration, enhancing the relationship between information and communication technology and important performance outcomes including customer service, cost effectiveness, and flexibility. This research aims to provide Moroccan manufacturing companies practical insight to enhancing their supply chain capabilities. It is expected that the findings will highlight the significance of information and communication technology investment while also advocating for solid integration strategies that optimise performance advantages in a competitive industrial environment.

Keywords: Information and communication technology (ICT) adoption, supply chain integration, supply chain performance, Moroccan manufacturing.

¹ Affiliation, Altinbas University, 233701334@ogr.altinbas.edu.tr

² Affiliation Altinbas University, gul.delipinar@altinbas.edu.tr

ICDBME-2025 5. Uluslararası Dijital İşletme, Yönetim ve Ekonomi Kongresi, 24-25 Ekim 2025 Özet Bildiriler Kitapçığı

Editör:

Prof. Dr. Egemen İPEK